

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>1</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

בתוקף מתאריך : 30/11/2002 פורסם בתאריך : 30/10/2002 תאריך עדכון אחרון : 12.01.2017 <u>סוג הנוהל :</u> מבטל את הנהלים כדלקמן : 1. נוהל בעניין קורס ממונים על הבטיחות והשתלמויות ענפיות מיום 18/04/01 ; 2. נוהל בחינות להסמכת מנהלי עבודה בבניה מיום 10/10/00 ; 3. נוהל בעניין רשות הסמכה והכשרת מפעילי דוד קיטור ודוד הסקה מיום 8/01/01 .	<u>שם הנוהל :</u> נוהל בעניין רשויות להכשרה וקיום קורסים בתחום הבטיחות	<u>אפיון הנוהל :</u> אגפי
---	---	---

1. מטרת הנוהל 3
2. הגדרות 3
3. כללי 4
4. דרישות לקבלת אישור הכרה כרשות להכשרה לקיום קורס להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות 4
5. מתן אישור כרשות להכשרה לקיום קורס להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות 9
6. חידוש אישור הרשות 9
7. סירוב להעניק אישור 9
8. בקשה לבחינה חוזרת 9
9. השעית או פסילת אישורה של רשות להכשרה 10
10. כללי / שוטף 10
11. ועדת קבלה לקורס 12
12. עבודת גמר 13
13. משובים 13
14. מבחנים 13
15. ציונים 14
16. ועדת הסמכה 14
17. ערעור על תוצאות מבחן הסמכה או החלטת ועדת הסמכה 15
18. תעודת ההסמכה לתלמיד 15
19. אחריות הרשות 15
20. פיקוח 15

נספחים כללים :

- נספח 1 : רשימת הקורסים 16
- נספח 2 : דרישות נוספות לרשות 17

מס' המהל : דף 2 מתוך 122	משרד הכלכלה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

18.....	נספח 3 : בקשה לקיום קורס
20.....	נספח 4 א' : שאלון אישי של המרכז המקצועי
23.....	נספח 4 ב' : שאלון אישי למרצה
26.....	נספח 5 : דרישות קבלה לקורסים
30.....	נספח 6 : פרוטוקול ועדת קבלה
32.....	נספח 7 : יומן מעקב אחר ביצוע הקורס
33.....	נספח 8 : יומן נוכחות
34.....	נספח 9 : פרוטוקול בחינת גמר
36.....	נספח 10 : תוצאות המבחנים
37.....	נספחים 11.1 – 11.10 : תעודות ספציפיות
46.....	נספח 12 : בקשה לקבלת אישור כשירות
48.....	נספח 13 : משוב הקורס
50.....	נספח 14 : הצהרה על שמירת סודיות
51.....	נספח 15 : בוחנים לקורס מנהלי עבודה
	נספח 16 : השכלה מקצועית שוות ערך למתן אישור למועמד חריג בקורס להכשרת ממונים על הבטיחות בעבודה
52.....	נספח 17 : בקשה לקבלת אישור למועמד חריג בקורס להכשרת ממונים על הבטיחות בעבודה
53.....	נספח 18 : הצהרת נבחן
55.....	נספח 19 : הימנעות ניגוד עניינים
56.....	נספח 20 : תכניות קורסים
57.....	1. ממונים על הבטיחות בעבודה
57.....	2. מומחים בבטיחות בענף הבניה ובניה הנדסית
64.....	3. השתלמות בענף הבניה
71.....	4. השתלמות בענף חומרי נפץ
74.....	5. השתלמות בענף החקלאות
79.....	6. השתלמות בענף החשמל ואלקטרוניקה
81.....	7. השתלמות בענפי כימיה, פרמצבטיקה, פטרוכימיה
84.....	8. בודקים פנים מפעליים לאבזרי הרמה
88.....	9. מפעילי דודים לבעלי ניסיון
91.....	10. מפעילי דודים לחסרי ניסיון
99.....	11. בטיחות בבניה ובניה הנדסית למהנדסים, הנדסאים וטכנאים אחרים
105.....	12. בונה מקצועי לפיגומים
111.....	13. השתלמות להכשרת בודק מעבדה מוסמך
114.....	נספח 21 : אישור עריכת ביטוחים
118.....	נספח 22 : מבדק בטיחות למבנה
120.....	נספח 23 : הודעה על שינויים בקורס
121.....	נספח 24 : אישור רשות להכשרה לקיום קורס
122.....	

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 3 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

1. מטרת הנוהל :

נוהל זה נועד להסדיר את אופן מתן האישור ע"י מפקח העבודה הראשי למוסדות המבקשים לקבל אישור הכרה כ"רשות להכשרה", לצורך ביצוע קורסים להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות, לרבות התנאים המנהליים והפדגוגיים בהם יידרש המוסד לעמוד.

הוראות לעניין תחולה בעניינים מיוחדים :

1. תשומת הלב כי ביחס להכשרות בתחומי עבודה בגובה - קיים נוהל נוסף המיוחד לתחום זה- נוהל מוסדות הכשרה לעבודה בגובה (להלן - נוהל פרטני). הוראות נוהל זה יחולו ככל שלא נכללות הוראות בנושא בנוהל הפרטני. בכל מקרה של סתירה בין הוראות נוהל זה להוראות הנוהל הפרטני - גוברות הוראות הנוהל הפרטני.

2. הוראות נוהל זה יחולו גם על המבקש לקבל הסמכה כ"רשות להסמכה" כהגדרתה בתקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), תשנ"ג-1992 ולעניין זה יראו "רשות להסמכה" כ"רשות להכשרה".

2. הגדרות:

2.1. **מוסד להכשרה** : תאגיד שמטרתו העיקרית, כמפורט במסמכי היסוד שלו, הינה הכשרה מקצועית ו/או הדרכה. היה ומטרות המוסד אינן מפורטות במסמכים רשמיים, יצרף בעל המוסד תצהיר מאושר על ידי עורך דין ובו בעל התאגיד יצהיר כי מטרת המוסד הינה קיום קורסים להכשרה מקצועית ו/או הדרכה.

2.2. **קורס להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות** (להלן - הקורס) : קורס מתוך רשימת הקורסים המפורטים [בנספח 1](#), המתקיים מכוח דרישות החיקוק הרלוונטי לתחום הספציפי והנהלים שמפרסם מינהל הבטיחות, המתעדכנים מפעם לפעם.

2.3. **רשות להכשרה** : מוסד להכשרה שאושר על ידי מפקח העבודה הראשי לקיים קורסים להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות.

2.4. **מפקח עבודה ראשי** : כהגדרתו בפקודת הבטיחות בעבודה, התש"ל-1970.

2.5. **מפקח עבודה** : כהגדרתו בפקודת הבטיחות בעבודה, התש"ל-1970.

2.6. **מועמד חריג** :

יהיה אחד מאלה-

2.6.1. מועמד לקורס להכשרת ממונים על הבטיחות, שאושר על ידי מפקח העבודה הראשי בהתאם לתקנה 3א (3) לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996 ובהתאם למפורט במסמך השכלה מקצועית שווי ערך למועמדים לקורס ממונים על בטיחות בעבודה המפורסם [באתר האינטרנט של המינהל](#).
תוקפו של האישור כאמור לעיל יהיה לשנה אחת בלבד ועל המועמד להציג בוועדת הקבלה לקורס אישור מקורי שקיבל וכן מסמכים מקוריים שלפיהם קיבל אישור כמועמד חריג.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 4 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום בתחום הבטיחות		

2.6.2. מועמד לקורס בטיחות למנהלי עבודה, שאושר בהתאם לתקנה 3(ב) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח- 1988 ונוהל הכשרת מנהלי עבודה לעבודות בניה, בניה הנדסית, עבודות תשתית ופיתוח.

3. כללי:

- 3.1. קורס להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות ייערך רק בידי רשות להכשרה כמוגדר בפרק 2.
- 3.2. מוסד להכשרה המבקש לקבל אישור הכרה כרשות להכשרה לביצוע קורס מרשימת הקורסים [שבנספח 1](#), יגיש בקשה כמפורט בנוהל זה. לאחר שקיבל המוסד להכשרה אישור הכרה כרשות להכשרה לקורס המבוקש, יגיש בקשה לפתיחת קורס, ורק לאחר אישור הקורס יוכל לבצעו. קורס שייפתח ללא אישור מראש של מפקח העבודה הראשי או נציג מטעמו - לא ייחשב כמוכר.
- 3.3. רשות להכשרה המבקשת לראשונה לקיים קורסי הכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות רשאית להגיש בקשה לקיום קורס אחד בלבד מתוך רשימת הקורסים המפורטים [בנספח 1](#) (להלן – קורס ראשון). בקשה לאישור קורסים נוספים תוגש רק לאחר שהוכיחה הרשות להכשרה עמידה בדרישות הנוהל לעניין קיומו של הקורס הראשון.
- 3.4. כל קורס המבוצע טעון אישור בנפרד ע"פ הוראות נוהל זה.
- 3.5. לעניין קורסים של הכשרת ממונים על הבטיחות, מומחים בבטיחות בענף הבניה ובניה הנדסית, השתלמויות ענפיות רק רשות להכשרה אשר הוכיחה כי בידיה ניסיון של 3 שנים בקיום קורסים מתוך רשימת הקורסים [בנספח 1](#) וכי פעלה לשביעות רצון מינהל הבטיחות תהא רשאית להגיש בקשה לקיום קורס כאמור. לעניין השתלמויות ענפיות, יישקל מתן אישור חריג לפני תום השלוש שנים, באישורו של מפקח עבודה ראשי.
- 3.6. לכל קורס להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות גובשה תכנית לימודים על ידי מינהל הבטיחות כמפורט [בנספח 20](#). תכניות הלימודים הן בסיס מחייב ואין לגרוע מהן. הנהלת רשות להכשרה רשאית להוסיף, אך לא לגרוע, נושאים לתכנית הלימוד, הקשורים לנושא הקורס.
- 3.7. יובהר כי מינהל הבטיחות ידון אך ורק בבקשה שמולאה כהלכה והוגשה בשלמותה, בהתאם לדרישות נוהל זה.

4. דרישות לקבלת אישור הכרה כרשות להכשרה לקיום קורס להכשרת בעלי תפקידים

בתחום הבטיחות:

מוסד להכשרה המבקש לקבל אישורו של מפקח עבודה ראשי לשמש כרשות להכשרה כמוגדר בפרק 2, יעמוד בדרישות הבאות וימציא את כל המידע הנדרש להוכחת עמידה בדרישות אלה:

4.1. צורת התאגדות וניסיון:

4.1.1. צורת התאגדות:

4.1.1.1. תאגיד רשום בכל מרשם המתנהל לפי דין או שותפות לא רשומה או עוסק

מורשה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>5</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

4.1.1.2. מוסד הכשרה שאינו תאגיד – יציג את מסמכי ההתאגדות ותעודות המעידות על רישומו כדין אצל הרשם הרלוונטי.

4.1.2. ניסיון:

על מוסד להכשרה להציג מסמכים המפרטים כי המוסד הינו בעל ניסיון של 24 חודשי פעילות כמוסד להכשרה בתחומים טכניים או הנדסיים וכי ביצע במהלך התקופה האמורה לפחות שלושה קורסים בתחומים אלה.

4.2. מסמכים נוספים שחובה לצרף לבקשה :

המסמכים המפורטים להלן יוגשו למפקח עבודה ראשי לצורך אישור הכרת המוסד כרשות להכשרה :

4.2.1. טופס בקשה (המצורף [בנספח 3](#)) ובו מצוין סוג הקורס שבכוונת המוסד לקיים, לרבות המסמכים הנדרשים מכוחו.

4.2.2. פירוט לגבי המבנה בו יתקיים הקורס, כולל אסמכתאות בדבר היות המוסד בעל זכות שימוש במבנה (מסמכי בעלות, חכירה וכיו"ב). היה והמבנה אינו בבעלות המוסד או שאינו חכור על ידו, התנאי לקבלת אישור לקיום קורס הינו הצגת הסכם שכירות או הסכם בדבר רשות שימוש, בתוקף לכל אורך תקופת האישור.

4.2.3. תיק "פרופיל הארגון" המכיל :

4.2.3.1. מטרות המוסד, בהתאם לאמור [בסעיף 3.1](#). לעיל.

4.2.3.2. מערך אירגוני ושיטת ניהול ההדרכות.

4.2.3.3. שמות המנהלים והרקע המקצועי שלהם.

4.2.3.4. פירוט תחומי פעילות המוסד והיקפה במהלך שנתיים האחרונות.

4.2.4. שאלון אישי מקורי של המרכז המקצועי של הקורס חתום ע"י המרכז המקצועי והנהלת המוסד ([נספח 4א'](#)) בצירוף מסמכים המעידים על השכלתו וניסיונו, כמפורט [בסעיף 4.5.2](#) לנוהל זה. (מובהר בזאת כי מרכז מקצועי אשר עתיד לשמש גם כמרצה יצורפו לגביו אף מסמכים המעידים על השכלתו וניסיונו בתחום שבו עתיד ללמד, כמפורט [בסעיף 4.5.2](#)).

4.2.5. שאלון אישי מקורי של כל מרצה המיועד להדריך או להרצות בקורס, חתום ע"י המרצה והנהלת המוסד (מצורף [בנספח 4 ב'](#)), בצירוף מסמכים המעידים על השכלתו של המרצה וניסיונו בתחום שבו עתיד ללמד, כמפורט [בסעיף 4.5.3](#).

4.2.6. שיבוץ מרצים ייעשה לפי תכנית הלימודים המוגדרת [בנספח 20](#) לנוהל זה. יש לפרט שמות המרצים לגבי כל אחד מנושאי הלימודים שבתוכנית הלימודים הרלוונטית. יש לציין שמות שני מרצים לפחות כאשר אחד מהם יהיה מרצה מחליף, למקרים בהם ידרש הדבר.

4.2.7. פירוט חומר עזר ללימוד שיסופק לתלמידים (חוקים, תקנות ותקנים בנושאי הקורס, פרסומים, תקצירים ומצגות באיכות טובה, תוכנות מחשב וכד').

4.2.8. נוסח דף מידע לתלמיד ולמעסיקו (במקרים בהם הלומד נשלח ע"י מעסיקו ללימודים), ובו פירוט התנאים ודרישות הקורס (לרבות שעות לימוד, ימים, מבחנים, עבודות נדרשות והיקף השתתפות מינימאלי המאפשר ללומד להיבחן).

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 6 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

4.3. דרישות בעניין מבנה וציוד:

4.3.1. מבנה המוסד והגישה אליו:

4.3.1.1. המוסד יהיה במבנה של קבע, ממוקם בכתובת קבועה וידועה, במקום ציבורי ונגיש. המבנה כאמור יכלול: חדר הנהלה, מקום לאחסון מסמכים וציוד הנדרש לקיום קורס (כמפורט [בסעיף 4.3.3](#)).

4.3.1.2. על המוסד ועל כל כיתת לימוד כאמור [בסעיף 4.3.2](#) להיות נגיש פיזית לאנשים בעלי מוגבלות, הן מבחינת מבנה, תשתית וסביבה והן מבחינת השירות, לרבות דרכי גישה, פתחים ומעברים, כמו גם קביעת עזרים באמצעותם יוכלו גם בעלי ליקויים, כגון לקויי ראייה או שמיעה, להתמצא ולהתנהל במוסד, והכל בהתאם למחויבות הקיימת על-פי דין, ובפרט המוסד יעמוד בדרישות תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירותי הכשרה מקצועית), התשע"ד-2014.

4.3.2. כיתת לימוד:

כל כיתות הלימוד יהיו במבנה המוסד או במקום אחר עימו התקשר המוסד לצורך שימוש בכיתות לימוד.

שטחה של כל כיתת לימוד במוסד, או במקום אחר עימו התקשר המוסד לצורך שימוש בכיתת לימוד, יחושב לפחות לפי 1.25 מ"ר לכל תלמיד.

בכל כיתת לימוד יהיו אמצעי אוורור והצללה הולמים (המותאמים לתקנים הקיימים בנושא זה) ותצויד בריהוט הולם עבור למידה מסודרת וראויה של מבוגרים (כיסאות סטודנט או כיסא מותאם למבוגר ושולחן כתיבה מתאים כמספר התלמידים הרשומים ביומן הקורס).

ליד כיתת הלימוד תהיה פינת מנוחה (הכוללת מקומות ישיבה ומתקן לשתייה חמה וקרה שיועמד לרשות הלומדים, ללא הגבלה וללא תשלום) וחדר שירותים נפרד מכיתת הלימוד וראוי לשימוש.

4.3.3. ציוד נדרש:

4.3.3.1. מערכת ממוחשבת הכוללת מידע על ביצוע התכנית כפי שאושרה ע"י מפקח העבודה הראשי, יומן נוכחות התלמידים ודיווח המרצים על פעילותם בקורס.

4.3.3.2. מקרן חד קרן (ברקו). יש לדאוג לקיומם של מספר מקרנים, אשר יוכלו לתת מענה בהתאם לצורך.

4.3.3.3. אמצעי חימום וקירור תקינים בכל ימות השנה.

4.3.3.4. אבזרי המחשה הנדרשים לצורך העברת החומר הלימודי כגון מתקנים הנדרשים לפי תכנית הלימודים, דגמים, שרטוטים, ואבזרי המחשה אחרים, הכל לפי סוג הקורס.

4.3.3.5. אמצעי הצללה בכיתת הלימוד.

4.3.3.6. קיום דרישות נוספות בהתאם לסוג הקורס כמפורט [בנספח 2](#).

4.3.4. תנאי הבטיחות במוסד:

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 7 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

על המוסד לצרף לבקשתו חוות דעת של מהנדס בטיחות/ממונה על הבטיחות, לפיו ערך מבדק בטיחות למבנה ולכל כיתת לימוד בו, ולא מצא ליקויי בטיחות. מבדק הבטיחות ייערך לפי המפרט ש**בנספח 22**.

4.4. דרישה בעניין עריכת ביטוח:

4.4.1. הנהלת המוסד תהיה אחראית בלעדית על בטיחותם של התלמידים בכל פעילות אשר קשורה לקורס.

4.4.2. באחריות הנהלת המוסד לבטח את התלמידים בביטוח אחריות צד ג' בהתאם למפורט ב**נספח 21**.

4.4.3. המוסד יחזיק במשך כל תקופת אישורו כרשות להכשרה בתעודת ביטוח המבטחת את כל תלמידי הקורסים שבפיקוח משרד הכלכלה, בהיקף נאות ומספק, בגין כל נזקי גוף ו/או רכוש שייגרמו כתוצאה מקיום הפעילות במוסד, בין במישרין בין בעקיפין, וכוללת את המשרד כמוטב בפוליסת הביטוח, וכוללת ויתור על זכות חזרה כלפיו.

4.4.4. המוסד מתחייב להמציא למפקח עבודה ראשי אישור על עריכת ביטוח לכלל הלומדים במוסד, בנוסח המצורף ב**נספח 21** ויצרפו לבקשה, לפני קבלת אישור לפתיחת קורס ראשון.

4.5. דרישות בעניין כוח אדם:

על המוסד להמציא את המסמכים הבאים :

4.5.1. צוות ניהול:

צוות הניהול יכול כל בעלי תפקידים ניהוליים ומנהלתיים אשר יתנו מענה לעניינים השוטפים במהלך הקורס, בהתאם לצורך, לרבות מתן מענה לפניית מינהל הבטיחות.

4.5.2. מרכז מקצועי:

4.5.2.1. יהיה בעל תואר ראשון לפחות בתחום רלוונטי לנושאי הקורס, ובנוסף יהיה בעל ניסיון מוכח בן שנתיים לפחות בהוראה/הדרכה בתחומים הנלמדים בקורס.

4.5.2.2. במסגרת תפקידו, יוודא המרכז המקצועי כי הקורס מתקיים בהתאם לתכנית שאושרה, יוודא כי תכני הקורס הובנו כראוי ע"י התלמידים, ובמידת הצורך ייתן מענה משלים לתלמיד אשר החומר לא הובן לו כראוי. כמו כן, במידה ומצא המרכז, בין בעצמו ובין שהובא לידיעתו בדרך כלשהי, כי קיים ליקוי כלשהו במוסד, יביא את דבר הליקוי לידיעת הנהלת המוסד לצורך תיקונו.

4.5.2.3. המרכז המקצועי רשאי להיכלל בצוות המרצים בקורס ויחולו עליו כל ההוראות הנוגעות למרצים בקורס.

4.5.2.4. המרכז המקצועי יועסק בתפקידו כמרכז בהיקף משרה חלקית או מלאה, ובלבד שיתאפשר לו למלא תפקידו כראוי, וזאת מבלי לפגוע באמור ב**סעיף**

4.5.2.2.

4.5.3. צוות הוראה:

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 8 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

4.5.3.1 כל אחד מן המרצים בצוות ההוראה יעמוד בכל התנאים הבאים :

4.5.3.1.1 השכלה :

מהנדס או בעל תואר ראשון לפחות, המוכר בישראל, בתחום שבו עתיד ללמד.

4.5.3.1.2 ניסיון מקצועי :

ניסיון מקצועי במצטבר של שלוש שנים לפחות בעבודה, בתחום שבו הוא עתיד ללמד. בעל ניסיון מוכח בתחום הדרכה או הוראה, וסיים בהצלחה קורס בתחום ההדרכה או ההוראה בהיקף של 40 שעות לפחות.

4.5.3.1.3 שליטה מלאה בשפה העברית.

4.5.3.2 על אף האמור [בסעיף 4.5.3.1.1](#) מוסד המבקש להעסיק מרצה במקצוע שאין

בו תואר ראשון, יגיש בקשה למפקח עבודה ראשי ובה יפרט את נסיבות

העניין וכן יעמוד בשאר הדרישות הנזכרות [בסעיף 4.5.3.1](#)

4.5.3.3 בנוסף לאמור [בסעיף 4.5.3.1](#), בכל תחום לימודים ספציפי מהמפורטים להלן,

יאושר ללמד מרצה שיעמוד בתנאים הבאים או בתנאים שווי ערך :

4.5.3.3.1 רפואה תעסוקתית - מרצה אשר הינו רופא תעסוקתי.

4.5.3.3.2 גיהות - בעל תפקיד בתחום הגיהות התעסוקתית.

4.5.3.3.3 דיני בטיחות - משפטן בעל היכרות מעמיקה עם חוקים העוסקים

בבטיחות בעבודה, או מי ששימש בתפקיד מפקח עבודה.

4.5.3.3.4 כלים טעוני בדיקה - בודק מוסמך כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת

הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970 (להלן – הפב"ט) בתחום

הנלמד.

4.5.3.3.5 תחום בטיחות אש - מי שעבר הכשרה כממונה בטיחות אש.

4.5.3.3.6 עזרה ראשונה - לפחות בעל הכשרה כחובש, ניתן לותר על הדרישה

לתואר ראשון.

4.5.3.4 לא ישובץ מרצה ליותר מ-25% מסה"כ השעות הכלליות של הקורס.

4.5.4 אישור מרצה :

רשות להכשרה תעביר את השאלונים של המרצים ואת התעודות המעידות על השכלה

וניסיון לאחראי במינהל הבטיחות, על מנת לאשר אותם כמרצים לקורס המיועד. ללא

אישור מרצה מהמינהל, לא ניתן יהיה לשבצו בתכנית הלימודים.

4.5.5 החלפת מרצה :

מפקח עבודה ראשי רשאי להורות לרשות להחליף מרצה לפרק זמן קצוב או בלתי

מוגבל בזמן, אם סבר כי מרצה אינו עומד בדרישות נוהל זה ו/או כמפורט להלן :

4.5.5.1 הדריך בקורסים טעוני אישור כמפורט [בנספח 1](#), בנושאים שלא אושר

להרצות עליהם.

4.5.5.2 ההרצאות שהוא העביר לא תאמו את תכנית הלימודים המאושרת כמפורט

[בנספח 20](#).

4.5.5.3 ההרצאות שהעביר היו קצרות מהזמן המוקצב לכל הרצאה בהתאם

לתכנית הלימודים המאושרת ומפורטת [בנספח 20](#).

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 9 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

4.5.5.4. 50% מהמשובים שבוצעו לגביו ב- 3 קורסים, מצביעים על אי שביעות רצון התלמידים.

4.5.5.5. לא קיים או הפר הוראות החקיקה, נהלים או הוראות מפקח עבודה ראשי בנושא הקורס הנלמד.

4.5.5.6. קיבל אישור להרצות על סמך מידע כוזב או מזויף.

5. מתן אישור כרשות להכשרה לקיום קורס להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות:

לאחר שנבדק כל הנדרש, לרבות המסמכים המצורפים לבקשה, כמפורט לעיל, ונמצא כי המוסד אכן עומד בתנאים לפתיחת קורס, מפקח עבודה ראשי יכיר את המוסד כרשות להכשרה וייתן אישור למוסד להעביר קורס מהסוג המבוקש. האישור יינתן לתקופה שלא תעלה על שנה אחת. האישור יימסר בכתב למנהל המוסד ויוצג במקום בולט לעין, במשרדי המוסד.

5.1. לא יינתן אישור כרשות להכשרה לקיום קורס לממונים על הבטיחות בעבודה, אלא לאחר שבידי הרשות להכשרה אישור במשך 3 שנים לפחות, לקיום קורסים אחרים.
5.2. מובהר כי בשנה הראשונה לקבלת אישור, לא יינתן לרשות להכשרה אישור לפתיחת קורס מסוג אחר בתחום הבטיחות.

6. חידוש אישור הרשות:

6.1. חודש לפני תום תוקף האישור יגיש מנהל הרשות להכשרה בקשה לחידוש שתכלול: דיווח על הקורסים שהועברו בתקופה בה פעלה כרשות להכשרה ובו יפורט לכל קורס:

1. מספר המשתתפים בכל קורס ומספר המסיימים;
2. שינויים שאושרו ע"י המנהל במהלך הקורס;
3. שמות המרצים שהוספו או הפסיקו להדריך ברשות;
4. תכנית לימודים בצירוף שמות המרצים לכל נושא;
5. הצהרה חדשה על שמירת סודיות המבחנים (בקורס בהם הדבר נדרש);
- 6.2. לאחר השנה הראשונה, ומשעמדה הרשות בדרישות נוהל זה ובדרישות מינהל הבטיחות, תחודש ההסמכה, לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים עבור כל קורס. וזאת בהתאם לממצאים שהתגלו במהלך התקופה ובתנאי שהרשות ביצעה לפחות קורס אחד בשנה.

7. סירוב להעניק אישור:

7.1. במידה ולא שוכנע מפקח העבודה הראשי כי המוסד עמד בתנאים לקיום הקורס כמפורט בנוהל זה, יהיה רשאי שלא לאשר את המוסד כרשות להכשרה.
7.2. המוסד יקבל הודעה בכתב בדבר סירוב מפקח העבודה הראשי ובה פירוט הנימוקים להחלטתו.

8. בקשה לבחינה חוזרת:

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>10</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

המוסד ראשי להגיש בקשה לבחינה חוזרת של ההחלטה שלא להעניק לו אישור הכרה כרשות להכשרה ובה יפרט נימוקיו בפני מפקח העבודה הראשי, תוך שלושים ימים מיום שליחת המסמך בדבר הסירוב.

9. השעית או פסילת אישורה של רשות להכשרה:

- 9.1. מצא מפקח עבודה ראשי או נציגו כי הרשות להכשרה לא עמדה בדרישות החוק, התקנות, הנהלים והתנאים שבנוהל זה, ישקול מפקח העבודה הראשי את ביטול הכרתו במוסד כרשות להכשרה או השעייתו.
- 9.2. הודעה על כך תימסר למנהל הרשות ותינתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו בכתב, בפני מפקח העבודה הראשי, בטרם קבלת ההחלטה הסופית, תוך 30 ימי עבודה מיום שליחת המסמך. במקרים מסוימים, ראשי מפקח העבודה הראשי לקיים הליך שימוע בע"פ בו ניתנת הזדמנות למנהל רשות להכשרה להשמיע טענותיו הע"פ בפני מפקח העבודה הראשי.
- 9.3. מפקח העבודה הראשי יודיע על החלטתו בכתב תוך 30 ימי עבודה לאחר השימוע, ואם בחר מנהל הרשות שלא להשמיע דבריו, יודיע המפקח הראשי על החלטתו תוך 60 ימי עבודה מיום שליחת המסמך.
- 9.4. מפקח העבודה הראשי יכול להחליט על מתן אזהרה לרשות להכשרה, השעייתה, או פסילתה.
- 9.5. מפקח העבודה הראשי יכול להחליט על השעיית הרשות בשל כל אחת מסיבות הבאות:
 - 9.5.1. חל שינוי מהותי במילוי דרישה מדרישות סעיף 4 לנוהל זה
 - 9.5.2. הרשות הוזהרה על ידי מפקח העבודה הראשי או נציג מטעמו, ולא תיקנה את הנדרש;
 - 9.5.3. הרשות לא ביצעה את הקורס לפי התכנית שאושרה;
 - 9.5.4. הרשות לא ערכה מעקב אחר ביצוע הקורס ו/או נוכחות התלמידים כנדרש בנוהל;
 - 9.5.5. הרשות ביצעה שינויים מבלי שקיבלה את אישור מינהל הבטיחות לפני ביצועם;
 - 9.5.6. הקורס התנהל ללא מרכז מקצועי מאושר או ע"י מרכז מקצועי שלא עומד בדרישות [סעיף 4.5.2](#);
 - 9.5.7. השתתפו בקורס תלמידים בניגוד לדרישות נוהל זה;
 - 9.5.8. הרשות העסיקה מרצה ללא אישור מינהל הבטיחות;
 - 9.5.9. הרשות לא ביצעה מעקב אחר נושאי הדרכות והיקפן כפי שרשום בתכנית המאושרת;
- 9.6. מפקח העבודה הראשי יכול להחליט על פסילת רשות בשל כל אחד מאלה:
 - 9.6.1. הרשות הושעתה בעבר והמשיכה לעבור על דרישות נוהל זה;
 - 9.6.2. התקיים ברשות קורס טעון אישור, ללא אישור מטעם מינהל הבטיחות;
 - 9.6.3. הרשות הציגה מסמכים מזויפים לצורך קבלת הכרה כרשות להכשרה, או לאחר קבלת הכרה;

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 11 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

10. כללי / שוטף:

- 10.1. מתן האישור ל רשות להכשרה לקיים קורס מסוים אינו מהווה אישור לפתוח קורס אחר ויש להגיש בקשה לקיום כל קורס בנפרד כמפורט לעיל.
- 10.2. הרשות תנהל "תיק תלמיד" ובו הפרטים האישיים של כל תלמיד, כולל תצלום ת"ז, מסמכים המעידים על השכלה וניסיון, טופס גיליון הערכה בוועדת קבלה ([נספח 6](#)), מבחני ביניים המתקיימים במהלך הקורס, טופס גיליון הערכה בוועדת הסמכה ([נספח 9](#)).
- 10.3. הרשות להכשרה תודיע למינהל על כוונתה לפתוח קורס לפחות 14 ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לפתיחתו.
- 10.4. ההודעה תישלח בכתב למפקח עבודה ראשי או לנציגו בצירוף מערכת שעות מלאה, בחתך שעות הלימוד, מועדים, נושאי הלימוד ושמות המרצים, ששובצו לכל נושא לימוד ושנערך עימם תיאום ללמד.
- 10.5. לא ישובץ מרצה ליותר מ -25% מסה"כ השעות בקורס.
- 10.6. במקרים חריגים, רשאית הרשות לבקש חריגה מן האמור בסעיף 10.5 לעיל תוך פירוט נימוקיה בכתב. מפקח העבודה הראשי רשאי לאפשר חריגה מדרישה זו אם מצא כי הנימוק מוצדק.
- 10.7. לא ייפתח קורס ולא תתקיים ועדת קבלה (כפי שיפורט בהמשך) בטרם קבלת אישור בכתב ממינהל הבטיחות לפתיחת הקורס.
- 10.8. רשות להכשרה, המבקשת לבצע שינוי בתכנית הלימודים שאושרה, תגיש למינהל בקשה לשינוי בהתאם [לנספח 23](#). הרשות לא תבצע כל שינוי בטרם קיבלה אישור מינהל הבטיחות על כך בכתב.
- 10.9. אישור הניתן להפעלת קורס ברשות מסוימת, ניתן אך ורק לקורס ספציפי במועדים ובמקום שאושרו על ידי המינהל.
- 10.10. מוסד המבקש לקיים קורס בשלוחה המצויה מחוץ למבנה שאושר לצורך קיום הקורס, יגיש בקשה נפרדת עבור השלוחה, בהתאם לנוהל זה.
- 10.11. יובהר כי אישור הניתן לרשות להכשרה לקיום קורס כאמור בנוהל זה, אינו ניתן להעברה למוסד אחר ורק הרשות להכשרה שקיבלה האישור, רשאית לקיים הקורס כאמור.
- 10.12. הרשות תתעד ותשמור ביומן מעקב את כל הנתונים הקשורים לביצוע הקורס ([נספח 7](#)) כולל פרטים הנוגעים להצלחתם של משתתפי הקורס בבחינות ביניים שנערכות במהלך הקורס. כמו כן, הרשות תתעד ותשמור יומני נוכחות של התלמידים בשעורים, שייחתמו על ידי כל משתתף בעצמו בתחילה, באמצע ובסיומו של כל יום לימודים וכל פעם ביומן אחר ([נספח 8](#)), וכן על ידי כל מרצה. לעניין רישום נוכחות התלמידים בקורס, הרשות תקפיד כי כל תלמיד יחתום אך ורק במועד הנכון, כך שתתועד נוכחותו והיעדרויותיו במהלך הקורס. כל המסמכים האלה יישמרו ברשות לפחות 5 שנים לאחר סיום הקורס. הרשות תסיר את היומנים עד 10 דקות לאחר מועד החתימה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>12</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

10.13. הרשות תשמור במשך 5 שנים את כל המסמכים הנוגעים לניהול הקורס, לרבות,

תכנית לימודים רישומי נוכחות, פרוטוקולים ותיעוד בחינות.

10.14. חובה על הרשות להכשרה למסור לתלמידים חומר עזר הנדרש בקורס.

10.15. בכל מקום של סתירה בין האמור בסעיף זה ובסעיפים הבאים, לבין תכנית הקורס

כמפורט ב**נספח 20** - יגבר האמור בתכנית הקורס.

11. ועדת קבלה לקורס:

11.1. הרכב ועדת הקבלה נקבע בנפרד, בכל תכנית קורס.

11.2. רשות להכשרה תבדוק את כישוריו, השכלתו וניסיונו של כל מועמד לקורס בהתאם

למפורט ב**נספח 5** לנוהל זה, על פי מסמכים מקוריים בלבד. המועמד יציג אישור

חתום ע"י מעבידו או מעבידים קודמים לעניין הניסיון המקצועי. (על גבי נייר לוגו

של החברה בה עבד או עובד, ובחתימת המעביד וחתימת החברה). במצבים חריגים

בהם הוכח כי לא ניתן להשיג את האישורים דלעיל, לעניין הניסיון (למשל אם

החברה בה עבד פשטה רגל), יציג המועמד, אישור "תקופות ביטוח ומעסיקים"

מהמוסד לביטוח לאומי, ויצהיר בכתב על המקומות והתפקידים בהם עבד.

11.3. מועמד העונה על דרישות החקיקה והנהלים בהתאם למפורט ב**נספח 5**, יוזמן, בטרם

תחילת הקורס, לראיון בפני ועדת קבלה. לא תכונס ועדת קבלה בטרם אושרה

פתיחת הקורס ע"י מינהל הבטיחות.

11.4. בקשה לקבלת אישור למועמד חריג תהיה בהתאם ל**נספח 17** לנוהל זה.

לא יוזמן בפני ועדת קבלה מועמד חריג בטרם קיבל את אישורו החתום של מפקח

העבודה הראשי.

לא תאושר הצטרפותם של מועמדים חריגים בהתאם להגדרת "מועמד חריג" שבנוהל

זה, בהיקף של יותר מ – 20% מסה"כ המועמדים לקורס אחד.

11.5. לא יצורף לקורס תלמיד אשר לא אושר על ידי ועדת קבלה, אם נדרשת בתכנית

הקורס, ואשר לא עמד בדרישות דלעיל.

11.6. לא יאושר קורס בו מספר המשתתפים עולה על 30 תלמידים.

11.7. ועדת הקבלה לקורס תורכב כמפורט בתכניות הקורסים המופיעות בנספחים ותזומן

על ידי הרשות להכשרה.

11.8. הרשות להכשרה לקראת כל ועדת קבלה, תכין את כל המסמכים הנוגעים להשכלתו

וניסיונו של המועמד המוכיחים על התאמתו לדרישות החקיקה או נהלים, כמפורט

ב**נספח 5**.

11.9. ועדת הקבלה תקיים ראיון אישי בו תבדוק, מלבד נתוני ההשכלה והניסיון של

המועמד, גם את התאמתו המקצועית לקורס, יכולתו ורצונו ללמוד תחומים טכניים

חדשים. ועדת הקבלה רשאית לפסול מועמד אף אם הוא ממלא אחר דרישות התקנות

(תעודות וניסיון מקצועי), אם לא שכנע את חברי הועדה בתשובותיו. ועדת הקבלה

תנמק את החלטתה בגיליון הערכה ש**בנספח 6**. פרוטוקול ועדת הקבלה יתויק בתיק

התלמיד במידה והמועמד הוכיח את התאמתו ללמוד בקורס או בתיק הקורס במידה

שהמועמד נדחה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>13</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

12. עבודת גמר:

- 12.1. במקרים בהם נדרשת במסגרת תכנית הלימודים הכנת עבודת גמר, העבודה תוגש לאחר סיום הקורס ובכל מקרה לא יאוחר מ-10 חודשים ממועד סיום הלימודים בקורס. העבודה תוכן ע"י התלמיד ותוגש לבדיקת הרשות להכשרה.
- 12.2. הנושא לעבודת הגמר ייבחר מתוך רשימת הנושאים המופיעה בתכנית הקורס. מרכז הקורס או מרצה מאושר יבדוק את עבודות הגמר וייתן להן ציון. ציון עובר יהיה כמפורט בתוכנית.
- נציג מינהל הבטיחות יהיה רשאי לבצע ביקורת על העבודות והציון שניתן להן. במקרים חריגים – יהיה רשאי המינהל להורות על ביצוע בדיקה חוזרת בפני גורם שייקבע על ידו והציון אשר יינתן על ידו ישמש כציון הקובע של התלמיד ו/או לדרוש השלמות מן התלמיד.
- 12.3. נציג מינהל הבטיחות רשאי לאשר במקרים חריגים עבודה בצוות של שני תלמידים. האישור יינתן בטרם התחלת העבודה תוך פירוט נימוקיו של נציג המינהל למתן האישור החריג.

13. משובים:

- בטרם סיום הקורס ולפני קיום ועדת הסמכה או מועד המבחן המסכם, תעביר הרשות דפי משוב להערכת איכות צוות ההוראה ואופן ביצוע הקורס, עבור כל פרק וביחס לכל מרצה בנפרד ([נספח 13](#)). תשובות המשתתפים יישמרו בתיק הקורס. הרשות תעביר סיכום המשובים למינהל הבטיחות בסיום כל קורס.

14. מבחנים:

- 14.1. בתוכנית הלימודים של הקורס יפורטו המבחנים אשר נדרשים לתלמידי הקורס לעבור. בתוכנית הלימודים יצוין גם באילו מבחנים נדרשת נוכחות נציג מינהל הבטיחות במבחן המסכם.
- 14.2. תלמיד רשאי להיבחן במבחן מסכם בכתב ו/או בעל פה אם מילא אחר כל החובות הבאות:
- 14.2.1. נוכחות של 80% לפחות, במהלך הקורס.
- 14.2.2. ציונים עפ"י הנדרש בסעיף "הציונים" בהתאם לתכניות הלימוד המפורטות [בנספח 20](#).
- 14.3. תהליך הבחינה מפורט ב"תכנית הקורס", על פי סוג הקורס.
- 14.4. על הרשות להודיע בכתב שבועיים מראש למפקח העבודה האזורי במחוז בו מתקיים הקורס ולנציג מפקח עבודה הראשי על קיום המבחן המסכם ושעות המבחן המדויקות. אם נדרשת על פי תכנית הלימודים השתתפות נציג מינהל הבטיחות במבחן המסכם, יתואם עימו מועד המבחן.
- 14.5. בטרם תחילת המבחן המסכם בכתב/או בעל פה יחתום התלמיד על הצהרת בריאות, לפי [נספח 18](#), בה יודיע כי אין מניעה בריאותית להשתתפותו במבחן.

מס' המהל : מס' 122	משרד הכלכלה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

15. ציונים:

- 15.1. ככל שהדבר נדרש בתכנית הקורס, המפורטת ב**נספח 20**, יחושב עם סיום הקורס ציונו המשוקלל של התלמיד עפ"י הישגיו במבחנים (ביניים, בכתב ו/או בעל פה) ובעבודת גמר (אם נדרשת) ב"תכנית הקורס" נקבע בחלק מן הקורסים ציון "עובר" הנדרש.
- 15.2. בקורסים בהם נדרשת עמידה במבחן מסכם בכתב ומבחן בע"פ, משקלו של המבחן בכתב יהווה 40% מהציון הסופי ומשקלו של המבחן בע"פ יהווה 60% מהציון הסופי.
- 15.3. תלמיד שלא הצליח במבחן המסכם ו/או בעבודת הגמר רשאי לחזור עליהם פעם נוספת, במועד שלא יעלה על 6 חודשים מהמועד הראשון וייקבע ע"י הרשות בתאום עם מינהל הבטיחות.
- 15.4. תלמיד אשר נכשל במבחן ההסמכה פעם שנייה יהיה זכאי לבקש להיבחן פעם אחת נוספת ובלבד שיתקבל אישור לכך מידי מפקח העבודה הראשי. בקשה למבחן ההסמכה נוסף תוגש למפקח העבודה הראשי בצירוף נימוקים לקיום בחינה נוספת.
- 15.5. תלמיד חייב לסיים כל תהליך ההסמכה שנקבע לכל קורס, ומפורט ב**נספח 20**, ולעמוד בהצלחה במבחן ו/או בפני ועדת ההסמכה לא יאוחר משנה מתאריך סיום הקורס. מפקח העבודה הראשי רשאי להאריך המועד מעבר לשנה אחת ממועד סיום הקורס, אם השתכנע כי קיימות נסיבות חריגות כדוגמת מילואים ממושכים, חופשת לידה, היעדרות מהארץ לפרק זמן ממושך לצורך שליחות, ובלבד כי הוגשה בקשה מנומקת על ידי התלמיד בצירוף אסמכתאות לטענותיו.
- אישור כאמור לא יינתן אם חלפו יותר משלוש שנים ממועד סיום הקורס. בנסיבות בהן חלו שינויי חקיקה או שינויים בתוכנית הלימודים של הקורס – מפקח עבודה ראשי רשאי לחייב התלמיד, בטרם מתן אישור ארכה כאמור לעיל, בביצוע השלמות נדרשות.

16. ועדת ההסמכה

- 16.1. הרכב ועדת ההסמכה לכל קורס יהיה כמפורט בתכנית הקורס ש**בנספח 20**.
- 16.2. בטרם הופעת המועד בפני ועדת ההסמכה, תבדוק הועדה את תיק התלמיד על כל נספחיו, לרבות מסמכים לעניין הופעתו בפני ועדת קבלה, ניסיון, השכלה, רישומי הנוכחות, מבחני ביניים (אם נדרשו), תוצאות המבחן העיוני (אם נדרש) ועבודת הגמר (אם נדרשת).
- 16.3. מצאה ועדת ההסמכה, בטרם קיום ההסמכה, כי תלמיד לא עמד בדרישות שנקבעו לקורס, לא תאושר הופעתו בפני ועדת ההסמכה, והרשות תהיה האחראית הבלעדית כלפי התלמיד או מי מטעמו.
- 16.4. מהלך ההסמכה בידי הועדה יתועד בפרוטוקול (**נספח 9**) ובמדיה מגנטית, כולל הקלטת וידאו ואודיו של הועדה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>15</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

17. ערעור על תוצאות מבחן הסמכה או החלטת ועדת הסמכה

- תלמיד שלא הצליח בבחינה בעל פה רשאי לערער תוך 30 יום ממועד הבחינה בפנייה בכתב למפקח העבודה הראשי, בה ינמק את הסיבות לערעור. מפקח העבודה הראשי יבדוק את המידע שקיבל ובהתאם לתוצאות הבדיקה יחליט:
- 17.1. לקבל את הערעור ולאשר כי התלמיד הצליח בבחינה.
 - 17.2. לאשר את תוצאות ועדת הבחינות שקבעה כי התלמיד לא עבר את המבחן.
 - 17.3. לאשר לתלמיד להיבחן בחינה נוספת בפני בוחנים שייקבעו על ידי מפקח העבודה הראשי.

18. תעודת ההסמכה לתלמיד:

- תהליך הנפקת התעודה וסוג התעודה מפורטים ב"תכנית הקורס", על פי סוג הקורס. נוסח התעודות יהיה כמפורט בנספחים 11.1 – 11.9.

19. אחריות הרשות:

- מובהר כי הרשות הינה האחראית הבלעדית לנשיאה בעלויות או נזקים שייגרמו עקב כל פעילות שביצעה בקשר עם נוהל זה, לרבות קיום קורס, סגירת קורס או בעקבות פסילת הרשות או השעייתה.

20. פיקוח:

- מפקח העבודה הראשי או נציגו רשאים בכל עת להיכנס לכל מקום שבו מתקיים קורס כאמור בנוהל זה, או שקיימים בו מסמכים הנוגעים לקורס, לצורך פיקוח על ניהול תקין של הקורס.
- הרשות חייבת להציג למפקח העבודה ראשי או לנציגו כל מסמך שידרש, ולאפשר לו לבצע כל בדיקה הנדרשת בקשר עם פעילותה כרשות להכשרה.

ורדה אדוארדס

מפקחת עבודה ראשית

וראש מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>16</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 1

(לסעיף 2.3 בנוהל)

רשימת הקורסים להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות

1. ממונים על הבטיחות בעבודה – עפ"י דרישות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996 ;
2. מומחים בבטיחות בענף הבניה ובניה הנדסית – עפ"י תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו – 1996 ;
3. השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בעבודה בענף הבניה – עפ"י דרישות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996 ;
4. השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בעבודה בענף חומרי נפץ – עפ"י דרישות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996 ;
5. השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בעבודה בענף חקלאות – עפ"י דרישות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996 ;
6. השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בעבודה בענף החשמל, אלקטרוניקה ומיקרו אלקטרוניקה – עפ"י דרישות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996 ;
7. השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בעבודה בענף הכימי, פרמצבטיקה ופטרואימיה – עפ"י דרישות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996 ;
8. בודקים פנים מפעליים לאביזרי הרמה – עפ"י דרישות נוהל הסמכת בודקים מוסמכים פנים מפעליים לאביזרי הרמה מיום 5/7/1997 ;
9. מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה לבעלי ניסיון – עפ"י דרישות תקנות הבטיחות בעבודה (מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה), התש"ס - 2000 ;
10. מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה לחסרי ניסיון – עפ"י דרישות תקנות הבטיחות בעבודה (מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה), התש"ס - 2000 ;
11. בטיחות למנהלי עבודה לעבודות בניה שהם מהנדסים והנדסאים או טכנאים אחרים – עפ"י דרישות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח – 1988 ;
12. בונה מקצועי לפיגומים – עפ"י דרישות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח – 1988 .
13. השתלמות להכשרת בודק מעבדה מוסמך – עפ"י נוהל הסמכה ועבודה של בודק מעבדה מוסמך לניטור סביבתי תעסוקתי מיום 7/7/2013 .
14. תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתרים), התשנ"ג – 1992 .
14. נוהל מוסדות להכשרה עבודה בגובה מיום 11.8.2008 .

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>17</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 2

(לסעיף 4.3.3.6 בנוהל)

דרישות נוספות לקבלת אישור כרשות להכשרה עפ"י סוג הקורס

1. **בעניין קורס מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה :**
 - 1.1 במוסד המבקש לקיים קורסים למפעילי דודים חסרי ניסיון - יימצאו דוד קיטור ודוד הסקה תקינים, ברשותו של המוסד.
 - 1.2 מוסד המבקש לקיים קורסים למפעילי דודים בעלי ניסיון – יגיש כתב התחייבות לעריכת סיור במס' מפעלים בהם פועל דוד קיטור באופן שוטף ללומדים בקורס בהיקף שלא יפחת מחצי יום. לצורך קבלת אישור לפתיחת קורס – יצרף המוסד תוכנית הסיור ואישורי המפעלים בהם יבוצע הסיור.
2. **קורס בטיחות למנהלי עבודה לעבודות בניה שהם מהנדסים והנדסאים או טכנאים אזרחים :**
 - 2.1 המוסד יציג הסדר התקשרות עם בוחנים שאושרו ע"י מפקח העבודה הראשי, עפ"י הרשימה [שבנספח 15](#).
 - 2.2 על הרשות לקיים לפחות קורס אחד בשנה. זהו תנאי שיהווה אישור לחידוש ההסמכה לכשתפוג.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 18 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 3

(לסעיף 4.2.1 בנוהל)

בקשה להכרה כרשות להכשרה בתחום בטיחות בעבודה

1. פרטים על המוסד

שם המוסד _____ כתובתו _____
 מס' טלפון _____ שנת היווסדות _____
 שם המנהל _____ כתובתו _____
 הבעלות (ציין את השם הרשמי) _____
 אם מדובר בתאגיד, ציין פרטי רישום _____
 תיאור תחומי פעילותו והתמחותו : _____

2. מסמכים מצורפים (העתקים מאושרים כמפורט בנספחים) ;

- 2.1. שאלון אישי של מרכז הקורס (נספח מס' 4 א') ;
- 2.2. שאלונים אישיים של המרצים (כולל כל המסמכים המעידים על השכלתם, הכשרתם וניסיונם) – (נספח מס' 4 ב') ;
- 2.3. נוסח דף מידע לתלמיד ולמעסיקו כמפורט בסעיף 4.2.8 לנוהל.

3. מקום קיום הקורסים

כתובת

תיאור המקום

האם מתקיימות במוסד פעולות הדרכה נוספות – פרט :

4. הצהרת המבקש

- אני הח"מ מאשר בזאת שקראתי בעיון את ה"נוהל בעניין מתן הסמכה למוסדות לקיים קורסים להכשרת בעלי תפקידים בתחום הבטיחות", מטעם מפקח העבודה הראשי.
- הריני לאשר שכל הפרטים דלעיל נכונים ומתחייב לנהוג עפ"י המפורט בנוהל זה, וכן לפי הנדרש בחקיקה הקשורה לקורס שארגן .
- המוסד המבקש מתחייב לשאת באופן בלעדי באחריות לכל נזק שייגרם בקשר עם ביצוע הקורסים נשוא הבקשה, ובכלל זה בכל מצב בו יידרש המוסד המבקש להפסיק הלימודים בקורס עוד בטרם המועד המתוכנן לסיומו עקב הפרת תנאי נוהל רשויות הכשרה, השעיית הרשות או פסילתה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 19 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

- ידוע לי כי מפקח העבודה הראשי רשאי בכל עת לבטל את אישורי כרשות להכשרה באם לא אעמוד בדרישות הנ"ל, כאמור בסעיף 10 לנוהל זה .

תאריך _____ חתימה _____

חותמת המוסד _____ מורשה חתימה במוסד המורשה לעניין זה

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>20</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח מס' 4 א'

(לסעיף 4.5.2 בנוהל)

המוסד _____

תאריך מילוי השאלון

שאלון אישי של המרכז המקצועי

א. פרטים אישיים

מס' תעודת זהות	שם משפחה	שם פרטי	מין	תאריך לידה
				שנה חודש

ב. כתובת פרטית

רחוב/שכונה	בית	עיר/ישוב	מיקוד	סמל ישוב	טל' בבית	טל' בעבודה	טל' נייד

ב. התפקיד

תיאור התפקיד במוסד – למרכז המקצועי
כפיפות במערך הארגוני של המוסד

ג. פרטים על השכלה

מס'	סוג ההשכלה	שם ביה"ס ומקומו	מקצוע עיקרי	שנות לימוד	שנת סיום הלימודים	תעודה
						כן לא
1	תיכונית					
2	מקצועית					
3	טכנית					
4	הנדסית					
5	אקדמאית אחרת					

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>21</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

ד. ידיעת שפות

אחרת	ערבית	אנגלית	עברית	
				קריאה
				כתיבה
				דיבור

לרשום : 1 – ידיעה מלאה - 2 – ידיעה חלקית

ה. פרטים על תעסוקה נוספת

ו. ניסיון

שם מקום העבודה	מתאריך	עד תאריך	תפקיד	סה"כ שנות ניסיון	נושא העיסוק

השתלמויות : (פרט את ההשתלמויות בהן השתתפת כולל תחום הבטיחות)*

נושא השתלמות	מגמה	מתאריך	עד תאריך	שם המוסד	סה"כ שעות	אישור/ תעודה
						כן לא

* נא לצרף העתקי התעודות המוכיחות השכלה והשתלמויות .

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 22 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

- אני הח"מ מצהיר בזה כי כל הפרטים שמילאתי בשאלון, כמפורט לעיל, הינם נכונים ומדויקים.
- אני מצהיר כי קראתי את סעיף 4.5.5 לנוהל זה וידוע לי כי מפקח העבודה הראשי רשאי לפסול או להשעות אותי בכל עת כמרצה, אם לא אעמוד בקריטריונים המפורטים בסעיף 4.5.2.
- אם אפסיק את פעילותי במסגרת המוסד הנ"ל, אני מתחייב להודיע מיד ובכתב למפקח העבודה הראשי במשרד הכלכלה.

שם וחתימת המרכז המקצועי

תאריך

שם וחתימת מנהל המוסד

תאריך

הערות : יש למלא את הטופס בכתב קריא ובמלואו ;
יש להגיש את הטופס במקור .

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>23</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח מס' 4 ב'

(הסעיף 4.5.3 בנוהל)

ה מ ו ס ד
תאריך מילוי השאלון

שנה	חודש	יום

שאלון אישי של מרצה בקורס

א. פרטים אישיים

תעודת זהות	שם משפחה	שם פרטי	מין	תאריך לידה
				שנה חודש

ב. כתובת פרטית

רחוב/שכונה	בית	עיר/ ישוב	מיקוד	סמל ישוב	טלי בבית	טלי בעבודה	טלי נייד

ב. מיועד ללמד בקורס את הנושאים הבאים :

1
2
3
4
5
6

ג. פרטים על השכלה

מס'	סוג ההשכלה	שם ביה"ס ומקומו	מקצוע עיקרי	שנות לימוד	שנת סיום לימודים	תעודה: 1 – כן 2 – לא
1	תיכונית					
2	מקצועית					
3	טכנית					
4	הנדסית					
5	אקדמאית אחרת					

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 24 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

ד. ידיעת שפות

אחר	ערבית	אנגלית	עברית	
				קריאה
				כתיבה
				דיבור

לרשום: 1 – ידיעה מלאה - 2 – ידיעה חלקית

ה. פרטים על תעסוקה נוספת

ו. ניסיון

שם מקום העבודה	מתאריך	עד תאריך	תפקיד	סה"כ שנות ניסיון	נושא העיסוק

ז. השתלמויות: פרט את ההשתלמויות בהן השתתפת*

נושא השתלמות	מגמה	מתאריך	עד תאריך	במסגרת המוסד	סה"כ שעות	אישור כן – 1 לא – 2

* נא לצרף העתקי התעודות המוכיחות השכלה והשתלמויות .

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 25 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

- אני הח"מ מצהיר בזה כי כל הפרטים שמילאתי בשאלון, כמפורט לעיל, הינם נכונים ומדויקים.
- אני מצהיר כי קראתי את סעיף 4.5.5 לנוהל זה וידוע לי כי מפקח העבודה הראשי רשאי לפסול או להשעות אותי בכל עת כמרצה , אם לא אעמוד בקריטריונים המפורטים בסעיף 4.5.3.
- אם אפסיק את פעילותי במסגרת המוסד הנ"ל, אני מתחייב להודיע מיד ובכתב למפקח העבודה הראשי של משרד הכלכלה.

שם וחתימת המרצה _____
תאריך _____

שם וחתימת מנהל המוסד _____
תאריך _____

הערות : יש למלא את הטופס בכתב קריא ובמלואו ;
יש להגיש את הטופס במקור .

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>26</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 5

(לסעיף 11.2 בנוהל)

דרישות קבלה לקורסים

מס"ד	שם הקורס	שם החוק/תקנה/נוהל	הסעיף	דרישות קבלה לקורס
				ניסיון במקצוע כללי / השכלה
1	ממונים על הבטיחות בעבודה	תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996	סעיף 3(א)(1)	בעל תואר מוכר בתחום מדעי הטבע, הטכנולוגיה או ההנדסה ודומיהם,
			סעיף 3(א)(2)	טכנאי או הנדסאי,
			סעיף 3(א)(3) טבלת השכלה מקצועית שוות ערך למועמדים לקורס ממונים על הבטיחות בעבודה	אישור מטעם מפקח העבודה ראשי כי האדם בעל השכלה שוות ערך להשכלה הנדרשת
2	מומחים בבטיחות בענף הבניה ובניה הנדסית	תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996	סעיף 3(א)(1)	בעל תואר מוכר בתחום מדעי הטבע, הטכנולוגיה או ההנדסה ודומיהם,
				לימודיו של 2 שנים לאחר סיום לימודיו בענף הבניה (אפשרי בטרם קבלת התואר) תתכן חפיפה

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>27</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	שם הקורס	שם החוק/תקנה/נוהל	הסעיף	דרישות קבלה לקורס
			סעיף 3(א)(2)	ניסיון של 3 שנים לפחות במקצוע לאחר סיום לימודיו ו- 2 שנים לפחות בענף הבניה (אפשרי בטרם קבלת התואר) תתכן חפיפה
			סעיף 3(א)(3)	אישור מטעם מפקח העבודה ראשי כי האדם בעל השכלה שוות ערך להשכלה הנדרשת בקורס ממונים על הבטיחות
3	השתלמויות ענפיות לממונים על הבטיחות בעבודה	תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו- 1996	סעיף 5	הינו/היה בעל אישור כשירות
4	בודק פנים מפעלי לאביזרי הרמה	נוהל הסמכת בודקים מוסמכים פנים מפעליים לאביזרי הרמה	סעיף 2	מהנדס או הנדסאי
				טכנאי

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>28</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	שם הקורס	שם החוק/תקנה/נוהל	הסעיף	דרישות קבלה לקורס
				ניסיון של 5 שנים לפחות בתחום הבטיחות, תחזוקה או ייצור, לאחר הזכאות לתעודה
5	מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה לבעלי ניסיון	תקנות בטיחות בעבודה (מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה), התש"ס - 2000	סעיף 4	גיל 18 שנה
6	מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה לחסרי ניסיון	תקנות בטיחות בעבודה (מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה), התש"ס - 2000	סעיף 4	גיל 18 שנה
7	בטיחות למהנדסים, הנדסאים או טכנאים אזרחים לצורך אישור כמנהלי עבודה	תקנות בטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח - 1988	סעיף 3א(2)	מהנדס אזרחי, או הנדסאי אזרחי, או טכנאי אזרחי
			נוהל הכשרת מנהלי עבודה לעבודות בניה	מועמד חריג
8	בונה מקצועי לפיגומים	תקנות בטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח - 1988	הגדרות	ניסיון של 3 שנים לפחות בהקמת פיגומים

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 29 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	שם הקורס	שם החוק/תקנה/נוהל	הסעיף	דרישות קבלה לקורס
9	השתלמות להכשרת בודק מעבדה מוסמך	נוהל ההסמכה והעבודה של בודק מעבדה מוסמך לניטור גורמים כימיים	סעיף 4	בעל תואר אקדמי מוכר בישראל או בעל תעודת הנדסאי הרשום בפנקס ההנדסאים והטכנאים, לפחות באחד מן התחומים הבאים: כימיה, הנדסת כימיה, איכות הסביבה, בריאות תעסוקתית, גהות תעסוקתית, מדעי החיים, מדעי הטבע או מדעי הרפואה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>30</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 6

(לסעיף 11.9 בנוהל)

גיליון הערכה בוועדת קבלה בקורס שיתחיל ביום

תאריך: _____

מקום: _____

אישורו של משרד הראשי על פתיחת הקורס מיום _____

שם רשות ההסמכה: _____ מס' רשות ההסמכה: _____

שם המועמד: _____ ת"ז: _____ שנת לידה: _____

1. מצורפים בזאת המסמכים המעידים כי המועמד עומד בדרישות התקנות בעניין השכלה

וניסיון

א'. נבדקה השכלת המועמד:

מתאים / לא מתאים (לדרישות החקיקה הרלוונטית)

ב'. נבדק ניסיונו של המועמד:

מתאים / לא מתאים (לדרישות החקיקה הרלוונטית)

2. המועמד קיבל אישור מיוחד (חריג) מטעם מפקח העבודה הראשי: כן / לא

נושאים שנידונו, שאלות - תשובות (חובה לרשום כל שאלה ותשובת המועמד לגבי ידיעותיו

בנושא הקורס):

חוות דעת חברי הועדה

הסתייגויות

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>31</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

החלטה

מתאים / לא מתאים להשתתף בקורס

נימוקים

חתימות חברי הועדה

שמות חברי הועדה

1. _____

1. יו"ר - נציג מינהל הבטיחות _____

2. _____

2. נציג רשות להכשרה _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>32</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 7

(לסעיף 10.12 בנוהל)

יומן מעקב אחר ביצוע קורס _____

אושר ע"י מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ביום _____

מקום קיום הקורס :			
שם המרכז המקצועי		טלפון	תפקיד
תאריך פתיחת הקורס		תאריך סיום הקורס	סה"כ שעות לימוד
שינויים במהלך הקורס		אושר ביום	לא אושר
			נימוקים

מס'	תאריך תכנון	תאריך ביצוע	נושא ההדרכה/ מבחנים/ סיורים	שם המרצה	סה"כ שעות שנלמדו	חתימת המרצה ותאריך החתימה
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

תאריך : _____

חתימת מנהל המוסד : _____

הערה : אין לנהל יומן מעקב בפורמט אחר. ניהול יומן כמקובל בקורסים מטעם הכשרה מקצועית או בקורס לגמול השתלמות אינם באים כתחליף ליומן זה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>33</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 8

(לסעיף 10.12 בנוהל)

יומן נוכחות בקורס _____

תאריך : _____

מס'	שם פרטי ושם משפחה של המשתתף	תעודת זהות	חתימת התלמיד בתחילת יום הלימודים *	חתימת התלמיד באמצע יום הלימודים	חתימת התלמיד בסיום יום הלימודים *
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

יש להדפיס את שמות התלמידים בלבד בקורס על פי הרשימה שהועברה למינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, כפי שמפורט בתוכנית הקורס.
* אין לסמן בסימון כלשהו נוכחות התלמיד למעט חתימה בכתב ידו של התלמיד.

שם מרכז הקורס : _____

חתימת מרכז הקורס : _____

חתימת המרצה : _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 34 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 9

(סעיף 10.2 ו- 16.4 לנוהל)

גיליון הערכה בוועדת הסמכה בקורס _____

תאריך: _____

מקום: _____

שם הרשות: _____ מס' הרשות: _____

מועד סיום הקורס _____

שם הנבחן: _____ ת"ז: _____ (יש להציג תעודה מזהה)

הציון המשוקלל של הנבחן _____

נושאים שנדונו, שאלות - תשובות (נא לפרט כל שאלה ותשובתו של המועמד - נתן לצרף דף

נוסף)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

חוות דעת חברי הועדה

הסתיוגויות

החלטה

הצליח / לא הצליח בבחינה (חובת נימוק בכתב)

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 35 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נימוקים

שמות חברי הועדה	חתימות חברי הועדה
1. יו"ר	1.
2.	2.
3.	3.

משקיף

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 36 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 10

(לסעיף "מבחנים" בתכניות הקורסים)

תוצאות המבחנים בקורס _____

בהתאם לנוהל בעניין רשות הסמכה לקורס _____ הריני להעביר לעיוןך את

תוצאות המבחנים שנערכו ברשות הסמכה _____,

מס' _____, במקום _____, בתאריך _____

מס'	שם פרטי ושם משפחה	ת"ז	כתובת	טלפון	ציון בכתב	ציון בע"פ	ציון משוקלל	הערות
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7...								

אני הח"מ מאשר בזאת כי בדקתי את המבחנים בקורס שהסתיים בתאריך הנ"ל.

שם פרטי ושם משפחה _____ תפקיד _____ חתימה _____

תאריך מילוי הטופס:

העתיקים:

רשות ההסמכה _____ כתובת _____

מרכז הנושא במינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, רחוב בנק ישראל 5, בניין גינרי 1,

ירושלים 91036

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 37 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11 - 11.1

(לסעיף 18 בנוהל)

באישור ופיקוח משרד הכלכלה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית וזאת לתעודה כי : שם ושם משפחה _____ מס' ת"ז _____ סיים קורס ממונים על הבטיחות בעבודה ועמד בהצלחה במבחני הגמר הנ"ל למד מתאריך ---/---/--- ועד לתאריך ---/---/--- סה"כ שעות תעודה זו מקנה אפשרות לקבלת אישור כשירות, כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו – 1996 _____ מנהל הרשות _____ יו"ר ועדת הסמכה מפקח עבודה - מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית _____ תאריך :
--

מס' המהל :	משרד הכלכלה	
דף 38 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11- 11.2
(לסעיף 18 בנוהל)

מדינת ישראל

משרד הכלכלה, מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

אישור כשירות

לפי תקנות ארגון הפיקוח על העבודה

(ממונים על הבטיחות), התשנ"ו – 1996

תעודה מס' _____

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 1 ו- 3 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה
(ממונים על הבטיחות), התשנ"ו – 1996 הריני לאשר כי -

מר / גב' _____

ת"ז : _____

כשיר/ כשירה לשמש כממונה על הבטיחות

תעודה זו ניתנת היום _____

תוקף תעודה זו עד _____

ורדה אדוארדס

ראש המנהל

ומפקחת העבודה ראשית

הערה : בהתאם לתקנות, עליך לדווח במרוכז ובתום כל שנה קלנדרית על ביצוע שמונה ימי השתלמות לפחות
אישור זה יונפק אך ורק ע"י מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ולא ע"י המוסד.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 39 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11- 11.3
(לסעיף 18 בנוהל)

לוגו ושם הרשות להכשרה

באישור ופיקוח משרד הכלכלה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

וזאת לתעודה כי :

שם ושם משפחה _____

מס' ת"ז _____

סיים קורס השתלמות ענפית

בענף _____

ועמד בהצלחה במבחן הגמר

הנ"ל למד

מתאריך ---/---/--- ועד לתאריך ---/---/---

סה"כ _____ שעות

מנהל הרשות

תאריך: _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>40</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11 - 11.5
(לסעיף 18 בנוהל)

לוגו ושם הרשות להכשרה

באישור ופיקוח משרד כלכלה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

וזאת לתעודה כי :

שם ושם משפחה _____

מס' ת"ז _____

סיים קורס בודקים פנים מפעליים
ועמד בהצלחה במבחן הגמר

הנ"ל למד

מתאריך ---/---/--- ועד לתאריך ---/---/---

סה"כ שעות

מנהל הרשות

מפקח מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
משרד הכלכלה

תאריך : _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>41</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11 - 11.6
(לסעיף 18 בנוהל)

באישור ופיקוח משרד הכלכלה מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית וזאת לתעודה כי : שם ושם משפחה _____ מס' ת"ז _____ סיים קורס מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה לבעלי / לחסרי (*) ניסיון בהפעלה מעשית ועמד בהצלחה במבחני הגמר הנ"ל למד מתאריך ---/---/--- ועד לתאריך ---/---/--- סה"כ _____ שעות * _____ מפקח מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית משרד הכלכלה תאריך : _____ (*) מחק את המיותר	לוגו ושם רשות ההסמכה מנהל רשות ההסמכה
--	--

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>42</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11 - 11.7
(לסעיף 18 בנוהל)

לוגו ושם רשות ההסמכה

**באישור ופיקוח משרד הכלכלה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית**

תעודת הסמכה מס' _____

**הריני ל
אשר בזאת כי :**

שם ושם משפחה : _____

מס' ת"ז : _____

**רשאי להתמנות כמפעיל דוד קיטור ודוד הסקה מוסמך,
לפי בתקנות הבטיחות בעבודה (מפעיל דוד קיטור ודוד הסקה) התש"ס – 2000**

מנהל רשות ההסמכה

מפקח מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
משרד הכלכלה

תאריך הוצאת התעודה : _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>43</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11 - 11.8
(לסעיף 18 בנוהל)

לוגו וסמל המוסד
באישור ופיקוח משרד הכלכלה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית
וזאת לתעודה כי :

שם ושם משפחה

מס' ת.ז. _____

סיים בהצלחה

קורס בטיחות בבניה ובניה הנדסית
למהנדסים/ הנדסאים/טכנאים אזרחים
לצורך אישורם כמנהלי עבודה

הנ"ל למד

מתאריך ---/---/--- ועד לתאריך---/---/---

סה"כ _____ שעות

נושא תעודה זו רשאי להתמנות כמנהל עבודה, בעבודות בניה ובניה הנדסית, ובלבד שיעמוד בדרישות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) התקפות ליום המינוי.

מנהל הרשות

יו"ר הועדה

מטעם משרד הכלכלה

מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>44</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11 - 11.9

(לסעיף 18 בנוהל)

לוגו וסמל המוסד
באישור ופיקוח משרד הכלכלה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

וזאת לתעודה כי :

שם ושם משפחה

מס' ת.ז. _____

סיים בהצלחה

קורס בונה מקצועי לפיגומים

הנ"ל למד

מתאריך ---/---/--- ועד לתאריך---/---/---

סה"כ _____ שעות

מנהל הרשות

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 45 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 11 - 11.10
(לסעיף 18 בנוהל)

באישור ופיקוח משרד הכלכלה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

לוגו ושם הרשות להכשרה

וזאת לתעודה כי :

שם ושם משפחה _____
מס' ת"ז _____

סיים קורס "מומחים בבטיחות בענף הבניה ובניה הנדסית"
ועמד בהצלחה במבחני הגמר

הנ"ל למד
מתאריך ---/---/--- ועד לתאריך ---/---/---
סה"כ _____ שעות
בקורס מס' _____

תעודה זו מקנה אפשרות לקבלת אישור כשירות ,
כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות) , התשנ"ו – 1996

מנהל רשות ההסמכה

מפקח אגף הפיקוח על העבודה
משרד הכלכלה

תאריך : _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>46</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 12

(לסעיף "תעודות" בתכנית הקורסים : ממונים על הבטיחות)

בקשה לקבלת אישור כשירות

עפ"י תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו - 1996

א. פרטים אישיים של המבקש :

שם : פרטי _____ משפחה _____
מספר ת"ז : _____ שם האב _____ תאריך לידה _____
כתובת : _____
רחוב : _____ עיר : _____ מיקוד : _____
טלפון : _____ פקס' : _____ , E-mail: _____@_____

ב. פרטי השכלה (נא לצרף צילומי תעודות):

שם המוסד	מגמה	תואר	מס' שנות לימוד	שנת סיום	תעודה מצ"ב

ג. הכשרה בבטיחות (נא לצרף צילומי תעודות):

שם ההכשרה	המוסד המבצע	משך ההכשרה	שנת סיום	תעודה מצ"ב

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 47 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

ד. ניסיון בעבודה (נא לצרף אישורים מאת המעסיק בחתימתו או בא כוחו וחותמת רשמית):

שם המעסיק	התפקיד	משך ההעסקה	שנת סיום	אישור מצ"ב

ה. הצהרה

אני החתום מטה מבקש לקבל אישור כשירות לשמש כממונה על הבטיחות בעבודה.
הריני להצהיר בזאת כי כל הנתונים שרשמתי בטופס הינם נכונים.

הערה: בקשה זאת תוגש ע"י בעל תעודת סיום קורס ממונים על הבטיחות בעבודה לא יאוחר
משנה מיום סיום הקורס

תאריך	שם המבקש	חתימה
-------	----------	-------

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>48</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 13

(לסעיף 13 בנוהל)

משוב בקורס _____

שם הרשות _____ תאריך מילוי המשוב _____

תלמיד /ה יקר/ה

השאלון אנונימי ומטרתו להיעזר בחוות דעתך על הקורס .
לכולנו מטרה משותפת, שיפור מתמיד של ההוראה .

התייחסותך הרצינית והשקולה תאפשר לנו, ע"י ניתוח התשובות, לאתר נקודות "בעייתיות"
ולחפש דרכים לפתרון .

ת/תני ציון מ- 1 עד 5 (כאשר 5 הוא הציון הגבוה) ;
סמך/סמני X בעמודה המתאימה והוסיף/הוסיפי הערותיך במקומות המיועדים לכך.

שביעות רצון מהקורס/ הרשות

מס'	1	2	3	4	5	הערות
1						התרשמות כללית מהקורס
						באיזו מידה מצאת מענה לפנייתך למכללה
2						טיב חומר המחשה במהלך הקורס
3						התרשמות מהסיוורים
4						טיב חומר עזר לתלמיד
5						ציפיותי מרמת ההוראה בקורס התגשמו
6						איכות ההוראה הכללית
7						באיזו מידה שיפרת את רמת הידע שלך בנושאים שנלמדו
8						באיזו מידה היית ממליץ על הקורס

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>49</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

הערכת המרצים

שם מרצה :

מס'		1	2	3	4	5	הערות
1	הכנת ההרצאה ע"י המרצה						
2	המרצה העביר את החומר בצורה מעניינת						
3	התקשורת עם התלמידים						
4	בהירות ההסבר של המרצה						

שם מרצה :

מס'		1	2	3	4	5	הערות
1	הכנת ההרצאה ע"י המרצה						
2	המרצה העביר את החומר בצורה מעניינת						
3	התקשורת עם התלמידים						
4	בהירות ההסבר של המרצה						

שם מרצה :

מס'		1	2	3	4	5	הערות
1	הכנת ההרצאה ע"י המרצה						
2	המרצה העביר את החומר בצורה מעניינת						
3	התקשורת עם התלמידים						
4	בהירות ההסבר של המרצה						

הערות כלליות :

תודה על שיתוף הפעולה
בהצלחה בהמשך הדרך

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 50 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 14

(לסעיף 3.1.3 בתכנית הקורס "בטיחות בבניה ובניה הנדסית")

הצהרה על שמירת הסודיות

אני הח"מ מצהיר בזאת כדלקמן :

1. הנני משמש כמנהל רשות להכשרה _____ (להלן : הרשות)
2. הרשות מוסמכת ע"י מפקח העבודה הראשי במשרד הכלכלה להעביר קורס בטיחות למנהלי עבודה בבניין המיועד למהנדסים, הנדסאים וטכנאים אזרחיים (להלן : הקורס) ומבחן בטיחות בעבודות בניה (להלן : המבחן).
3. שאלות המבחן יועברו לידי הרשות ממינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית במשרד הכלכלה.
4. חל איסור מוחלט להשתמש בנוסח מבחן שהועבר ברשות במהלך שנה שעברה.
5. הנני מתחייב/ת לשמור על סודיות המבחן ושאלותיו. כל מסמך, רשימה, הנחיה, או מסמך אחר הנוגע למבחן, שיימסר לידי, יישמר על ידי בסודיות מוחלטת, ולא ישמש כחומר לימוד או הכנה לקורסים ולמבחנים המועברים ברשות.
6. ידוע לי כי התחייבותי זו היא הבסיס להעברת שאלות המבחן לידי משרד הכלכלה.
7. הריני להתחייב לנהל את המבחן בהתאם לכל כללי המקצוע המקובלים ולשמור על טוהר הבחינה.
8. במידה ואפר התחייבות זו יהיה משרד הכלכלה רשאי לפסול את אישורי להעברת הקורס והמבחן בעתיד.

חתימת המנהל

שם הרשות וחותמת

תאריך

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>51</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 15

(לסעיף 2.1 לנספח 2)

(לסעיף 3.1.5. בתכנית הקורס בטיחות בבניה)

בוחנים שאושרו ע"י מפקח העבודה הראשי¹
לקורס בטיחות למנהלי עבודה בבניה ובניה הנדסית

מס'	שם ושם משפחה	כתובת	טלפון	טלפון נייד	יכול לשמש כיו"ר כן/לא	הערות
1	מקס וסיליבר	רח' כרמל 31/6 רחובות 76262	08-9493336	052-2938216	כן	
2	ינקו מורל	רח' לויתן 3/26 58588	03-5019263	050-7849703	לא	
3	שלמה לוין	רח' הרמה 8/30 גני תקווה 55900	03-5341041	052-8385206	כן	
4	יצחק ליסינגר	רח' מרווה 24/14 ירושלים	02-6763830	050-9763830	כן	
5	דוד דוידסון	רח' משה שרת 39/26 חולון	03-5569291	050-4804504	כן	
6	מיכאל ליבפריינד	רח' אבן ארי מיכאל 33, באר-שבע		050-6240799	לא	
7	דניאל זילטיסטי	רח' אצל 34/20 חולון	03-5013530	050-6240513	כן	
8	זאב דיבסק	רח' השקמה 44 לפיד		050-6240149	כן	
9	יצחק שירמן	רח' סנפיר 1 יבנה		050-6240524	כן	

¹ הרשימה עשויה להתעדכן מעת לעת. המעוניינים להתווסף לרשימה – נדרשים להגיש בקשה מפורטת בצירוף קורות חיים למרכז תחום הכשרות במינהל הבטיחות.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>52</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 16

(סעיף 2.6.1 לנוהל)

השכלה מקצועית שוות ערך למתן אישור למועמד חריג

טבלת השכלה מקצועית שוות ערך למועמדים לקורס ממונים על הבטיחות בעבודה נמצאת בכתובת

: <http://www.moital.gov.il/NR/rdonlyres/C5AB2BED-859F-426C-8958->

[D0116F78021A/0/reshimatmiks27714.pdf](http://www.moital.gov.il/NR/rdonlyres/C5AB2BED-859F-426C-8958-D0116F78021A/0/reshimatmiks27714.pdf) ומתעדכנת מפעם לפעם, בהתאם לשינויים

בשוק העבודה.

מועמד חריג בקורס להכשרת מנהלי עבודה שהם מהנדסים, הנדסאים וטכנאים אזרחיים יאושר

בהתאם לנוהל הכשרת מנהלי עבודה לעבודות בניה, בניה הנדסית, עבודות תשתית ופיתוח

שבכתובת : <http://www.moital.gov.il/NR/rdonlyres/74A42D5A-0058-444D-919F->

[6EC8C5CFD7F6/0/nohal_hakshara.pdf](http://www.moital.gov.il/NR/rdonlyres/74A42D5A-0058-444D-919F-6EC8C5CFD7F6/0/nohal_hakshara.pdf)

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>53</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 17

(סעיף 2.6 לנוהל)

(סעיף 2.4 לתכנית הקורס ממונים על בטיחות)

בקשה לקבלת אישור למועמד חריג בקורס _____

לבקשה יצורפו הדברים הבאים :

1. פרטי הרשות : (יש לפרט שם הרשות, שם ממלא הטופס ותפקידו).

2. המלצת הרשות : כולל נימוקים.

3. פרטים אישיים של המבקש :

שם : פרטי : _____ משפחה : _____ שם האב : _____

מספר ת.ז. : _____ שנת לידה : _____

כתובת פרטית :

רחוב : _____ עיר : _____ מיקוד : _____

טלפון : _____ פקס' : _____ , E-mail: _____@_____

פרטי מקום העבודה :

ארגון : _____ תפקיד : _____

רחוב : _____ עיר : _____ מיקוד : _____

טלפון : _____ פקס' : _____ , E-mail: _____@_____

mail:

4. השכלה שוות ערך (יש לציין מספר סידורי להשכלת שוות ערך בהתאם לנספח 16 לנוהל

זה)

א. פרטי השכלה (חובה לצרף עותקים של תעודות) :

מס"ד	שם המוסד	מגמה	תואר	מס' שעות לימוד	שנת סיום
1					
2					
3					
4					
5					

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>54</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

ב. ניסיון בבטיחות וגהות לפי תקנה 3(א)3 לתקנות ממונים על הבטיחות (יש לצרף אישורי העסקה מאת המעסיק בחתימתו או בא כוחו וחותמת רשמית):

שם המעסיק	התפקיד	משך העסקה	שנת סיום	אישור בכתב

חתימת המנהל

שם הרשות וחותמת

תאריך

הערה: אין לשלוח בקשות שאינן עומדות בדרישות ניסיון בעבודה ו/או השכלה שוות ערך; באחריותה של הרשות לבדוק התאמתו של המבקש כמועמד חריג בטרם הגשת המסמכים למשרד הכלכלה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>55</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 18

(סעיף 14.5 לנוהל)

הצהרת בריאות של הנבחן

אני החתום מטה, מצהיר בזאת כי הנני חש בטוב וכשיר להיבחן במבחן

בנושא _____ אשר מתקיים בתאריך _____

ברשות להכשרה _____.

הוסבר לי שאם אינני מסוגל להיבחן היום אהיה זכאי להיבחן במועד

מאוחר יותר.

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

מס' ת.ז. _____

תאריך: _____

חתימה: _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>56</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 19

(סעיף 3.2.4 לתכנית הלימודים בקורס בטיחות למנהלי עבודה)

טופס התחייבות בדבר העדר ניגוד עניינים ספציפי

הואיל ובכוונתי לשמש כבוחן / יו"ר ועדת בוחנים/ חבר בוועדת קבלה/ הסמכה, בקורס שבסמכותו של מינהל הבטיחות ברשות להכשרה: _____, בקורס
הריני מצהיר כלהלן: _____

1. הריני לאשר כי איני עובד ברשות הנ"ל, אינני יועץ לה, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, במישרין או בעקיפין, אינני ממלא תפקיד או נושא משרה ברשות, ואיני משמש כמרצה חיצוני בקורסים בהם הרשות קיבלה אישור מטעם מפקח העבודה הראשי - אשר למיטב הכרתי מונע ממני לשמש כבוחן בצורה אובייקטיבית ו/או קשור אליה בצורה המעלה חשש לניגוד עניינים.
2. הריני לאשר כי לא ידוע לי על זיקת תחרות או שותפות בין רשויות להכשרה אחרות עמן אני מצוי באחת או יותר מהזיקות המפורטות לעיל, לבין הרשות הנ"ל.
3. אני מתחייב לשמור על המידע אליו אני חשוף בעת המבחן בסודיות מוחלטת ולא לגלותו לאף גורם שלישי זולת בהוראת מפקח העבודה הראשי ונציגו.

שם: _____ תפקיד: בוחן / יו"ר ועדה (נא לסמן)
חתימה: _____ תאריך: _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 57 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20

(נספח 20/1)

תכניות לימוד מאושרות לקורסים הבאים:

תכנית הקורס "ממונים על הבטיחות בעבודה"

תוכנית לימודים - חלוקה לחטיבות ונושאים לפי שעות

חלק ראשון : גורמי סיכון תהליכים וטכנולוגיות

חטיבה 1: סיכונים כלליים ומכניים (כולל מקורות אנרגיה עיקריים ומגזרים מסוכנים)

שעות לימוד	נושא	מס'
2	כלי יד וכלי כוח, מערכות פנאומטיות והידראוליות	1.
10	גידור מכונות, תאונות אופייניות, פתרונות : הגדרות, סיווג, בעלי אחריות סקרי סיכונים במכונות סוגי מיגונים התאמת מיגון תקנים, מפרטים טכניים והוראות יצרן גידור לבטח, פסקי דין	2.
4	ציוד מכני הנדסי : סוגים, סיכונים, תקנים, הפעלה	3
8	בטיחות בחשמל : מושגי יסוד בחשמל תקנים ישראלים רשמיים לציוד חשמלי חוק החשמל ותקנותיו - רישוי חשמלאים תקנות הבטיחות בעבודה חשמל התש"ן 1991 עריכת סקר סיכוני חשמל עבודה עם כלים מיטלטלים המוחזקים ביד התנגדות והשפעת הזרם על גוף האדם הופעת מתח על מעטפת מתכתית של מכשיר עקרון אמצעי הגנה מפני חישמול שיטות הארקה, מפסק מגן לזרם דלף (פחת) שנאי מבדל הפרד מגן, בידוד כפול, מתח נמוך מאוד ציוד מגן אישי, תאונות חשמל ולקחייהן עזרה ראשונה לנפגעי התחשמלות	4
4	מבואות לתהליכי ייצור, לחוזק חומרים, תחזוקה, אדם כשיר	5
4	שיטות ריתוך, בטיחות, בחירת שיטה לפי תהליך	6
8	עבודות בניה ובניה הנדסית הגדרות, צו הבטיחות בעבודה (עבודות בניה הנדסית) בעלי תפקידים באתר, אחריות, שלבי בניה עבודות עפר פיגומים טפסות, סולמות הריסות ציוד בניין, חשמל בבניין בניה הנדסית תשתיות	7
6	עבודה בגובה והגנה מנפילות הגדרות, בעלי תפקידים בעבודה בגובה הדרכה לפי סוגי עבודות בגובה ציוד עבודה וציוד מגן לעבודה בגובה	8
4	חקלאות – טרקטורים ומיכון, חומרי הדברה, גידול בע"ח	9
(סה"כ: 50)		

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>58</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

חטיבה 2: כלים ומתקנים טעוני בדיקות

מס'	נושא	שעות לימוד
10	דודי קיטור ומכלי לחץ, כולל תקנות	4
11	מכונות ואביזרי הרמה, (סיווג וחסיקה), פיגומים ממוכנים	4
12	עגורנים (ג, ד) עגורנאים ואתרים	2
13	עגורני צריח וניידים	4
14	מלגזות	2
15	מעליות דרגנועים ומעלונים	4
(סה"כ: 20)		

חטיבה 3: סיכונים כימיים וביולוגיים

16	חומרים מסוכנים: חקיקה, אחסון ושינוע חומ"ס במפעל, היתר רעלים	4
17	סיכונים ביולוגיים בעבודה (כולל מחלות זואונוטיות)	2
18	תקנות הבטיחות בעבודה (בטיחות וגיהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים במעבדות רפואיות, כימיות וביולוגיות)	2
19	תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיוג וסימון של אריזות)	2
20	מקום מוקף, סיכונים, חקיקה, תאונות	2
(סה"כ: 12)		

חטיבה 4: סיכוני אש ואחסון

21	בטיחות אש - שיטות ואמצעים בכיבוי סדנה בבטיחות אש - שיקולי בטיחות בתכנון לרבות מערכות גילוי וכיבוי	8
22	בטיחות בשימוש בדלקים ובאחסונים	2
23	תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט); גז טבעי	4
24	ניהול מחסנים	2
(סה"כ: 16)		

חטיבה 5: תנאים סביבתיים וסיכונים פיזיקליים

25	רעש והגנת השמיעה (הבט גהותי וחוקי)	2
26	רעש - מניעה והנחתה (פתרונות טכניים והנדסיים)	4
27	קרינה מייננת ובלתי מייננת (כולל בטיחות בלייזרים)	6
28	תאורה כגורם בבטיחות וגהות	2
29	אוורור תעשייתי	3
30	נוחות ומעמסים אקלימיים (חום, לחות, תנועת אויר, ...)	2
31	ארגונומיה	3
(סה"כ: 22)		

חטיבה 6: גהות ובריאות תעסוקתית

32	מבוא לפיזיולוגיה ואנטומיה של גוף האדם	2
33	מבוא לרפואה תעסוקתית ומחלות מקצוע	2
34	סקר מכין	2
35	גהות תעסוקתית: דרישות החוק והתקנות; הכרת גורמי סיכון גהותיים: חומרי הדברה, חומרים מסרטנים, מדדים ותקני חשיפה - (TLV), בקרה ומניעה, הרמה נכונה וטלטול משאות, פגיעות גב תחתון	12
36	רפואה תעסוקתית	2
37		4
(סה"כ: 24)		

חטיבה 7: הגורם האנושי והגנות על העובד

38	הגורם האנושי: היבטים פסיכולוגיים בבטיחות, זיהוי דפוסי התנהגות מסוכנים, טכניקות התמודדות ושינוי דפוסי התנהגות	4
39	אספקטים בטיחותיים בעבודה במשמרות	2
40	ציוד מגן אישי (כולל תקנות ותקנים)	4

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 59 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

41	עזרה ראשונה - החייאה	4
		(סה"כ: 14)

חלק שני: מערכת הבטיחות והגהות

חטיבה 1 : המערכת הארגונית - גופים ומוסדות העוסקים בבטיחות וגהות

42	מערך הבטיחות הארצי (כללי)	1
43	מעריך הבריאות התעסוקתית הארצי וקופות החולים	1
44	מינהל הבטיחות – משרד הכלכלה, סמכויות המפקח	1
45	המוסד לבטיחות ולגהות - מבנה ותפקוד (כולל מרכז מידע)	1
46	המוסד לביטוח לאומי - ענף נפגעי תאונות עבודה ; קרן למימון פעולות בטיחות	1
47	ארגון הממונים על הבטיחות בעבודה	1
48	המשרד להגנת הסביבה - האגף לחומרים מסוכנים	2
49	מכון התקנים	2
50	רשויות להכשרת בעלי תפקידים בבטיחות	2
51	בעלי תפקידים בתחום הבטיחות ובריאות תעסוקתית	2
		(סה"כ: 14)

חטיבה 2 : המערכת החוקית והמשפטית - חוקים ותקנות ואחריות הממונה

52	המבנה השלטוני – חוקי המדינה דרכי החקיקה	2
53	אחריות המשפטית של הממונה : מינהלי, אזרחי, פלילי	4
54	אישויות משפטיות : חברות, אגודות, עמותות, קבלני עבודות, קבלני כ"א, מבצע, מזמין, יזם	2
55	בעלי תפקידים במערך הבטיחות ובארגון ואחריות המשפטית שלהם	1
56	חוק ארגון הפיקוח ותקנותיו	4
57	פקודת הבטיחות בעבודה ותקנותיה	6
	רווחת העובד- חקיקה, תקנה , נהלים	
58	פקודת התאונות ומחלות משלוח יד : חובת הודעה, טיפול באירוע בטיחות	3
59	חוקי עבודת נשים ונוער - תקנות בטיחות רלוונטיות	2
60	חוק ותקנות רישוי עסקים	2
		(סה"כ: 26)

חלק שלישי: ארגון וניהול בטיחות וגהות

חטיבה 1 : עבודת הממונה

61	מושגי יסוד בניהול בטיחות וגהות	2
62	תפקיד הממונה על הבטיחות	2
63	ארגון מערך הבטיחות במפעל וניהולו, תכנון עבודת הממונה	2
64	ארגון הבטיחות באתרי בניה, תכניות חובה נדרשות בחקיקה בבטיחות	4
65	היתרים ואישורים שנדרשים מתוקף חוקי בטיחות לצורך ניהול הבטיחות בארגון	2
66	כלכלה בבטיחות ושיטות לניהול תקציב בטיחות	4
67	העסקת קבלני שירותים וקבלני כ"א, אחריות חוזית ומשפטית	4
68	כתיבה טכנית – נהלים, הוראות עבודה ובטיחות	4
69	סדנה להכנת עבודת גמר	8
70	הדרכת עובדים ובעלי תפקידים אחרים בבטיחות ; הדרכת בטיחות של הנהלת הארגון	4
71	תכנון ותרגול מצבי חירום בשגרה	2
72	תחקיר בטיחותי	4
73	חקירת תאונות ואירועי בטיחות אחרים, הכנת דו"ח חקירה והפקת לקחים	6
74	ועדות בטיחות - אחריות, הרכב, פעילות	2

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 60 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

75	תהליך קבלת רישיון לניהול עסק, מפרטים אחידים	4
	(סה"כ: 54)	

חטיבה 2: ניהול בטיחות וניהול סיכונים

76	תקני ניהול בטיחות: 18001, תקנים אחרים בבטיחות ובריאות תעסוקתית	2
77	תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות)	2
78	שיטות לניתוח סיכונים	8
79	תהליך קבלת החלטות, יישום ובקרה	4
80	תכנית לניהול בטיחות - תקנה	4
	(סה"כ: 20)	

חטיבה 3: התנסות, המחשה ובחינת הישגים

81	סיורים במפעל (בשני ענפים שונים)	10
82	מבחני ביניים	4
83	מבחן גמר בכתב	2
84	מבחן גמר בע"פ	3
	(סה"כ: 19)	

שעות עבודה מעשית במקום העבודה (מחוץ למסגרת השעות הפרונטליות בקורס!)

85	עבודת גמר (פרוייקט לפי הנושאים שבנוהל) בליווי חונך – * לא נכלל בתכנית הקורס	40 *
----	---	------

סה"כ שעות לימוד בקורס ממונים על בטיחות בעבודה = 291 שעות

הערות

- 1.1. יחידת לימוד היא בת 45 דקות.
- 1.2. אין להעביר יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן.
- 1.3. רשות המבקשת לקיים קורס להכשרת ממונים על בטיחות בעבודה אשר טרם קיימה קורס זה חייבת להיות בעלת ניסיון של 3 שנים לפחות בקיום קורסים אחרים טעוני אישור מטעם מפקח העבודה הראשי בנושא בטיחות וקיימה לפחות שלושה קורסים כאלה.
- 1.4. יש להעביר את הנושאים לפי הסדר המופיע בתכנית המאושרת לעיל. ניתן לאשר חריגה באישור מראש מאת מרכז הנושא בהנהלת מינהל הבטיחות.

2. תנאי קבלה לקורס :

- 2.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות המפורטות בנספח 5 ;
- 2.2. הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים. במועד הועדה ייבדקו מסמכים מקוריים בלבד.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 61 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

2.3. בוועדה ישתתפו נציג המינהל ונציג הרשות. מפקח עבודה ראשי רשאי למנות חברי ועדה נוספים.

2.4. בקשה למועמד חריג :

2.4.1. מועמד שאינו עומד בדרישות הסף לקבלה לקורס (נספח 5) ומבקש אישור חריג, יפנה, בטרם כינוס ועדת הקבלה ולפני פתיחת הקורס, לרשות להכשרה בלבד, אשר תבדוק את התאמתו מבחינת השכלה והניסיון לפי דרישות מפקח העבודה הראשי בעניין (נספח 16).

2.4.2. שוכנעה הרשות להכשרה כי המועמד עונה לדרישות הני"ל, תעביר למינהל, בטרם קיום הועדה בקשה לקבלת אישור חריג (נספח 17), בצירוף התעודות המעידות על השכלתו הטכנית הנדסית, כולל פירוט מלא של המקצועות שלמד בכל קורס ושעות הלימוד לכל מקצוע, וכן ניסיונו בעבודה.

2.4.3. הרשות תמליץ בפני מינהל הבטיחות על התאמתו של המועמד, תוך ציון הסעיף בנוהל לפיו הוא מועמד מתאים. מפקח העבודה הראשי יחליט אם לאשר למועמד לעמוד בפני ועדת קבלה או יסרב.

2.4.4. הרשות להכשרה תודיע בכתב למועמד כי קיבל אישור חריג ויוכל להופיע בפני וועדת הקבלה.

הרשות תציג את האישור החריג בוועדה כאשר האישור חתום ע"י מפקח עבודה ראשי תוקפו של האישור כאמור לעיל יהיה לשנה אחת בלבד ועל המועמד להציג בוועדת הקבלה לקורס אישור מקורי שקיבל וכן מסמכים מקוריים שלפיהם קיבל אישור כמועמד חריג.

2.4.5. הרשות להכשרה תודיע בכתב למועמד שלא קיבל אישור כמועמד חריג, ותציין את הסיבה לסירוב.

2.5. לאחר קיום ועדת הקבלה, ולא יאוחר מיום פתיחת הקורס תעביר הרשות לאחראי במטה מינהל הבטיחות את ממצאי ועדת קבלה בהתאם לטופס הבא :

מועד הועדה	שם המועמד	השכלה	ניסיון	מס' אישור חריג	החלטת הועדה

3. מבחנים:

3.1. במהלך הקורס יתקיימו לפחות שני מבחני ביניים, מבחן סופי בכתב ומבחן הסמכה בעל פה לאחר מכן.

3.2. לאחר סיום הקורס יגיש התלמיד עבודת גמר שתיבדק ותיחתם על ידי הרשות באמצעותו של מרכז הקורס או מרצה מאושר. המינהל רשאי לבדוק באופן אקראי עבודות גמר שתבחרנה. התלמיד רשאי להגיש עבודת גמר בנושאים כדלקמן :

3.2.1. פיתוח פתרון טכני לבעיה בטיחותית ;

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 62 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

- 3.2.2. תכנית ניהול תקציב הבטיחות במפעל ;
- 3.2.3. ניתוח מעמיק של אירוע בטיחותי כולל מסקנות ליישום ולקחים ;
- 3.2.4. ניהול סיכונים באחת המחלקות ייצור במפעל ;
- 3.2.5. הכנת תכנית חירום במפעל ;
- 3.2.6. הכנת תכנית ארגון בטיחותי של אתר בניה ;
- 3.2.7. הכנת נהלים למפעל ;
- 3.2.8. נושא אחר בתחום הבטיחות ובריאות תעסוקתית שיאושר ע"י מרכז הנושא במטה המינהל ;
- 3.3. יודגש כי לא יתקבלו עבודות גמר משותפות ללא אישורו מראש של המפקח המלווה את הקורס ולא יאושר פרויקט גמר של ניתוח מפעל וירטואלי.
- 3.4. לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.
- 3.5. תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס, כולל נוכחות נדרשת, ושקיבל ציון משוקלל עובר עפ"י סעיף "ציונים", רשאי לגשת למבחן ההסמכה בעל פה .
- 3.6. בוועדת הבחינה בע"פ יהיו חברים שני נציגי המינהל אשר ימונו ע"י מפקח העבודה הראשי, כאשר אחד מהם ישמש כיו"ר הוועדה, וכן נציג ארגון הממונים על הבטיחות. לא תתקיים ועדת הסמכה ללא נוכחותו של נציג ארגון הממונים. הנציג יהיה נוכח בכל שלבי ועדת ההסמכה. יו"ר הוועדה רשאי להחליט כי הוועדה תתקיים ללא נציג ארגון הממונים על הבטיחות וזאת בתנאי שקיבל על כך הודעה כתובה מראש שנבצר ממנו להשתתף בוועדה. נציג הרשות יכול להשתתף בוועדה כמשקיף בלבד, ללא זכות החלטה ומעורבות בהליך הבחינה. מפקח העבודה הראשי רשאי לשנות את הרכב הוועדה, ולמנות חברים או משקיפים נוספים, עפ"י שיקול דעתו.
- 3.7. הרשות תישלח הודעה על קיום המבחן, בדואר רשום, שבועיים מראש לפחות, למפקח העבודה האזורי שבאזורי יתקיים המבחן, לנציג המינהל ולארגון הממונים על הבטיחות, או בדואר אלקטרוני עם אישור קריאה ותאום טלפוני.
- 3.8. ביום מבחן ההסמכה בעל פה ולפני קיומו, תגיש הרשות לוועדת הבחינה את תיקי הנבחנים, הכולל תיעוד הקורס, וכן את יומן הנוכחות עפ"י הנדרש בנוהל. ועדת הבחינה תבדוק בטרם תחילת המבחן את תיקי הנבחנים. תלמיד שאינו עונה לדרישות החקיקה או/ו נוהל זה לא יתקבל לוועדת ההסמכה.
- 3.9. ועדת הבחינה תבדוק את ידיעותיו וכישוריו של התלמיד בנושאים הנלמדים בקורס, בנושאים כלליים הנוגעים לבטיחות, גהות ובריאות העובד, וכן בנושא עבודת הגמר שהוכנה על ידו.
- 3.10. בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר חברי ועדת הבחינה, המשקיפים והנבחן בלבד.
- 3.11. ועדת הבחינה תיקבע לגבי כל נבחן האם הצליח במבחן. הוועדה תתעד את מהלך המבחן לפי טופס [שבנספח 9](#). על הוועדה להקפיד על מילוי הטופס במלואו. תיעוד המבחן יישמר בתיק הקורס ובתיק התלמיד ברשות להכשרה. הוועדה תהיה מוקלטת ומתועדת באמצעות מכשיר מדיה.
- 3.12. הרשות תישלח במרוכז תוצאות המבחנים למטה המינהל, לפי טופס [שבנספח 10](#).

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>63</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

4. ציונים:

- 4.1. הציון המשוקלל עובר במבחני הביניים יהיה 70% לפחות (יש להגיש במרוכז את גיליון הציונים לוועדת ההסמכה);
- 4.2. בעבודת הגמר חייב התלמיד לקבל ציון 70%.
- 4.3. במבחן הגמר בעל פה חייב התלמיד להשיג ציון 70%.

5. תעודות:

- 5.1. הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם, עפ"י דרישות נוהל זה. נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.1.
- 5.2. הרשות תמלא את פרטי כל המשתתפים בקורס, (שסיימו בהצלחה או נכשלו) [בנספח 10](#) ותעביר אותם למטה המינהל לא יאוחר מחודש מיום סיום הליך ההסמכה.
- 5.3. תלמיד שסיים קורס ממונים על בטיחות ועבר בהצלחה ועדת ההסמכה, יגיש למפקח העבודה הראשי בקשה לקבלת אישור כשירות בהתאם [לנספח 12](#) בצירוף כל המסמכים הנדרשים. הבקשה תוגש לא יאוחר משנה מיום סיום הקורס.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 64 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/2

תכנית הקורס "מומחים בבטיחות בענף הבניה ובניה הנדסית"

תוכנית לימודים - חלוקה לחטיבות ונושאים לפי שעות

חלק ראשון : גורמי סיכון תהליכים וטכנולוגיות

חטיבה 1: סיכונים כלליים ומכנים (כולל מקורות אנרגיה עיקריים ומגזרים מסוכנים)

מס'	נושא	שעות לימוד
1.	כלי יד וכלי כוח, מערכות פנאומטיות והידראוליות	2
2.	גידור מכונות, תאונות אופייניות, פתרונות : הגדרות, סיווג, בעלי אחריות סקרי סיכונים במכונות סוגי מיגונים התאמת מיגון תקנים, מפרטים טכניים והוראות יצרן גידור לבטח, פסקי דין	10
3.	בטיחות בחשמל : מושגי יסוד בחשמל תקנים ישראלים רשמיים לציוד חשמלי חוק החשמל ותקנותיו - רישוי חשמלאים תקנות הבטיחות בעבודה חשמל התש"ן 1991 עריכת סקר סיכונים חשמל עבודה עם כלים מיטלטלים המוחזקים ביד התנגדות והשפעת הזרם על גוף האדם הופעת מתח על מעטפת מתכתית של מכשיר עקרון אמצעי הגנה מפני חישמול שיטות הארקה, מפסק מגן לזרם דלף (פחת) שנאי מבדל הפרד מגן, בידוד כפול, מתח נמוך מאד ציוד מגן אישי, תאונות חשמל ולקחיהן עזרה ראשונה לנפגעי התחשמלות חשמל בניין	8
4	מבואות לתהליכי ייצור, לחוזק חומרים, תחזוקה- אדם כשיר	4
5	שיטות ריתוך, בטיחות, בחירת שיטה לפי תהליך	4
6	עבודה בגובה והגנה מנפילות הגדרות, בעלי תפקידים בעבודה בגובה הדרכה לפי סוגי עבודות בגובה ציוד עבודה וציוד מגן לעבודה בגובה	4
7	חקלאות – טרקטורים ומיכון, חומרי הדברה, גידול בע"ח	4
	(סה"כ: 36)	

חטיבה 2: כלים ומתקנים טעוני בדיקות

מס'	נושא	שעות לימוד
8	דודי קיטור ומכלי לחץ, כולל תקנות	4
9	מכונות ואביזרי הרמה, (סיווג וחקיקה), פיגומים ממוכנים	4
10	עגורנים (ג, ד) עגורנאים ואתתים	2
11	עגורני צריח וניידים	6
12	מלגזות	2
13	מעליות דרגנועים ומעלונים תשומת לב למעליות בנייה	4
	(סה"כ: 22)	

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 65 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

חטיבה 3 : סיכונים כימיים וביולוגיים

14	חומרים מסוכנים : חקיקה, אחסון ושינוע חומ"ס במפעל, היתר רעלים	4
15	סיכונים ביולוגיים בעבודה (כולל מחלות זואונוטיות)	2
16	תקנות הבטיחות בעבודה (בטיחות וגיהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים במעבדות רפואיות, כימיות וביולוגיות)	2
17	תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיוג וסימון של אריזות)	2
18	מקום מוקף, סיכונים, חקיקה, תאונות	2
(סה"כ: 12)		

חטיבה 4 : סיכוני אש ואחסון

19	בטיחות אש - שיטות ואמצעים בכיבוי סדנה בבטיחות אש - שיקולי בטיחות בתכנון לרבות מערכות גילוי וכיבוי	8
20	בטיחות בשימוש בדלקים ובאחסונים	2
21	תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט) ; גז טבעי	4
22	ניהול מחסנים	2
(סה"כ: 16)		

חטיבה 5 : תנאים סביבתיים וסיכונים פיזיקליים

23	רעש והגנת השמיעה (הבט גהותי וחוקי)	2
24	רעש - מניעה והנחתה (פתרונות טכניים והנדסיים)	4
25	קרינה מייננת ובלתי מייננת (כולל בטיחות בלייזרים)	6
26	תאורה כגורם בבטיחות וגהות	2
27	אוורור תעשייתי	3
28	נוחות ומעמסים אקלימיים (חום, לחות, תנועת אויר, ...)	2
29	ארגונומיה	3
(סה"כ: 22)		

חטיבה 6 : גהות ובריאות תעסוקתית

30	מבוא לפיזיולוגיה ואנטומיה של גוף האדם	2
31	מבוא לרפואה תעסוקתית ומחלות מקצוע	2
32	סקר מכין	2
33	גהות תעסוקתית : דרישות החוק והתקנות ; הכרת גורמי סיכון גהותיים ; חומרים מסרטנים (כולל סיליקה ואסבסט) ,... , מדדים ותקני חשיפה - (TLV) , בקרה ומניעה ,	12
34	הרמה נכונה וטלטול משאות, פגיעות גב תחתון	2
35	רפואה תעסוקתית	4
(סה"כ: 24)		

חטיבה 7 : הגורם האנושי והגנות על העובד

36	הגורם האנושי : היבטים פסיכולוגיים בבטיחות, זיהוי דפוסי התנהגות מסוכנים, טכניקות התמודדות ושינוי דפוסי התנהגות	4
37	אספקטים בטיחותיים בעבודה במשמרות	2
38	ציוד מגן אישי (כולל תקנות ותקנים)	4
39	עזרה ראשונה - החייאה	4
(סה"כ: 14)		

חלק שני : מערכת הבטיחות והגהות

חטיבה 1 : המערכת הארגונית - גופים ומוסדות העוסקים בבטיחות וגהות

40	מערך הבטיחות הארצי (כללי)	1
41	מעריך הבריאות התעסוקתית הארצי וקופות החולים	1
42	מינהל הבטיחות – משרד הכלכלה, סמכויות המפקח	2
43	המוסד לבטיחות ולגהות - מבנה ותפקוד (כולל מרכז מידע)	1

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 66 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

44	המוסד לביטוח לאומי - ענף נפגעי תאונות עבודה ; קרן למימון פעולות בטיחות	1
45	ארגון הממונים על הבטיחות בעבודה	1
46	המשרד להגנת הסביבה - האגף לחומרים מסוכנים	2
47	מכון התקנים	2
48	רשויות להכשרת בעלי תפקידים בבטיחות	2
49	בעלי תפקידים בתחום הבטיחות ובריאות תעסוקתית	2
	(סה"כ: 15)	

חטיבה 2 : המערכת החוקית והמשפטית - חוקים ותקנות ואחריות הממונה

50	המבנה השלטוני – חוקי המדינה דרכי החקיקה	2
51	אחריות המשפטית של הממונה : מינהלי, אזרחי, פלילי	4
52	אישויות משפטיות : חברות, אגודות, עמותות, קבלני עבודות, קבלני כ"א, מבצע, מזמין, יזם	2
53	בעלי תפקידים במערך הבטיחות ובארגון ואחריות המשפטית שלהם	1
54	חוק ארגון הפיקוח ותקנותיו	4
55	פקודת הבטיחות בעבודה ותקנותיה רווחת העובד- חקיקה, תקינה, נהלים	6
56	פקודת התאונות ומחלות משלוח יד : חובת הודעה, טיפול באירוע בטיחות	2
57	חוקי עבודת נשים ונוער - תקנות בטיחות רלוונטיות	2
58	חוק ותקנות רישוי עסקים	2
	(סה"כ: 25)	

חלק שלישי : בנייה

סיכונים כלליים

59	- סיכונים עיקריים בענף לרבות פרויקטי תמ"א 38	3
60	התארגנות לקראת הבניה (קבלת התר, מינוי בעלי תפקידים, בניית מערך הבטיחות באתר, בחברה, קשר עם בעלי תפקידים בפרויקטים, קביעת דרישות לקבלני משנה, וכו)	2
61	ארגון אתר הבניה לכל שלבי הבניה (כולל מבנים זמניים) לרבות כתיבת תכנית ארגון בטיחות	3
	(סה"כ: 8)	

נושאי בניה ספציפיים (תקנות הבטיחות בעבודות בניה והתקנים הישראליים)

62	תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) : הגדרות ואחריות בעלי תפקידים בבניה (מזמין, המבצע, קבלן ראשי, קבלן משנה, מנהל עבודה וכד')	4
63	חפירות (תעלות, יסודות למבנים)	4
64	עבודות חיצוב ושימוש בחומרי נפץ (לרבות חוק חומרי נפץ ותקנותיו)	5
65	עבודות עפר, כבישים וציוד מכני הנדסי	4
66	עבודות צנרת וביו	2
67	עבודות שלד (טפסות מקובלות ומתועשות ומבני תמיכה)	7
68	משטחי עבודה, מדרכות מעבר וסולמות	4
69	פיגומים	10
70	בניה תעשייתית (בניה קלה וקונסטרוקציות מתכת)	3
71	בניה טרומית (הובלה, אחסנה, שינוע באתר ותמיכה)	3
72	הריסות (סיכונים ודוגמאות של כשלים)	4
73	עבודות נוספות, כולל חיפוי אבן	4
74	עבודות איטום כולל ביטומן חם	3
75	בניה הנדסית ועבודות מינהור	2
76	תשתיות	1
	(סה"כ: 60)	

מס' המהל : משרד הכלכלה	
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	דף 67 מתוך 122
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות	

ציוד מכני הנדסי: סוגים, סיכונים, תקנים, הפעלה (עגורנים מופיעים בחטיבה 2 ופיגומי ממוכנים בפריט 70)

77	מכונות לשינוע בטון	
78	מכונות חיתוך וליטוש	
79	מכונות קידוח ושבירה	
80	מתקני הרמה (הליקופטר וכד')	
81	מכונות רב שימושיות (כולל מעמיס טלסקופי)	
(סה"כ 6)		

כללי

82	גגות שבירים ותלולים (תקנות)	3
83	חוק תכנון ובניה לרבות התרי בניה וקשר עם הרשות המקומית	3
84	הפנקס הכללי בבניה כולל תכניות חובה	2
(סה"כ 8)		

חלק רביעי: ארגון וניהול בטיחות וגהות

חטיבה 1: עבודת הממונה

85	מושגי יסוד בניהול בטיחות וגהות	2
86	תפקיד הממונה על הבטיחות	2
87	ארגון מערך הבטיחות במפעל או בחברה וניהול, תכנון עבודת הממונה	2
	הכנת תכנית ארגון הבטיחות באתר הבניה כולל לימוד שלבי התכנית: סקר סיכונים, נהלים והנחיות עבודה, מסמכים ובדיקות תקופתיות וכד'	4
88	תכנית לניהול בטיחות דגשים בעבודות בניה	4
89	כלכלה בבטיחות ושיטות לניהול תקציב בטיחות	2
90	העסקת קבלני משנה, קביעת דרישות, פיקוח על עבודתם, אחריות חוזית ומשפטית	6
91	כתיבה טכנית – נהלים, הוראות עבודה ובטיחות	4
92	סדנה להכנת עבודת גמר	8
93	הדרכת עובדים ובעלי תפקידים אחרים בבטיחות ; הדרכת בטיחות של הנהלת הארגון	4
94	תכנון ותרגול מצבי חירום בשגרה	2
95	תחקיר בטיחותי	4
96	חקירת תאונות ואירועי בטיחות אחרים, הכנת דו"ח חקירה והפקת לקחים	6
97	ועדות בטיחות - אחריות, הרכב, פעילות	2
98	תהליך קבלת רישיון לניהול עסק, מפרטים אחידים	4
(סה"כ 52)		

חטיבה 2: ניהול בטיחות וניהול סיכונים

99	תקני ניהול בטיחות: 18001, תקנים אחרים בבטיחות ובריאות תעסוקתית	2
100	תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות)	2
101	שיטות לניתוח סיכונים	8
102	תהליך קבלת החלטות, יישום ובקרה	4
(סה"כ 16)		

חטיבה 3: התנסות, המחשה ובחינת הישגים

103	סיורים במפעל (בשני ענפים שונים, שני סיורים בענף בניה ואחד בתעשייה)	15
104	מבחני ביניים	4
105	מבחן גמר בכתב	2

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 68 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

106	מבחן גמר בע"פ	3
		(סה"כ 24)

סה"כ שעות לימוד עיוני 360

שעות עבודה מעשית במקום העבודה (מחוץ למסגרת השעות הפרונטליות בקורס!)

107	עבודת גמר (פרוייקט באתר בניה לפי הנושאים שבנוהל בליווי חונך	* 40
	* לא נכלל בתכנית הקורס	

סה"כ שעות לימוד בקורס 400

הערות : יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן .

1. תנאי קבלה לקורס :

1.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימליות המפורטות

[בנספח 5](#) ;

1.2. בנוסף לעמידה בדרישות המינימליות של נספח 5 על המועמד להציג תעודת הדרכה

תקפה לביצוע עבודה בגובה – כללי, שנערכה באמצעות מוסד להכשרה בלבד.

פטור מהשתלמות הדרכה עבודה בגובה יינתן למנהלי עבודה אשר עברו הכשרה בת 3

ימים (השתלמות למנהלי עבודה באמצעות מוסד הכשרה) ובלבד שלא חלפו 3 שנים

ממועד ההכשרה.

1.3. הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים. במועד הועדה

יבדקו מסמכים מקוריים בלבד.

1.4. ועדת הקבלה לקורס תורכב ממפקח עבודה אזורי שבאזור מתקיים הקורס או מפקח

עבודה מטעמו וכן נציג הרשות. מפקח עבודה ישמש כיו"ר הועדה ודעתו היא המכרעת.

1.5. בקשה למועמד חריג :

1.5.1. מועמד שאינו עומד בדרישות הסף לקבלה לקורס ([בנספח 5](#)) ומבקש אישור חריג,

יפנה, בטרם כינוס ועדת הקבלה ולפני פתיחת הקורס, לרשות להכשרה בלבד, אשר

תבדוק את התאמתו מבחינת השכלה והניסיון לפי דרישות מפקח העבודה הראשי

בעניין ([נספח 16](#)).

1.5.2. שוכנעה הרשות להכשרה כי המועמד עונה לדרישות הנ"ל, תעביר למינהל, בטרם

קיום הועדה בקשה לקבלת אישור חריג ([נספח 17](#)), בצירוף התעודות המעידות על

השכלתו הטכנית הנדסית, כולל פירוט מלא של המקצועות שלמד בכל קורס

ושעות הלימוד לכל מקצוע, וכן ניסיונו בעבודה.

1.5.3. הרשות תמליץ בפני מינהל הבטיחות על התאמתו של המועמד, תוך ציון הסעיף

בנוהל לפיו הוא מועמד מתאים. מפקח העבודה הראשי יחליט אם לאשר למועמד

לעמוד בפני ועדת קבלה או יסרב.

1.5.4. הרשות להכשרה תודיע בכתב למועמד כי קיבל אישור חריג ויוכל להופיע בפני

וועדת הקבלה. הרשות תציג את האישור החריג בוועדה כאשר האישור חתום ע"י

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 69 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מפקח עבודה ראשי תוקפו של האישור כאמור לעיל יהיה לשנה אחת בלבד ועל המועמד להציג בוועדת הקבלה לקורס אישור מקורי שקיבל וכן מסמכים מקוריים שלפיהם קיבל אישור כמועמד חריג.

1.5.5. הרשות להכשרה תודיע בכתב למועמד שלא קיבל אישור כמועמד חריג, ותציין את הסיבה לסירוב.

1.6. לאחר קיום ועדת הקבלה, ולא יאוחר מיום פתיחת הקורס תעביר הרשות לאחראי במטה מינהל הבטיחות את ממצאי ועדת קבלה בהתאם לטופס הבא :

מועד הועדה	שם המועמד	השכלה	ניסיון	מס' אישור חריג	החלטת הועדה

2. מבחנים

2.1. במהלך הקורס יתקיימו לפחות שלושה מבחני ביניים ומבחן מסכם בכתב.

2.2. לאחר סיום הקורס יגיש התלמיד עבודת גמר שתיבדק על ידי הרשות באמצעותו של מרכז הקורס. מינהל הבטיחות יבדוק באופן אקראי עבודות גמר שתבחרנה. התלמיד רשאי להגיש עבודת גמר בנושאים כדלקמן :

2.2.1. פיתוח פתרון טכני לבעיה בטיחותית ;

2.2.2. ניהול תקציב הבטיחות באתר הבניה ;

2.2.3. קובץ נהלי בטיחות של האתר ;

2.2.4. ניתוח לעומק של אירוע בטיחותי כולל מסקנות ליישום ;

2.2.5. הכנת סקר גורמי סיכון באתר ;

2.2.6. הכנת תכנית ארגון בטיחותי של אתר בניה ;

2.2.7. נושא אחר בתחום הבטיחות והגהות שיאושר ע"י מרכז הנושא במינהל הבטיחות.

2.3. חובת הרשות להודיע בכתב למפקח העבודה האזורי שבאזורו מתקיים הקורס, שבועיים מראש לפחות, על המועד המדויק לקיום המבחן המסכם בכתב, מספרם ושמותיהם של התלמידים שייגשו למבחן .

2.4. במהלך הבחינה יהיה בחדר אך ורק נציג מטעם הרשות והנבחנים . לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה

2.5. משך הבחינה יקבע בטופס הבחינה.

2.6. תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס , כולל נוכחות נדרשת, קיבל ציון משוקלל עפ"י סעיף "ציונים", רשאי לגשת למבחן הגמר בע"פ .

2.7. בוועדת הבחינה בע"פ יהיו חברים שני נציגי המינהל אשר ימונו ע"י מפקח העבודה הראשי, כאשר אחד מהם ישמש כיו"ר הועדה (אחד הנציגים של המינהל בוועדה חייב להיות מפקח בניה), וכן נציג ארגון הממונים על הבטיחות. לא תתקיים ועדת הסמכה ללא נוכחותו של נציג ארגון הממונים. הנציג יהיה נוכח בכל שלבי ועדת ההסמכה. יו"ר הועדה רשאי להחליט כי הוועדה תתקיים ללא נציג ארגון הממונים על הבטיחות וזאת

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>70</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

בתנאי שקיבל על כך הודעה כתובה מראש שנבצר ממנו להשתתף בוועדה. נציג הרשות יכול להשתתף בוועדה כמשקיף בלבד, ללא זכות החלטה ומעורבות בהליך הבחינה. מפקח העבודה הראשי רשאי לשנות את הרכב הוועדה, ולמנות חברים או משקיפים נוספים, עפ"י שיקול דעתו.

- 2.8. הרשות תשלח הודעה על קיום המבחן, בדואר רשום, שבועיים מראש לפחות, למפקח עבודה אזורי שבאזורי יתקיים המבחן. לנציג המינהל ולארגון הממונים על הבטיחות, או בדואר אלקטרוני עם אישור קריאה ותאום טלפוני.
- 2.9. ביום מבחן ההסמכה בעל פה ולפני קיומו, תגיש הרשות לוועדת הבחינה את תיקי הנבחנים, הכולל תיעוד הקורס, וכן את יומן הנוכחות עפ"י הנדרש בנוהל. ועדת הבחינה תבדוק בטרם תחילת המבחן את תיקי הנבחנים. תלמיד שאינו עונה לדרישות החקיקה או/ו נוהל זה לא יתקבל לוועדת ההסמכה.
- 2.10. ועדת הבחינה תבדוק את ידיעותיו וכישוריו של התלמיד בנושאים הנלמדים בקורס, בנושאים כלליים הנוגעים לבטיחות, גהות ובריאות העובד, וכן בנושא עבודת הגמר שהוכנה על ידו.
- 2.11. בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר חברי ועדת הבחינה, המשקיפים והנבחן בלבד.
- 2.12. ועדת הבחינה תיקבע לגבי כל נבחן האם הצליח במבחן. הוועדה תתעד את מהלך המבחן לפי טופס [שבנספח 9](#). על הוועדה להקפיד על מילוי הטופס במלואו. תיעוד המבחן יישמר בתיק הקורס ובתיק התלמיד ברשות להכשרה. הוועדה תהיה מוקלטת ומתועדת באמצעות מכשיר מדיה.
- 2.13. הרשות תישלח במרוכז תוצאות המבחנים למטה המינהל, לפי טופס [שבנספח 10](#).

3. ציונים

- 3.1. הציון הממוצע בשלושת המבחנים הביניים ובמבחן המסכם בכתב יהיה 70% לפחות ;
- 3.2. בעבודת הגמר חייב התלמיד לקבל ציון 70% ;
- 3.3. במבחן הגמר בעל פה חייב התלמיד להשיג ציון 70% .

4. תעודות

- 4.1. הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם, עפ"י דרישות נוהל זה. נוסח התעודה יהיה כמפורט [בנספח 11.10](#).
- 4.2. הרשות תמלא את פרטי כל המשתתפים בקורס, (שסיימו בהצלחה או נכשלו) [בנספח 10](#) ותעביר אותם למטה המינהל לא יאוחר מחודש מיום סיום הליך ההסמכה.
- 4.3. תלמיד שסיים קורס ממונים על בטיחות ועבר בהצלחה ועדת ההסמכה, יגיש למפקח העבודה הראשי בקשה לקבלת אישור כשירות בהתאם [לנספח 12](#) בצירוף כל המסמכים הנדרשים. הבקשה תוגש לא יאוחר משנה מיום סיום הקורס.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>71</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/3

תכנית השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בעבודה

בענף הבניה ובניה הנדסית

1. תכנית הלימודים:

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
1	סיכונים כללים	תנאים מיוחדים בענף	3
2		התארגנות לקראת הבניה	2
3		ארגון אתר הבניה (כולל מבנים זמניים)	3
		סה"כ 8	
4	נושאי בניה ספציפיים (תקנות הבטיחות בעבודות בניה והתקנים הישראלים)	אחריות הגורמים המעורבים בבניה (מזמין, המבצע, קבלן ראשי, קבלן משנה, מנהל עבודה וכד')	4
5		חפירות (תעלות, יסודות למבנים)	9
6		עבודות חיצוב ושימוש בחומרי נפץ (חוק חומרי נפץ ותקנותיו)	5
7		עבודות עפר, כבישים וציוד מכני הנדסי	4
8		עבודות צנרת וביוב	2
9		עבודות שלד (טפסות מקובלות ומתועשות ומבני תמיכה)	7
10		משטחי עבודה, מדרכות מעבר וסולמות	4
11		פיגומים	12
12		בניה תעשייתית (בניה קלה וקונסטרוקציות מתכת)	3
13		בניה טרומית (הובלה, אחסנה, שינוע באתר תמיכה)	3
14		מניעת נפילה מגובה	3
15		הריסות (סיכונים ודוגמאות של כשלים)	4
16		עבודות קבלנות נוספים, כולל חיפוי אבן	4
		סה"כ 64	
17	תקנות בטיחות בעבודה (עבודה בגובה)		18
18	מכונות ספציפיות בבניה	משאבות בטון	
19		מכונות לשינוע בטון	
20		מכונות חיתוך וליטוש	
21		מכונות קידוח ושבירה	
22		מתקני הרמה (הליקופטר וכד')	

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>72</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
23		מכונות רב שימושיות (מניסקופ)	
		סה"כ 6	
24	עגורנים ועגורנאים (תקנות)	עגורני צריח ועגורנים ניידים (כולל פנקס עגורן)	8
25		עגורנאים ואתרים	2
		סה"כ 10	
26	גגות שבירים ותלולים (תקנות)		3
		סה"כ 3	
27	תאונות עבודה אופייניות בבניה ובניה הנדסית	כשלים, גורמיהם וניתוחם (עבודה בקבוצות)	6
		סה"כ 6	
28	חוק תכנון ובניה		3
		סה"כ 3	
29	גחות בבניה	לרבות השפעת גורמים מזיקים על בריאות העובד	
		סידורי גחות (מי שתיה, מקום מנוחה ואכילה וכד')	
		סה"כ 2	
30	תקנות ציוד מגן אישי	ציוד מגן אישי אופייני בבניה	2
		סה"כ 2	
31	הפנקס הכללי בבניה	כולל תכניות חובה	2
		סה"כ 2	
32	הכנת תכנית ארגון הבטיחות באתר הבניה	לימוד שלבי התכנית : סקר סיכונים, נהלים והנחיות עבודה, מסמכים ובדיקות תקופתיות וכד'	8
33	תכנית לניהול בטיחות		8
		סה"כ 16	
34	סיורים		10
		סה"כ 10	
35	מבחנים	מבחן ביניים ומבחן מסכם בכתב	6
		סה"כ 6	
		סה"כ משך הקורס 156 יח'	

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>73</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן .

2. תנאי קבלה לקורס :

2.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות

המפורטות [בנספח 5](#) ;

2.2. לא יתקבל להשתלמות ענפית מועמד, אלא אם הוא יוכיח כי הינו/היה בעל אישור כשירות ;

2.3. הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים ;

3. מבחנים :

3.1. תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס, כולל הנוכחות הנדרשת, רשאי לגשת למבחן המסכם בכתב.

3.2. הרשות תארגן את המבחן העיוני, שיכלול נושאים שנלמדו ונושאים נוספים הקשורים לענף בו השתלמו התלמידים.

3.3. בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר נציג הרשות והנבחנים בלבד.

3.4. לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.

3.5. הרשות תישלח במרוכז תוצאות המבחנים למטה מינהל הבטיחות, לפי טופס

[שבנספח 10](#).

4. ציונים :

הציונים במבחן הביניים ובמבחן המסכם בכתב יהיו 70% לפחות ;

5. תעודה :

הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם בקורס. נוסח התעודה

יהיה כמפורט בנספח 11.3.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>74</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/4

תכנית השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בעבודה

בענף חומרי נפץ, מחצבות ומכרות

1. תכנית הלימודים:

שעות לימוד	נושא	פרק	מס"ד
	מחצבות אבן, מכרה עילי ותת קרקעי, מחצבות כורכר, מחצבות חומר ואדי זיף-זיף, מחצבות חול, מחצבות חרסית וכד'	מושגי יסוד בתחום כריה וחציבה	1
	גיאולוגיה והידרו-גיאולוגיה		2
	מרכיבי (אלמנטים) חיצוב וכריה במחצבה ומכרה על קרקעי ותת קרקעי		3
	דרכי גישה (ראשיים, משניים, פנימיים) – תחבורה		4
	תעלות כניסה, תעלות פתיחה, קירות מחצבה (מכרה עילי) ומדרגותיה, קירות חיצוב, גובה ורוחב המדרגות וקירות חיצוב וכריה, יציבות קירות חיצוב (שיפועים) קירות עזובים, משטחי היציבות (ברמות להבטחת היציבות)		5
	פיר, מנהרות לסוגיהן ותימוך מכרה תת קרקעי		6
סה"כ 8			
	הוראות כלליות	תקנות הבטיחות במחצבות אבן	7
	בטיחות בקיר חיצוב ובקרבתו כולל קיר עזוב		8
	ציוד מגן אישי		9
	משאיות והעמסתן		10
סה"כ 3			
	תיאור וניתוח סיכונים במחצבה או במכרה עילי	מכלול הסיכונים במחצבות ובמכרה עילי ותכנון מפורט של הקמת המחצבה (מכרה) ופעולתה על כל מרכיביה ושלביה כתנאי הכרחי למניעת הסיכונים במחצבה/ מכרה	11
	עקרונות תכנון		12
	מרכיבי התכנית עבור פתיחת המחצבה ומדרגותיה		13

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>75</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
		וכן עבור הפעלתה הסדירה בהתאם לתהליכיה	
			סה"כ 4
14	תהליכי העבודה במחצבות ומכרות עיליים, סיכונים והיבטים בטיחותיים וגהותיים בהתאם לתהליכים	עבודות קידוח ציוד הקדיחה	
15		בטיחות וגהות בעבודות הקדיחה (תקנות הבטיחות וגהות תעסוקתית בעבודה)	
			סה"כ 2
16	מושגי יסוד בחומרי נפץ	הגדרות חומרי נפץ והרכבם	
17		תכונות חומרי נפץ (מהירות דטונציה , קוטר קריטי, רגישות, צפיפות, מאזן החמצני, כוח פיצוץ, ריסקיות ועמידות במים וכד')	
18		אביזריהם של חומרי נפץ (נפצים, פתילים וכד')	
			סה"כ 5
19	חוק חומרי נפץ		סה"כ 2
20	תקנות חומרי נפץ	הוראות כלליות	
21		ממונה על הפיצוצים, מפוצץ מקצועי, מחסנאי	
22		אחסנת חומרי נפץ, מחסן חומרי נפץ קבוע, מבנה מחסן, תכנון מחסן, מרחקי בטיחות	
23		העמסה, פריקה והובלת חומרי נפץ	
24		פיצוץ : הליכי קדיחה, הבאת חומרי נפץ לשטח הפיצוצים, טעינת חומרי נפץ, הוראות כלליות בפיצוצים, פיצוץ בחשמל, פיצוץ בפתיל רועם ובפתיל בטיחות, בדיקה לאחר הפיצוץ, הטיפול באיור, השמדת חומרי נפץ	
25		שימוש בחומר נפץ אנפו : כללי, אחסון אמוניום ניטרט, ערבוב אמוניום ניטרט עם סולר, הובלת אמוניום ניטרט ואנפו	
26		שימוש בחומרי נפץ במכרות תת קרקעיים, הובלה ואחסון תת קרקעיים של חומרי נפץ, טיפול ושימוש בחומרי נפץ	
			סה"כ

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>76</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
			15
27	חיצוב ו/או כריה ע"י כלים מכניים כבדים ללא שימוש בחומרי נפץ	חיצוב ע"י דחפור המצויד בחורש (רוטר)	
28		חיצוב ע"י סקרפרים	
29		שיפועים בהם ניתן לעבוד בציד הנ"ל	
			סה"כ 3
30	פינוי והעמסה של חומר מפוצץ במחצבה , בהתאם לתקנות דלעיל	שימוש במחפרים מכל סוג	
31		שימוש במעמיסים מכניים ממונעים על בסיס טרקטור המצוידים בכף העמסה	
32		התאמת גובה קיר חיצוב לגודל הכלים הנ"ל בהתאם ליכולתם לחצוב ולמלא את הכף בגובה (התאמה לפרמטרים של הכלי)	
			סה"כ 2
33	העברת החומר המופק במחצבה	שימוש במשאיות – כללי בטיחות	
34		שימוש במסועים – כללי בטיחות	
			סה"כ 2
35	גריסה וניפוי במחצבות / מכרות וכללי הבטיחות והגהות	בטיחות באספקת כוח חשמלי למתקני מחצבה (ע"י רשת חשמל או ע"י ספק כוח נייד)	
36		מכונות גריסה למיניהן	
37		מזינים לסוגיהם (פידרים)	
38		מכונות ניפוי	
39		מסועים	
40		סילוסים	
41		משטחי עבודה ומדרכות המעבר כולל גידורם בפני נפילה מגובה	
42		גידור המכונות הנ"ל בהתאם לדרישות פקודת הבטיחות בעבודה ; רצועות וגלגלי הרצועות, שרשראות וגלילי השרשראות, גלגלי תנופה, צירים בולטים וכד'	
43		שימוש בפטישים הידראוליים	
44		גהות תעסוקתית בעבודות גריסה וניפוי וציוד מגן אישי (תקנות רעש, תקנות אבק מטריד) לרבות	

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>77</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
		מניעת סיכוני ויברציה והגנת עובדים מפניה)	
			סה"כ 10
45	בטיחות וגהות במפעלי בטון וביטומין		סה"כ 2
46	בטיחות בעבודות תחזוקה	בדיקות תקופתיות של ציוד הרמה וכלי לחץ בהתאם לחוק	
47		בדיקות במערך החשמל (הארקה, מפסיקי מגן המופעלים בזרם, פחת וכד')	
48		נהלי בטיחות בעבודות תחזוקה בהתחשב לתקנות הבטיחות בעבודה (חשמל)	
			סה"כ 2
49	סיור במחצבה		סה"כ 8
50	סקירת תאונות עבודה שכיחות		סה"כ 4
51	מבחנים	מבחן ביניים ומבחן מסכם בכתב	סה"כ 6
		סה"כ שעות לימוד בקורס : 78	

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן.

2. תנאי קבלה לקורס :

2.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות

המפורטות [בנספח 5](#) ;

2.2. לא יתקבל להשתלמות ענפית מועמד, אלא אם הוא יוכיח כי הינו/היה בעל אישור כשירות ;

2.3. הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים ;

3. מבחנים :

3.1. תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס, כולל הנוכחות הנדרשת, רשאי לגשת למבחן המסכם בכתב.

3.2. הרשות תארגן את המבחן העיוני, שיכלול נושאים שנלמדו ונושאים נוספים הקשורים לענף בו השתלמו התלמידים.

3.3. בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר נציג הרשות והנבחנים בלבד.

3.4. לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>78</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

3.5. הרשות תישלח במרוכז תוצאות המבחנים למשרד הראשי של מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, לפי טופס [שבנספח 10](#).

4. ציונים:

הציונים במבחן הביניים ובמבחן המסכם בכתב יהיו 70% לפחות;

5. תעודה:

הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם בקורס. נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.3.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>79</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/5

תכנית השתלמויות ענפית לממונים על הבטיחות בחקלאות

תכנית הלימודים

מס"ד	נושא	שעות לימוד
1	תפקידו המיוחד של הממונה על הבטיחות במגזר החקלאי – ההיבט החוקי, לרבות דרכים לחיזוק מעמדו של הממונה על הבטיחות.	2
2	אחריות משפטית של הגורמים בחקלאות במגזר ההתיישבותי כולל בעלי תפקידים כמזמין העבודה וכמבצע העבודה, עבודות קבלנים, תאגידים ואגשי"ים.	2
3	תקנות, תקנים, נהלים ו-COP בענף החקלאות	3
4	המיכון החקלאי – היכר ושימושים, סיכונים ומיגון	6
5	חומרי הדברה (טוקסיקולוגיה, הגדרות וסיווג, רגולציה, יישום, מגמות חדשות בהדברה, גהות ובריאות	8
6	בריאות וגהות בחקלאות – מחלות (זאנוזות) ומזהמים, בעיות האקלים, גורמי רעש והפחתתם, מניעת נזקי אבק בחקלאות, גהות אישית	6
7	בטיחות ארגונומית בחקלאות – קטיף, מיון, הפעלת מכונות ועוד	2
8	בטיחות במשק המים – מאגרי מים, בריכות ביוב, מערכות השקיה	1
9	בטיחות חשמל בענף החקלאות – סוגי מתחים, שיטות הארקה, תאונות בעבודות בחשמל	4
10	תאונות עבודה בתחום החקלאות והגורמים להם	2
11	אתגרי בטיחות ובריאות בעבודה עם עובדים זרים, הדרכות, מאפיינים תרבותיים	2
12	עבודה בגובה – מאפיינים בענפי החקלאות: סולמות, גגות מבני משק, בתי צמיחה (תקן 1176)	3
13	שיחת משוב	1
14	פרקים בניהול סיכונים בגישה פרואקטיבית של ניהול הבטיחות- הכרת גורמי סיכון ואמצעי בקרה לסילוקם ולהפחתתם בענפי החקלאות הבאים	לפי פירוט השעות הבא
א	גידולי שדה וירקות	2
ב	פרדס, כרם, נשירים, זיתים ועוד	2
ג	עבודה בבתי צמיחה (חממות) בעיקר לגידול פרחים וירקות	2
ד	גידול פטריות	1
ה	עבודות גינון בגינות ציבוריות ובגינות פרטיות	2
ו	בעלי חיים: גידול בקר וצאן לחלב ולבשר. עבודה במכוני תערובת ובמרכזי מזון	3
ז	בעלי חיים: עבודה בלולי מטילות, פטם, רביה ובמדגרות	3
ח	בעלי חיים: גידול דגי מאכל ונוי, בבריכות, במאגרים ובים.	3
ט	בעלי חיים: גידול דבורים	1
י	עבודה בבתי אריזה לפירות ולירקות	2
15	סיור במשק חקלאי גדול עם ענפי חקלאות שונים	5
16	מבחן סיום	4
סה"כ		72 שעות

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות;

1.2. אין ללמד יותר מ- 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>80</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

2. תנאי קבלה לקורס:

- 2.1 מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות המפורטות [בנספח 5](#) ;
- 2.2 לא יתקבל להשתלמות ענפית מועמד, אלא אם הוא יוכיח כי הינו/היה בעל אישור כשירות ;
- 2.3 הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים

3. מבחנים:

- 3.1 תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס, כולל הנוכחות הנדרשת, רשאי לגשת למבחן המסכם בכתב.
- 3.2 הרשות תארגן את המבחן העיוני, שיכלול נושאים שנלמדו ונושאים נוספים הקשורים לענף בו השתלמו התלמידים.
- 3.3 בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר נציג הרשות והנבחנים בלבד.
- 3.4 לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.
- 3.5 הרשות תשלח במרוכז תוצאות המבחנים למטה מינהל הבטיחות, לפי טופס [שבנספח 10](#).

4. ציונים:

הציונים במבחן הביניים ובמבחן המסכם בכתב יהיו 70% לפחות ;

5. תעודה:

הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם בקורס . נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.3.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>81</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/6

תכנית השתלמות ענפית לממונים על הבטיחות בענף החשמל,

אלקטרוניקה ומיקרו- אלקטרוניקה

תכנית הלימודים

מס' שעות	נושאי לימוד	פרק	מס'ד
2	מושגי יסוד : מתח, זרם, התנגדות, הספק, ז"י, ז"ח, עומס יתר, זרם קצר	תורת החשמל	1.
5	תקנים ישראלים רשמיים לציוד חשמלי חוק החשמל ותקנותיו- רישוי חשמלאים ומורשה בדיקה תקנות הבטיחות בעבודה – חשמל התש"ן - 1990	תקן ותקנה	2.
3	מוליכים, כבלים וחומרי בידוד צינורות, תעלות, שוחות וקופסאות מפסקים, מנתקים בתי תקע, תקעים	סיכונים בחומרי חשמל ואביזרים	3.
4	לוח חלוקה ראשי ולוח משנה, לוחות שירות חדרי חשמל במתח נמוך ובמתח גבוה, מרחקים סיכונים, מניעת מגע מקרי	לוחות חשמל	4.
3	בדיקות ותנאים לקבלת היתר להתקנה חדרי גנראטורים לחרום, הגנה על חלקים מסתובבים, מניעת מטרדים, נהלים צורות חיבור גנראטורים, טיפולים ותחזוקה	התקנה ובטיחות גנראטורים במתח נמוך	5.
2	חדרי שנאים, מניעת מטרדים סיכונים ואחזקה	שנאי חלוקה במתח נמוך	6.
3	התנגדות גוף האדם, השפעת הזרם על גוף האדם אלקטרודות הארקה, מוליכי הארקה וחיבור T.N, הארקה הגנה T.T, מפסק מגן לזרם דלף שיטת איפוס הפרד מגן, זינה צפה T. בידוד כפול, מתח נמוך מאד	הארקות ואמצעי הגנה בפני חישמול	7.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>82</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס' שעות	נושאי לימוד	פרק	מס"ד
3	נעילה ותיוג (L.O.T.O), בעבודות חשמל	נהלים	8.
	עריכת סקרי סיכונים		
4	עבודה בריתוך חשמלי	בטיחות בעבודה עם ציוד חשמלי	9.
	מפעיל מכונות, תהליכי יצור		
	עבודה עם כלים מיטלטלים המוחזקים ביד		
	ציוד מגן אישי		
	עבודה במיתקן חי או בקרבתו		
	מעגלים סופיים הניזונים במתח נמוך		
	התקנת מוליכים וכבלים במתח נמוך		
	התקנת מערכות אל-פסק סטטיות (U.P.S)		
3	בדיקות תרמוגרפיות	בדיקות חשמליות	11.
	בדיקת מיתקן החשמל, תעודת בדיקה		
	בדיקות תקופתיות לתשתיות חשמל, לציוד חשמלי ולכלים מיטלטלים, בהתאם לחוק החשמל		
3	תאונות בעבודת חשמלאים ומשתמשים בציוד חשמל	תאונות חשמל ולקחייהן	12.
2	מבחן מסכם בכתב	מבחן	13.
	סה"כ : 40 שעות		
	אלקטרוניקה ומיקרו- אלקטרוניקה		
4	תהליכי ייצור מעגלים משולבים על גבי פרוסות סיליקון : גידול שכבות, פוטוליטוגרפיה, איכול והסרת שכבות, נידוף מתכות.		14
4	תהליכי ציפוי – ריסוס, ניקוי, טיפול בחומצות, תהליכים תרמו – אלקטרוניים, טעינה חשמלית, יבוש וצביעה.		15
4	הגדרת סיכוני הבטיחות העיקריים בתעשיית המיקרו- אלקטרוניקה ושיטות למניעתם.		16
2	גהות תעסוקתית ובדיקות רפואיות לעובדים במפעלי ענף המיקרו- אלקטרוניקה (להתייחס לחומרים כימיים כמו : מתכות מסוימות, ממיסים פחמימניים הלוגניים, עופרת, וכד')		17
2	טיפול בחומרים מסוכנים, בעיקר בגזים רעילים וחומצות (אחסון, סילוק, נטרול).		18

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>83</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

19	בטיחות וגהות בתחנות שידור, קרינה אלקטרו מגנטית	2
20	תרחישים לאירועים חריגים ונהלי חרום	3
21	מערכות גילוי וכבוי אש באולמות ייצור, מחסני כימיקלים ולוחות חשמל – ציוד מגן אישי וציוד חרום	3
22	סיור – מפעל מיקרו- אלקטרוניקה	5
23	סיור- מפעל לייצור ציוד חשמלי	5
24	מבחן ביניים, מבחן מסכם בכתב, משובים	4
	סה"כ שעות לימוד : 38	
	סה"כ שעות לימוד בהשתלמות : 78	

הערות :

1.1 . יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.2 . אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן .

2. תנאי קבלה לקורס :

2.1 . מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות

המפורטות [בנספח 5](#) ;

2.2 . לא יתקבל להשתלמות ענפית מועמד, אלא אם הוא יוכיח כי הינו/היה בעל אישור

כשירות ;

2.3 . הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים ;

3. מבחנים :

3.1 . תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס, כולל הנוכחות הנדרשת, רשאי לגשת למבחן המסכם בכתב.

3.2 . הרשות תארגן את המבחן העיוני, שיכלול נושאים שנלמדו ונושאים נוספים הקשורים לענף בו השתלמו התלמידים.

3.3 . בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר נציגי הרשות והנבחנים בלבד.

3.4 . לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.

3.5 . הרשות תשלח במרכז תוצאות המבחנים למשרד הראשי של מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, לפי טופס [שבנספח 10](#).

4. ציונים :

הציונים במבחן הביניים ובמבחן המסכם בכתב יהיו 70% לפחות ;

5. תעודה :

הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם בקורס. נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.3.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 84 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/7

**תכנית השתלמות ענפית לממונים על בטיחות
בענף הכימיה, פרמצבטיקה ופטרוכימיה**

1. תכנית הלימודים

שעות לימוד	נושא	פרק	מס"ד
6	תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), תשנ"ג-1993 גהות תעסוקתית ובריאות העובד - תקנות הבטיחות בעבודה נוהל סקר מקדים לצורך קביעת תכנית ניטור תעסוקתי תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א - 2011 חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג - 1993 ת"י 2302-1 תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תווי סימון של אריזות), התשנ"ח - 1998 תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), התשע"ג - 2013 תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז - 1997	חקיקה ראשית, תקנות, תקנים, נהלים	1
		עקרונות יסוד בבטיחות תהליכית ותעסוקתית	2
2	בטיחות תהליכית מול בטיחות תעסוקתית : הבדלים, דגשים, מאפייני התמודדות וכיו"ב		2.1
6	סיכונים בחומרים מחמצנים, קורוזיביים, מסרטנים : הגדרות, סיכונים מרכזיים, שיטות עבודה למזעור הסיכונים דוגמאות לתאונות בתעשייה ולקחייהן.		2.2
4	ציוד מגן אישי : גלאים אישיים (תוך הדגשת חשיבות הכיול, התאמה אישית למבנה הפנים ודגשי תפעול ואחזקה נכונים), מסיכות מילוט, הגדרות התרחישים בהם משתמשים במסיכות פנים/מנ"פ/PAPR סיווגי מסננים, כפפות וחליפות מגן		2.3
2	סיווג אזורי סיכון וציוד מוגן נפיצות : הגדרות, עקרונות ואחזקה נכונה של הציוד המותאם לסביבת עבודה זו		2.4
3	סיכוני תגובות כימיות, בדגש על ריאקציות RUN ו AWAY – BLEVE : הגדרות, דגשי התמודדות ודוגמאות לתאונות מהעולם ולקחייהן.		2.5
3	חשמל סטטי : מנגנון היווצרות והצטברות חשמל סטטי, סוגי פריקת חשמל סטטי והסבר על המנגנון של כל אחד, אמצעי בטיחות מתאימים ולקחים מתאונות עבר.		2.6
2	סיכונים בעבודה באזורים דלי חמצן ובעבודה עם גזים אינרטיים (בדגש על חנקן)		2.7

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>85</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
2.8		קורוזיה : סוגי קורוזיה (מאמצים, גופרתית, מתחת לבידוד) : מנגנון, סיכונים אפשריים, דרכי התמודדות .	4
	מבחן ביניים		3
	סה"כ		35
3	עקרונות בטיחות בתפעול ואחזקה		
3.1		תפקיד מתקן הפיילוט בכל הנוגע לפערי בטיחות העולים בעת העברה משלב הפיתוח לייצור, מאפייני המתקן והמשמעות הבטיחותית בשלב זה של חיי המוצר וכיו"ב.	1
3.2		ניהול בטיחות בדגש על ניהול שינויים במתקן (MOC), מסירה בטיחותית של ציוד תהליכי לאחזקה	1
3.3		בטיחות בעת התנעת התהליך, פעולות שגרה, הפסקת תהליך מתוכננת, הפסקת תהליך בחירום	2
3.4		בטיחות בעת הכנת מתקנים לתחזוקה, פירוק מתקנים	1
	מבחן ביניים		1
	סה"כ		6
4	עקרונות בטיחות במעבדות כימיות		
4.1		תקנות הבטיחות בעבודה (בטיחות וגיהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים במעבדות רפואיות, כימיות וביולוגיות), התשס"א – 2001	1
4.2		הגדרות של חומרים : MSDS, מספר CAS, 'הספר הכתום'	1
4.3		גורמי סיכון עיקריים במעבדות כימיות (ציוד מסוכן, חומרים קורוזיביים, רעילים, דליקים, גזים דחוסים וכיו"ב) והתמודדות מולם.	4
4.4		תחזוקת ציוד במעבדה ודרכי אחסנה (נהלים לסילוק פסולת, אחסנה בהתאם לקבוצות סיכון שילוט אזהרה ומדבקות וכיו"ב)	3
4.5		נוזלים דליקים (FLAMMABLE) ובעירים (COMBUSTIBLE) וחומרים רעילים : אפיון, הגדרות של מושגי יסוד (TLV-TWA FEL;IT)	2
4.6		אביזרי בטיחות (בדגש על שסתומי פורקי לחץ, וסתי לחץ, מדי לחץ) : מבנה, עקרונות פעולה, דגשי אחזקה נכונה וכיו"ב.	3
4.7		מערכות גזים דחוסים וחומרים קריאוגניים : אפיון, סיכוני בטיחות רלוונטיים, דגשי אחסנה ואחזקה, ת"י 712 חלק 7 (בדגש על זיהוי ע"פ צבע הגליל, במקרה של גז הממולא בישראל)	3
4.8		גזים שכיחים במעבדה (בדגש על חמצן, גזים אינרטיים, פחמן דו חמצני) : מאפיינים, סיכוני בטיחות, סימני היכר לגליל	2
4.9		סיכוני חשמל במעבדה : מאפיינים, דגשים (הארקה, מנועים חשמליים, מתח גבוה ועבודה בסביבה דליקה/נפיצה וכיו"ב).	2
4.10		אירועי בטיחות במעבדות והדרך למניעתן (התפוצצות, עבודה בכלי זכוכית מעל להבה, הכנת תערובת של חומרים מחמצנים ודליקים, בטיחות באוטוקלב, כוויות כימיות וכיו"ב)	4

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>86</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
4.11		מנדפים : מבנה , מנגנון פעולה, אמצעי בטיחות, שימוש נכון ובטיחותי במינדפים	2
	מבחן ביניים		3
	ס ה " כ		30
5	היערכות מפעל למניעת/ צמצום תקריות		
5.1		שיטות לניתוח סיכונים (BOW, JSA, HAZOP, TIE, WHAT IF) מאפייניהן, חסרונות ויתרונות השימוש בכל שיטה	6
5.2		אמצעי בטיחות הנדסיים - (בקרה ומכשור)	2
5.3		אמצעי מיגון הנדסיים ומיגון פיזי - (מאצרות, קיר מגן, איורור).	3
5.5		תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), התשע"ג-2013	1
5.6		ניהול עבודת קבלנים בחצר המפעל	2
5.7		הערכות לאירוע חרום : מערך חרום, כיבוי אש, ציוד מגן, מניעת פיזור, ניקוז, ספיגה, עצירת תהליך.	2
	ס ה " כ		16
	סיור לימודי	ביקור בתעשייה הכימית הכבדה	8
	מבחנים ומשובים	מבחן מסכם	3
		סה"כ שעות לימוד בקורס (כולל בחינות): 98	

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן.

2. תנאי קבלה לקורס :

2.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות

המפורטות [בנספח 5](#) ;

2.2. לא יתקבל להשתלמות ענפית מועמד, אלא אם הוא יוכיח כי הינו/היה בעל אישור כשירות ;

2.3. הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים ;

3. מבחנים :

3.1. תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס, כולל הנוכחות הנדרשת, רשאי לגשת למבחן המסכם בכתב.

3.2. הרשות תארגן את המבחן העיוני, שיכלול נושאים שנלמדו ונושאים נוספים הקשורים לענף בו השתלמו התלמידים.

3.3. בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר נציגי הרשות והנבחנים בלבד.

3.4. לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>87</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

3.5 הרשות תישלח במרוכז תוצאות המבחנים למטה מינהל הבטיחות, לפי טופס

[שבנספח 10.](#)

4. ציונים:

הציונים במבחן הביניים ובמבחן המסכם בכתב יהיו 70% לפחות ;

5. תעודה:

הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם בקורס . נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.3.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 88 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/8

תכנית הקורס בודקים פנים מפעליים לאבזרי הרמה

1. תכנית הלימודים

שעות לימוד	נושא	פרק	מס"ד
12	פקודת הבטיחות בעבודה חוק ארגון הפיקוח על העבודה תקנות למתקני הרמה תקנים ישראלים וזרים בנושא מבנה מינהל הבטיחות תפקידו של הבודק הפנים מפעלי	חוקים, תקנות, תקנים	1
24	חישוב נפחים ומשקלים כוחות ופירוק לרכיבים המרת יחידות חוזק חומרים – כללי מומנט וחוק המנוף גרף מאמץ – מעוות מהלך מומנטים התנגדות לכפיפה סוגי ריתוכים זיהוי אלקטרודות בדיקת ריתוכים בדיקות לא הורסות	רקע כללי	2
38	אבזרי הרמה – רקע שימוש נכון באבזרים חישוב קורות הרמה מקדם ביטחון כבלי פלדה וסופיות שרשראות ומחברים אונקלים וסגירים רצועות הרמה סימון האבזרים בדיקת אבזרי הרמה שיטות חישוב בשדה שקלול העומס המותר חישוב מענבים – תרגול מילוי תסקיר בדיקה	אבזרי הרמה	3
8		סיור בחברה לייצור אבזרי הרמה	4
8		מבחן ביניים, משובים, מבחן מסכם בכתב, ומבחן מסכם בע"פ מאורגן ע"י מינהל הבטיחות	5
סה"כ שעות לימוד : 90			

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן .

2. תנאי קבלה לקורס :

2.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימליות

המפורטות [בנספח 5](#) ;

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>89</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

2.2. ועדת הקבלה לקורס תורכב ממפקח עבודה מטעם מינהל הבטיחות ונציג הרשות.
מפקח העבודה ישמש כיו"ר הועדה ודעתו היא המכרעת.

3. מבחנים

תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס ומילא את הנוכחות הנדרשת, רשאי לגשת מבחן שיתבצע בשני שלבים :

3.1. המבחן העיוני בכתב יתקיים תוך 14 ימי עבודה לכל המאוחר ממועד סיום הקורס :

3.1.1 במבחן המסכם בכתב ימונה, ע"י מפקח העבודה הראשי, מפקח אשר ישמש כאחראי על קיומו.

3.1.2 המפקח האחראי, בתיאום עם מטה מינהל הבטיחות יעביר לרשות, ביום המבחן, את טפסי הבחינה, כמספר התלמידים שיוגשו למבחן.

3.1.3 המפקח האחראי ילווה את המבחן, מתחילתו ועד לסיומו.

3.1.4 במהלך המבחן יהיו בחדר רק המפקח האחראי, נציג מטעם הרשות והנבחנים.

3.1.5 המפקח האחראי אשר הבחין בתלמיד שמשמש בחומר אסור לשימוש במבחן ו/או בהעברת מידע בין הנבחנים, רשאי לפסול את המבחן של אותו התלמיד.

3.1.6 משך הבחינה יקבע בטופס המבחן.

3.1.7 בסיום הבחינה המפקח האחראי יאסוף את המבחנים וייקח אותם עמו.

3.1.8 המבחנים ייבדקו ע"י המפקח האחראי, בתיאום עם המטה של מינהל הבטיחות.

3.1.9 על המפקח האחראי להעביר לרשות את תוצאות המבחנים תוך 3 שבועות לכל היותר ולפני מבחן הגמר בע"פ.

3.1.10 על המועמד לעבור בהצלחה את המבחן העיוני בציון מינימלי של 70%. מועמד שקיבל ציון נמוך מהאמור רשאי להיבחן פעם נוספת בלבד, תוך 3 חודשים ממועד הבחינה הראשון.

3.2. מבחן הסמכה בע"פ יתקיים בתוך 21 ימי עבודה לכל המאוחר ממועד הבחינה העיונית בכתב :

3.2.1 בוועדת הבחינה יהיו חברים שני נציגי המינהל, כאשר אחד מהם ישמש כיו"ר הועדה, ונציג הרשות ישמש כמשקיף. מפקח העבודה הראשי רשאי למנות חברים או משקיפים נוספים, עפ"י שיקול דעתו.

3.2.2 הרשות תישלח הודעה בדואר רשום למפקח העבודה האחראי ולנציג המינהל על קיום המבחן בע"פ, שבועיים מראש לפחות או בדואר אלקטרוני עם אישור קריאה ותיאום טלפוני.

3.2.3 ביום המבחן ולפני קיומו, תגיש הרשות לוועדת הבחינה את תיקי הנבחנים, הכוללים תיעוד מלא, עפ"י הנדרש בנוהל. ועדת הבחינה תבדוק בטרם תחילת המבחן את תיקי הנבחנים.

3.2.4 ועדת הבחינה תבדוק את ידיעותיו וכישוריו של התלמיד, הן בנושאים הנלמדים בקורס, והן בנושאים כלליים הנוגעים למקצוע הנלמד.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 90 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

3.2.5 בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר חברי ועדת הבחינה, משקיפים והנבחן בלבד.

ועדת הבחינה תיקבע לגבי כל נבחן האם הצליח במבחן. הועדה תתעד את מהלך המבחן לפי טופס [שבנספח 9](#). על הועדה להקפיד על מילוי הטופס במלואו. הועדה תהיה מוקלטת ומתועדת באמצעות מכשיר מדיה. תיעוד המבחן יישמר בתיק הקורס ובתיק התלמיד.

3.2.6 מי שלא הצליח במבחן ההסמכה בעל פה רשאי להופיע בפני הועדה פעם נוספת, במועד שלא יעלה על חצי שנה מהמועד הראשון.

3.2.7 תלמיד שנכשל פעמיים במבחן ההסמכה, עליו להיבחן במבחן העיוני מחדש, לפני שיוכל לגשת למבחן הסמכה בע"פ חוזר.

3.2.8 הרשות תישלח במרוכז תוצאות המבחנים למטה מינהל הבטיחות, לפי טופס [שבנספח 10](#).

4. ציונים

4.1 הציון הממוצע למבחן העיוני בכתב יהיה 70% לפחות.

4.2 במבחן המעשי בע"פ חייב התלמיד להשיג ציון 70%.

5. תעודה והסמכה

5.1 לפני מתן תעודת הסמכה למועמד, עליו להציג:

5.1.1 הצהרה, חתומה בידי מעסיקו או בידי נציגו הבכיר של המעסיק (מנכ"ל, מנהל המפעל) ובה מתחייב המעסיק לאפשר לבדוק הפנים מפעלי לבצע את בדיקת האבזרים במפעלו בלי להשפיע או להתערב בשיקולו של הבודק.

5.1.2 הצהרה, חתומה על ידי המועמד, בה הוא יצהיר כי הוא מתחייב לפעול לפי שיקול דעתו המקצועי בלבד, וללא השפעה זרה.

5.2 הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם בקורס. נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.5.

5.3 המועמד אשר קיבל תעודת סיום קורס, והציג הצהרות דלעיל יוסמך ע"י מפקח העבודה הראשי כבודק מוסמך פנים- מפעלי לאבזרי הרמה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 91 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/9

תכנית הקורס ל"הסמכת מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה לבעלי ניסיון בעבודה מעשית"

1. תכנית הלימודים:

מס"ד	נושאי הלימוד	סה"כ שעות לימוד עיוני	סה"כ שעות לימוד מעשי	הערות
	שלב א' – לימודי עזר ויסודות	20.0		
א.1	<u>יסודות מעשיים בתרמו דינמיקה</u>	6.0		
1.1	כח	0.5		
1.2	לחץ	0.5		
1.3	תורת החום	1.0		
1.4	קיטור ותכונותיו	1.5		עם תרגול בית
1.5	תופעות תרמו דינמיות – ייחודיות של קיטור	0.5		
1.6	מעבר חום וצורותיו	1.0		
1.7	בידוד תרמי	1.0		
2 א'	<u>סוגי דלקים ותהליך שריפתם</u>	4.0		
2.1	דלקים נוזלים – סוגים ותכונותיהם	1.0		
2.2	דלקים גזים – סוגים ותכונותיהם	0.5		
2.3	דלקים מוצקים – סוגים ותכונותיהם	0.5		
2.4	שריפת דלקים	2.0		
א.3	<u>מים וטיפולם</u>	8.0		
3.1	מבוא לכימיה של המים- מרכיבים	1.0		
3.2	סוגי המים בדודי ובמערכות קיטור	1.0		
3.3	קשיות המים	1.0		
3.4	תופעת קורוזציה ע"י מים	2.0		
3.5	טיפול במי הזנת דודי קיטור ובמי דוד (ריכוז מים, דמינרליזציה, אוסומוזה הפוכה, ודארציה??)	2.0		
3.6	טיפול במי עיבוי	1.0		
א4	<u>דודי קיטור וזיהום הסביבה (אקולוגיה)</u>	2.0		
4.1	דרישות השלטונות לאיכות הסביבה וחשיבותן	2.0		
	שלב ב' – דודי קיטור – מבנה ותכונותיהם	28.0		
ב.1	<u>סוגי ומבנה דודי קיטור</u>	6.0		
1.1	כללי - הגדרות	1.0		

	משרד הכלכלה	מס' הנהל :
	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	דף 92 מתוך 122
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	נושאי הלימוד	סה"כ שעות לימוד עיוני	סה"כ שעות לימוד מעשי	הערות
1.2	סוגי דודי קיטור עם צינורות מים	1.0		
1.3	סוגי דודי קיטור עם צינורות אש	4.0		ביקור במפעל ייצור דודים
1.4	סוגי דודי קיטור – מחוללי קיטור			ביקור במפעל התקנה והפעלה
1.5	דודי קיטור מאוחדים	1.5		
2ב'	<u>מערכות עזר עיקריות של דודי קיטור ומרכיביהם בתוך חדר דודים</u>	14.0		
2.1	מערכות להזנת מים	1.0		
2.2	מערכת לאספקת קיטור	1.5		
2.3	מערכת הכנה ואספקת דלק	3.0		
2.3.1	כללי	0.5		
2.3.2	אחסון דלקים	1.0		
2.3.3	מערכות אספקה והכנת דלקים נוזלים השונים לשריפה	0.5		
2.3.4	מערכות אספקה והכנת דלקים גז השונים לשריפה	0.5		
2.3.5	מערכות אספקה והכנת דלקים מוצקים השונים לשריפה	0.5		
2.4	מבערי דלק	1.5		
2.5	שריפה יעילה של דלקים – פרמטרים רצויים	1.0		
2.6	מערכות ניקוז והורקה	1.0		
2.7	מערכות לפיקוח ושמירה על מפלס מים	1.0		
2.8	מערכת חשמל של דוד קיטור	2.0		
2.8.1	לוח בקרה חשמלי	1.0		
2.8.2	מערכת אספקה חשמלית	1.0		
2.9	מערכות טיפול במים	2.0		
3ב'	<u>אביזרים – סוגים ותכונותיהם</u>	4.0		
3.1	אביזרי דודי קיטור, צנרת קיטור ומי עיבוי – סוגים, תכונות ותחום שימושם	2.0		
3.2	אביזרי פיקוד – סוגים, תכונותיהם ותפקידם	2.0		
4ב'	<u>ציוד ומערכות קיטור במפעל מסופקים ע"י דודי קיטור</u>	4.0		

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 93 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	נושאי הלימוד	סה"כ שעות לימוד עיוני	סה"כ שעות לימוד מעשי	הערות
4.1	סוגי צרכני קיטור ומאפייניהם	1.0		
4.2	סוגי קולטי קיטור ומאפייניהם המבנים והתפעוליים	1.0		
4.3	מערכת צנרת אספקת קיטור במפעל	1.0		
4.4	מערכת מי עיבוי	1.0		
	<u>שלב ג' – דודי מים חמים ומתקני שריפה אחרים</u>	<u>7.0</u>		
ג.1	<u>סוגי ומבנה דודי מים חמים</u>	4.0		
1.1	כללי – הגדרות	1.0		
1.2	סוגי דודי מים חמים	1.0		
1.3	מרכיבים עיקריים של דודי מים חמים ומאפייניהם המבניים	1.0		
1.4	מערכות עזר עיקריות של דודי מים חמים ותפקידם	1.0		
ג.2	<u>דודי שמן טרמי ודודי אויר חם</u>	3.0		
2.1	כללי והגדרות	0.5		
2.2	סוגי דודי שמן טרמי ודודי אויר חם – מבנה ומאפיינים	1.0		
2.3	מרכיבים ואביזרים עיקריים של דודי שמן טרמי ודודי אויר חם	0.5		
2.4	מערכות עזר עיקריים של דודי שמן טרמי ודודי אויר חם	0.5		
	<u>שלב ד' – הפעלת דודי קיטור ומערכותיו</u>	<u>14.0</u>		
ד.1	<u>הפעלת מערכות אספקת ושריפת דלקים</u>	2.0		
1.1	דלקים נוזלים וגז	1.0		
1.2	דלקים מוצקים	0.5		
1.3	פיקוח על יעילות שריפת דלקים במתקני שריפה אחרים (דודי שמן מינרלי, דודי אויר חם, משריפות וכד'). פרמטרים רצויים של שריפה יעילה של דלקים במתקנים אלו	0.5		

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 94 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	נושאי הלימוד	סה"כ שעות לימוד עיוני	סה"כ שעות לימוד מעשי	הערות
ד'2'	הפעלת מערכות אספקת מי הזנה ופיקוח על מפלס פני המים	3.0		
2.1	מערכת הזנת מים	1.0		
2.2	מערכות איסוף מי עיבוי	0.5		
2.3	מערכות טיפול במים	0.5		
2.4	מערכת שמירה על גובה פני המים בתוך הדוד	1.0		
ד'3'	הפעלת מערכות ניקוז והורקה	1.0		
3.1	ניקוז והורקה	1.0		
ד'4'	הפעלת דודי קיטור	8.0		
4.1	הפעלת דודי קיטור אחרי דממה ממושכת (מעל שבוע)	0.25		
4.2	הפעלת דוד קיטור אחרי דממה קצרה (אחרי 24 שעות)	0.25		
4.3	הפעלה שוטפת של הדוד	2.0		
4.4	טיפול בשפל מים בלתי צפוי	0.5		
4.5	שמירת הדוד בהמתנה ממושכת	0.25		
4.6	שמירת הדוד בהמתנה קצרה	0.25		
4.7	טיפול בתקלות בלתי צפויות במערכות שריפת דלקים	1.0		
4.8	עריכת מאזן תרמי של דוד קיטור	2.5		
4.9	פרמטרים תפעוליים – משמעותם ותחומי שימוש מקובלים	0.25		
4.10	פרמטרים תפעוליים של מי הזנה – משמעותם, תחום שימוש ודרכים לכיוונם (טמפרטורות, לחצים, ספיקות)	0.25		
4.11	פרמטרים תפעוליים של מי ניקוז – משמעותם, תחום שימוש ודרכים לכיוונם (כמויות, איכות כימי, לחצים, טמפרטורות)	0.25		
4.12	פרמטרים תפעוליים של קיטור המסופק לצרכים – משמעותם, תחום שימוש ודרכים לכיוונם	0.25		
	שלב ה' – אחזקת דוד קיטור, מערכותיו ואביזריו	11.0		
ה'1'	אחזקת מרכיבי ואביזרי דודי קיטור	4.0		

	משרד הכלכלה	מס' הנהל :
	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	דף 95 מתוך 122
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	נושאי הלימוד	סה"כ שעות לימוד עיוני	סה"כ שעות לימוד מעשי	הערות
1.1	הכנת הדוד עבור בדיקות שנתיות (במצב קר ובלחץ עבודה)	0.5		
1.2	הכנת דוד למבחן הידרוסטאטי	0.5		
1.3	הכנת מערכות עזר של הפעלה שוטפת של הדוד (סוג, היקף ומועדי ביצוע תפעולים תחזוקתיים)	1.0		
1.4	בדיקה וכיול ראשוני של הפעלה והבטחה אוטומטיות של הדוד	0.5		
1.5	אחזקה שוטפת תקופתית של אביזרי הדוד	0.5		
1.6	אחזקה שוטפת לדודי מים חמים, דודי שמן מינרלי ואחרים	0.5		
1.7	תקלות פתאומיות בלתי צפויות אופייניות והטיפול בהן	0.5		
2.ה'	<u>אחזקה, מרכיבי ואביזרי מערכות והזנת מים</u>	1.5		
2.1	מיכל מי הזנה/ דיארטור	0.5		
2.2	מערכת מי הזנת הדוד	0.5		
2.3	תקלות אופייניות ודרכי טיפול בהן	0.5		
3.ה'	<u>אחזקה, מרכיבי ואביזרי מערכות הכנה, הזנת דלקים</u>	2.0		
3.1	אחזקת מרכיבי מערכות הכנה ואספקת דלקים	0.5		
3.2	אחזקה אמצעי פיקוד ובקרה	0.5		
3.3	תקלות אופייניות במערכות הכח והזנת דלקים ודרכי טיפול בהן	1.0		
4.ה'	<u>אחזקה, מרכיבי ואביזרי מבערי דלק</u>	2.0		
4.1	אחזקת מרכיבי המבערים	0.5		
4.2	אמצעי פיקוד ובקרה	0.5		
4.3	תקלות אופייניות ודרך הטיפול בהן	1.0		
5.ה'	<u>אחזקה, מרכיבי ואביזרי מערכות ניקוז</u>	1.0		
5.1	מרכיבי מערכת ניקוז	0.25		
5.2	תקלות אופייניות ודרכים לטיפול בהן	0.25		
5.3	אמצעי פיקוד ובקרה	0.5		
6.ה'	<u>אחזקה, מרכיבים ואביזרי מערכות סילוק גזי שריפה</u>	0.5		
6.1	ארובה	0.25		
6.2	אביזרי ארובה	0.25		

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 96 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	נושאי הלימוד	סה"כ שעות לימוד עיוני	סה"כ שעות לימוד מעשי	הערות
	<u>שלב ו' – חוקים, תקנות ונוהלי בטיחות בדודי קיטור וקולטי אויר תאונות עבודה</u>	28.0		
1.1	<u>חוקים, תקנות ונוהלי בטיחות</u>	16.0		
1.1	פקודת בטיחות בעבודה (נוסח חדש) תשי"ל-1970 מתקן לחץ (דודי קיטור, קולטי קיטור, קולטי אויר)	2.0		
1.2	חוק ארגון הפיקוח על העבודה – תשי"ז-1954	2.0		
1.3	נוהל הבטיחות בעבודה (היתר להתקנת דודי קיטור ודרישות להתקנה) התשנ"ז – 1977	2.0		
1.4	תקנות הבטיחות בעבודה (בדיקת מתקני לחץ)	3.0		
1.5	תקנות הבטיחות בעבודה (תקנות אחרים) התשנ"ז – 1967	2.0		
1.6	תקנות, עבירות מנהליות (קנס מינהלי – בטיחות בעבודה) התשנ"ו – 1995	1.0		
1.7	תקנות הבטיחות בעבודה (היתר להתקנת דוד קיטור, תוכנית התקנה ודרישות התקנה)	2.0		
1.8	דרישות ת"י לדודי קיטור צנורות עשן	2.0		
2	<u>תאונות עבודה אופייניות בהפעלת דודי קיטור, קולטי אויר וקולטי קיטור</u>	12.0		
2.1	תאונות כתוצאה מחוסר מים בדודי קיטור	1.5		
2.2	תאונות כתוצאה מלחץ יתר	1.5		
2.3	תאונות כתוצאה מתפקוד לקוי של מערכות שריפת דלק	1.5		
2.4	תאונה כתוצאה מהריסת בניה פנימית חסינת אש	1.5		
2.5	תאונות כתוצאה מתפקוד לקוי של מערכת טיפול במים	1.5		
2.6	תאונות בגין אי קיום כללי בטיחות בסיסיים	1.5		
2.7	תאונות כתוצאה מניקוז לקוי של קולטי אויר וקיטור	1.5		
2.8	ניתוח אירועים	1.5		
	מבחני ביניים ומבחן מסכם בכתב	6		
	סה"כ שעות לימוד : 116			

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 97 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות

1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן.

2. תנאי קבלה לקורס:

מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימליות

המפורטות בנספח 5 ;

ועדת הקבלה לקורס תורכב ממרכז הקורס שישמש יו"ר הועדה ומנהל המוסד בו מתקיים הקורס.

2.1. לאחר קיום ועדת הקבלה ולא יאוחר מיום פתיחת הקורס תעביר הרשות לאחראי

במטה מינהל הבטיחות את ממצאי ועדת קבלה בהתאם לטופס הבא :

מועד הועדה	שם המועמד	השכלה	ניסיון	מס' אישור חריג	החלטת הועדה

3. מבחנים:

3.1. במהלך הקורס יתקיים מבחן ביניים אחד לפחות, ומבחן מסכם בכתב ;

3.2. חובת הרשות להודיע בכתב למפקח העבודה האזורי שבאזורו מתקיים הקורס,

ולאחראי במטה מינהל הבטיחות שבועיים מראש לפחות, על המועד המדויק

לקיום המבחן בכתב, מספרם ושמותיהם של התלמידים שייגשו למבחן.

3.3. במבחן המסכם בכתב ימונה, ע"י מפקח עבודה ראשי, מפקח אשר ישמש כאחראי על קיומו.

3.4. המפקח האחראי יגיע ביום המבחן עם טפסי הבחינה, כמספר התלמידים שיוגשו למבחן.

3.5. ביום המבחן ולפני קיומו תגיש הרשות למפקח האחראי את תיקיהם של הנבחנים, וכן את יומן הנוכחות לצורך בדיקת מילוי חובות התלמידים, כאמור בנוהל.

3.6. המפקח האחראי יבדוק, לפני המבחן, את המסמכים של הנבחנים וילווה את המבחן, מתחילתו ועד לסיומו.

3.7. במהלך הבחינה יהיו בחדר אך ורק המפקח האחראי, נציג מטעם הרשות כמשקוף והנבחנים.

3.8. לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.

3.9. אסור לנציג מטעם הרשות לשוחח עם הנבחנים במשך המבחן.

3.10. המפקח האחראי אשר הבחין בתלמיד המשתמש בחומר אסור לשימוש במבחן ו/או בהעברת מידע בין הנבחנים, רשאי לפסול את המבחן של אותם התלמידים.

3.11. משך המבחן – יקבע בטופס המבחן.

3.12. בסיום הבחינה יאסוף המפקח האחראי את המבחנים וייקח אותם עמו.

3.13. המבחנים ייבדקו ע"י המפקח האחראי.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 98 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

3.14. על המפקח האחראי להעביר לרשות ההסמכה למטה מינהל הבטיחות את תוצאות המבחנים תוך 3 שבועות לכל היותר ([נספח 10](#)).

4. ציונים:

- 4.1. הציון הממוצע במבחני ביניים יהיה 70% לפחות.
- 4.2. במבחן המסכם חייב התלמיד להשיג ציון של 70% לפחות.

5. תעודות:

לנבחנים אשר עמדו בכל דרישות הקורס, ועברו בהצלחה את המבחן המסכם בכתב, תנפיק הרשות תעודת סיום קורס כמפורט בנספח 11.6 ותעודת הסמכה עפ"י הנוסח שבנספח 11.7 לנוהל.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 99 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/10

תכנית הקורס ל"הסמכת מפעילי דודי קיטור ודודי הסקה לחסרי ניסיון בעבודה מעשית"

1. תכנית הלימודים

מס"ד	נושאי הלימוד	סה"כ שעות לימוד עיוני	שעות לימוד מעשי	שעות מבחן
	שלב א' – לימודי עזר ויסודות			
1א'	<u>יסודות מעשיים בתרמו- דינמיקה</u>	12		
1.1	כח	1		
1.2	לחץ	1		
1.3	תורת החום	2		
1.4	קיטור ותכונותיו	2		
1.5	תופעות תרמו – דינמיות ייחודיות של קיטור	2		
1.6	מעבר חום וצורותיו	2		
1.7	בידוד תרמי	2		
2א'	<u>סוגי דלקים ותהליך שריפתם</u>	4	2	
2.1	דלקים נוזלים – סוגים ותכונותיהם	2		
2.2	דלקים גזים – סוגים ותכונותיהם	1		
2.3	דלקים מוצקים – סוגים ותכונותיהם	1		
3א'	<u>דודי קיטור וזיהום הסביבה (אקולוגיה)</u>	2		
3.1	דרישות שלטונות לאיכות הסביבה וחשיבותם	2		
4א'	<u>מים וטיפולם</u>	8		
4.1	מבוא לכימיה של מים- מרכיבים			
4.2	סוגי המים בדודי ובמערכות קיטור			
4.3	קשיות המים		2	
4.4	cavitation corrosion			
4.5	תופעת קורוזציה ע"י מים			
4.6	טיפול במי הזנת דודי קיטור ובמי דוד			
4.7	טיפול במי עיבוי			
		סה"כ שעות מבחן ביניים		2
	שלב ב'– דודי קיטור – מבנה ותכונותיהם		8	
1ב'	<u>סוגי דוד קיטור ומאפייניהם</u>	4		
2ב'	<u>מערכות עזר עיקריות של דודי קיטור ומרכיביהם בתוך חדר דודים</u>			
2.1	מערכות להזנת מים	2		
2.2	מערכות לאספקת קיטור	2		
2.3.1	אחסון דלקים	1		
2.3.2	מערכות אספקה והכנת דלקים נוזלים השונים לשריפה	1		
2.3.3	מערכות אספקה והכנת דלקים גז השונים לשריפה	1		
2.3.4	מערכות אספקה והכנת דלקים מוצקים השונים לשריפה	1		

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>100</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

		1.5	מבערי דלק לסוגי הדלק השונים	2.4
		1.5	שריפה יעילה של דלקים – פרמטרים רצויים	2.5
		-	הכרות בשטח עם סוגי מערכות אחסון ואספקת דלק מבערי דלק	2.6
		1	מערכות ניקוז והורקה של הדוד	2.7
		1	מערכות לפיקוח ושמירה על מפלס מים	2.8
		-	סיור והדגמה של מערכות עזר של דודי קיטור- מערכות ניקוז ומערכות פיקוח ושמירה על מפעל מים	2.9
		1	מערכת חשמל של דוד קיטור	2.10
		1	לוח בקרה חשמלי	2.10.1
		1	מערכת אספקה חשמלית	2.10.2
		-	סיור בחדר דודים	2.10.3
			<u>אביזרים – סוגים ותכונותיהם</u>	3ב'
		6	אביזרי דודי קיטור, צנרת קיטור ומי עיבוי – סוגים, תכונות ותחום שימוש	3.1
			סיור והדגמה על דודי קיטור מותקנים ומופעלים	3.2
			<u>מערכות קיטור</u>	4ב'
		2	סוג צרכני קיטור ומאפייניהם	4.1
		2	סוגי קולטי קיטור מאפיינים והתפעול בהם	4.2
		2	מערכת צנרת אספקת קיטור במפעל	4.3
			המחשת מרכיבי מערכות קיטור, מי עיבוי וטיפול במים במפעל על כל סוגיהם	4.4
3		סה"כ שעות מבחן ביניים		
			שלב ג' – דודי מים חמים	1ג'
	2			
			<u>סוגי ומבנה דודי מים חמים</u>	1ג'
		2	סוגי דודי מים חמים	1.1
		2	מרכיבים עיקריים של דודי מים חמים מאפייניהם המבניים	1.2
		2	מערכות עזק עיקריים של דודי מים חמים ותפקידם	1.3
			סיור והמחשה של דודי מים חמים על אביזריהם בשטח	1.4
			שלב ד'	
	8		הפעלת דודי קיטור	1ד'
		1	הפעלת דודי קיטור אחרי דממה ממושכת (מעל שבוע)	1.1
		1	הפעלת דוד קיטור אחרי דממה קצר (אחרי 24 שעות)	1.2
		1	הפעלה שוטפת של הדוד	1.3
		1	טיפול בשפל מים בלתי צפוי	1.4
		1	שמירת הדוד בהמתנה ממושכת	1.5
		1	שמירת הדוד בהמתנה קצרה	1.6

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>101</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

		1	טיפול בתקלות בלתי צפויות במערכת שריפת דלקים	1.7
		3	פרמטרים תפעוליים של מי הזנה – משמעותם, תחום שימוש ודרכים לכיוונים (טמפרטורות, לחצים, ספיקות)	1.8.1
			פרמטרים תפעוליים של מי ניקוז – משמעותם, תחום שימוש ודרכים לכיוונים (כמויות, איכות כימי, לחצים, טמפרטורות)	1.8.2
			פרמטרים תפעוליים של קיטור המסופק לצרכנים- משמעותם, תחום שימוש ודרכים לכיוונים	1.8.3
			<u>שלב ה' – אחזקת דודי קיטור</u>	1ה'
	4		<u>מערכותיו ואביזריו</u>	
		1	הכנת הדוד עבור בדיקות שנתיות (במצב קר ובלחץ עבודה)	1.1
		1	הכנת דוד למבחן הידרוסטטי	1.2
		1	הכנת מערכות עזר של הפעלה שוטפת של הדוד (סוג, היקף ומועדי ביצוע תפעולים תחזוקתיים)	1.3
			סיור בחדר דודים להמחשת פעולות ואחזקה שוטפת	1.4
		2	תקלות אופייניות והטיפול בהן	1.5
		1	<u>אחזקה, מרכיבים ואביזרי מערכות סילוק גזי שריפה</u>	1.6
		0.25	ארובה	2
		0.25	אביזרי ארובה	2.1
		0.5	תקלות אופייניות ודרכים לטיפול בהן	2.2
2		סה"כ שעות מבחן ביניים		
			<u>שלב ו' – חוקים, תקנות ונוהלי בטיחות בדודי קיטור, קולטי קיטור, תאונות עבודה</u>	1ו'
		18	<u>חוקים, תקנות ונוהלי בטיחות</u>	1ו'
		3	פקודות בטיחות בעבודה (נוסח חדש) תש"ל – 1970 : מתקן לחץ (דודי קיטור, קולטי קיטור)	1.1
			חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ז – 1954 (דגש על הדרכת עובדים, שירות הפיקוח, בעלי תפקידים בבטיחות, סמכויות פיקוח)	1.2
			נוהל הבטיחות בעבודה (היתר להתקנת דודי קיטור ודרישות להתקנה) התשנ"ז – 1997+הסבר על תסקיר הבדיקה	1.3
		2	בטיחות באווירה נפוצה, כתלות בסוגי הדלקים ואוורור	1.4

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 102 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

		4	תקנות הבטיחות בעבודה (צמ"א, רעש, עבודה בגובה, עבודה בחלל מוקף, מפעיל דודים)	1.5
		2	דרישות ת"י לדודי קיטור צינורות עשן	1.6
		3	תקנות אחסנת נפט ותקנות בטיחות בחשמל	1.7
		4	תקנות לחץ (בדיקה בלחץ הידרוסטטי, בדיקת מתקני לחץ, התקני בטיחות בדוד קיטור, התקני בטיחות במתקני לחץ)	1.8
2		סה"כ שעות מבחן ביניים		
			<u>כיבוי אש וחירום</u>	1.9
	2	4	כיבוי אש כולל תרגול	
	2	6	עזרה ראשונה והחייאה כולל תרגול	
			גז טבעי	20
		8	גז טבעי (תכונות, אווירה נפוצה, אזורי סיכון, כללי תפעול, דגשים לכלים, צמ"א, כללי תקשורת)	2.1
			<u>תאונות עבודה אופייניות בהפעלת דודי קיטור וקולטי קיטור</u>	30
		8	תאונות כתוצאה מחוסר מים בדודי קיטור	3.1
			תאונות כתוצאה מלחץ יתר	3.2
			תאונות כתוצאה מתפקוד לקוי של מערכות שריפת דלק	3.3
			תאונות כתוצאה מהריסת בניה פנימית חסינת אש	3.4
			תאונות כתוצאה מתפקוד לקוי של מערכת טיפול במים	3.5
			תאונות בגין אי קיום כללי בטיחות בסיסיים	3.6
			תאונות כתוצאה מניקוז לקוי של קולטי קיטור	3.7
			ניתוח אירועים	3.8
	8		סיום מתקנים להפעלת אנרגיה	40
3			מבחן מסכם - חיצוני	
12	38	161	סה"כ שעות לימוד	
211				

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.1. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן.

2. תנאי קבלה לקורס:

מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימליות

המפורטות בנספח 5 ;

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>103</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

ועדת הקבלה לקורס תורכב ממרכז הקורס שישמש יו"ר הועדה ומנהל המוסד בו מתקיים הקורס. מפקח עבודה לא ישתתף בוועדת הקבלה.

2.1. לאחר קיום ועדת הקבלה ולא יאוחר מיום פתיחת הקורס תעביר הרשות לאחראי במטה מינהל הבטיחות את ממצאי ועדת קבלה בהתאם לטופס הבא :

מועד הועדה	שם המועמד	השכלה	ניסיון	מס' אישור חריג	החלטת הועדה

3. מבחנים :

- 3.1 במהלך הקורס יתקיים מבחן ביניים אחד לפחות, ומבחן מסכם בכתב ;
- 3.2 חובת הרשות להודיע בכתב למפקח העבודה האזורי שבאזורי מתקיים הקורס ולאחראי במטה מינהל הבטיחות שבועיים מראש לפחות, על המועד המדויק לקיום המבחן בכתב, מספרם ושמותיהם של התלמידים שייגשו למבחן.
- 3.3 במבחן המסכם בכתב ימונה, ע"י מפקח עבודה ראשי, מפקח אשר ישמש כאחראי על קיומו.
- 3.4 המפקח האחראי יגיע ביום המבחן עם טפסי הבחינה, את טפסי הבחינה, כמספר התלמידים שיוגשו למבחן.
- 3.5 ביום המבחן ולפני קיומו תגיש הרשות למפקח האחראי את תיקיהם של הנבחנים לצורך בדיקת מילוי כל חובות התלמידים, כאמור בנוהל.
- 3.6 המפקח האחראי יבדוק, לפני המבחן, את המסמכים של הנבחנים וילווה את המבחן, מתחילתו ועד לסיומו.
- 3.7 במהלך הבחינה יהיו בחדר אך ורק המפקח האחראי, נציג מטעם הרשות כמשקוף והנבחנים.
- 3.8 לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.
- 3.9 אסור לנציג מטעם הרשות להימצא בכיתה בזמן המבחן אלא במקרים מוצדקים שינומקו ובאישור המינהל.
- 3.10 המפקח האחראי אשר הבחין בתלמיד המשתמש בחומר אסור לשימוש במבחן ו/או בהעברת מידע בין הנבחנים, רשאי לפסול את המבחן של אותם התלמידים.
- 3.11 משך המבחן – ייקבע בטופס המבחן.
- 3.12 בסיום הבחינה יאסוף המפקח האחראי את המבחנים וייקח אותם עמו.
- 3.13 המבחנים ייבדקו ע"י המפקח האחראי.
- 3.14 על המפקח האחראי להעביר לרשות ההסמכה ולמטה מינהל הבטיחות את תוצאות המבחנים תוך 3 שבועות לכל היותר (נספח 10).

4. ציונים :

- 4.1 הציון הממוצע במבחני ביניים יהיה 70% לפחות ;

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>104</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

4.2 במבחן המסכם חייב התלמיד להשיג ציון של 70% לפחות ;

5 תעודות:

לנבחנים אשר עמדו בכל דרישות הקורס, ועברו בהצלחה את המבחן המסכם בכתב, תנפיק הרשות תעודת סיום קורס כמפורט בנספח 11.6 ותעודת הסמכה עפ"י הנוסח שבנספח 11.7 לנוהל.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>105</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/11

תכנית הקורס "בטיחות בבניה ובניה הנדסית למנהלים, הנדסאים וטכנאים אזרחים"
לצורך אישור כמנהלי עבודה

1. תכנית הלימודים :

שעות לימוד	נושא	פרק	מס"ד
	גורמי תאונות	מבוא	1
	מנגנונים למניעת תאונות		2
	פקודת התאונות ומחלות מקצוע		3
סה"כ 4			
	מבנה ותפקידי שרות הפיקוח על העבודה ומוסד לבטיחות ולגהות	חוק ארגון הפיקוח על העבודה	4
	סמכויותיו של מפקח עבודה		5
	צווי בטיחות וצווי שיפור		6
	נאמנים וממונים על הבטיחות		7
	תקנות מסירת מידע והדרכת עובדים		8
סה"כ 4			
	הגדרות בניה ובניה הנדסית	פקודת הבטיחות בעבודה	9
	פנקס כללי		10
	הודעה על ביצוע פעולות בניה		11
	ציוד הרמה החייב בבדיקת בודק מוסמך		12
	אזכור תקנותיה של הפקודה		13
סה"כ 3			
2	היזם, המתכנן, קבלן ראשי, קבלן משנה, קבלן כ"א,	אחריות	14
2	מנהל העבודה (דוגמות של פסקי דין רלוונטיים)		15
2	מבצע ונציגיו בשטח (דוגמות פסקי דין)		16
סה"כ 6			
	מסגרת כללית ותחולה	תקנות הבטיחות בעבודה	17
	חוקי עבודה		18
	פרקי התקנות		19
	ציוד מגן אישי		20
	עזרה ראשונה		21
סה"כ 5			
	סוגי הקרקע	עבודות עפר וחפירות	22

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>106</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
23		תכנון ביצוע החפירה	
24		סוגי דיפון ותכנון הדיפון	
25		אמצעים אחרים למניעת התמוטטות דפנות החפירה	
26		הכרת הצידוד המשמש לחפירה	
27		בטיחות בעבודה בתוך החפירה	
28		בטיחות לציבור בשעת עבודות חפירה	
		סה"כ 5	
29	שימוש בחומרי נפץ	חוק חומרי נפץ	
30		תקנות חומרי נפץ	
31		הובלה ואחסנה	
32		שימוש בחומרי נפץ	
33		ההיתר לחומרי נפץ	
		סה"כ 3	
34	טפסות	מקובלות קונבנציונליות	
35		מתועשות – מחלקים מוכנים שולחנות, טונלים וכד' ; מטפסות	
36		הקמה ואבטחה	
37		פירוק	
38		התקן הישראלי לטפסות (אזכור)	
		סה"כ 6	
39	עבודה בגובה	סיכונים	
40		אמצעים להבטחת העובדים בגובה	
41		עבודה על גגות שבירים	
42		עבודות קונסטרוקציות	
43		תקנות בטיחות בעבודה (עבודה בגובה)	8
		סה"כ 13	
44	משטחי עבודה , פיגומים ודרכי גישה	סוגי פיגומים	
45		דרישות התקנות	
46		דרישות התקן הישראלי	
47		אמצעי בטיחות נוספים	
48		דרכי גישה ומעברים	
49		משטחי עבודה וסולמות	
		סה"כ 8	
50	חשמל	תקנות הבטיחות בחשמל	

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>107</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
51		חוק החשמל ותקנותיו	
			סה"כ 3
52	ציוד בניין	כלי עבודה ידניים	
53		כלי עבודה מכניים (חשמליים, פנאומטיים, ואחרים)	
54		ריתוך וחיתוך	
55		מכונות ניסור וליטוש	
			סה"כ 3
56	הרמת מטענים, מכונות הרמה, שינוע ואביזרים	מגדל הרמה	
57		מעליות	
58		אמצעי שינוע ממונעים	
59		ערבלים ומשאבות בטון	
60		ציוד החייב בדיקת בודק מוסמך	
61		אביזרי הרמה	
62		כננות וגלגלות	
63		קשירת מטענים ואיתות	
64		עגורנים ניידים	
65		עגורני צריח	
66		הסמכת עגורנאים ואתרים	
			סה"כ 8
67	מניעת דליקות		סה"כ 3
68	הריסות	שיטות	
69		ציוד	
70		סיכונים	
71		אחריות	
			סה"כ 2
72	ארגון אתר הבניה תכנית ארגון בטיחות של האתר	תכניות חובה באתר בניה	
73		אחסון חומרים	
74		אבטחה סביבתית בטיחות בתנועה	
75		בטיחות – קווי חשמל	
76		מים , ביוב, תקשורת וכד'	
77		אבן	
			סה"כ 14
78	בניה טרומית		סה"כ 2
79	ביטומן חם		סה"כ 2
80	עבודה במקום מוקף		סה"כ 3
81	בריאות ורפואה		סה"כ 2

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>108</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
	תעסוקתית		סה"כ 2
	נוחיות וגהות כללית		
82	מבחן סיום (בכתב ובע"פ)		5
סה"כ שעות לימוד : 106			

הערות :

- 1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;
- 1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן .

2. תנאי קבלה לקורס :

- 2.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימליות המפורטות בנספח 5 ;
- 2.2. לאחר קיום ועדת הקבלה ולא יאוחר מיום פתיחת הקורס תעביר הרשות לאחראי במטה מינהל הבטיחות את ממצאי ועדת קבלה בהתאם לטופס הבא :

מועד הועדה	שם המועמד	השכלה	ניסיון	מס' אישור חריג	החלטת הועדה

3. מבחנים :

3.1 המבחן העיוני :

- 3.1.1 המבחן העיוני (בכתב) הינו מבחן מאושר ע"י מינהל הבטיחות ומכיל 50 שאלות אמריקאיות ו- 5 שאלות פתוחות.
- 3.1.2 משך המבחן העיוני (בכתב) – 3 שעות (180 דקות) .
- 3.1.3 חלה חובה על הרשות המקיימת את המבחנים לשמור על סודיות המבחן. הרשות תשלח למטה מינהל הבטיחות טופס הצהרה על שמירת סודיות חתום על ידי מנהל הרשות [\(נספח 14\)](#)
- 3.1.4 המבחן יערך ע"י בוחן מאושר ע"י המינהל אשר יביא את טפסי הבחינה (רשימת הבוחנים נספח 15) וללא חומר עזר.
- 3.1.5 לא תותר כניסת מרצים בשעת המבחן.
- 3.1.6 חל איסור להוציא את שאלון המבחן העיוני, וחובה לצרפו אל דף התשובות.
- 3.1.7 הבוחן יבדוק את המבחנים, ויעבירם ליו"ר ועדת הבוחנים ביום הבחינה בעל פה.
- 3.1.8 הבוחן יעביר את תוצאות הבחינות לרשות לפני קיום בחינה בעל פה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 109 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

3.2 המבחן בעל פה :

- 3.2.1. לצורך אחידות הבחינות בע"פ הוחלט ע"י מפקח העבודה הראשי על הקמת צוות בוחנים חיצוני וקבוע, אשר יקיים את הבחינות בכל רחבי הארץ.
- 3.2.2. צוות הבוחנים מונה על ידי מפקח העבודה הראשי תוך ציון הבוחנים שיכולים לשמש כיושבי ראש הצוות.
- 3.2.3. שמות הבוחנים וכתובתם, לרבות ציון הבוחנים הרשאים לשמש כיו"ר רשומים [בנספח 15](#). הרשימה תעודכן מעת לעת.
- 3.2.4. בכל ועדת בחינה יהיו שני בוחנים, כאשר אחד מהם לפחות, מאושר על ידי מינהל הבטיחות לשמש כיו"ר הועדה. על הבוחנים לחתום על טופס ניגוד עניינים ([נספח 19](#)) בטרם התכנסות הועדה ולשלוח אותו לאחראי במטה מנהל הבטיחות.
- 3.2.5. לצורך תיאום מועד ומיקום הבחינה בע"פ, על הרשות לפנות ישירות לבוחנים מתוך הרשימה [שבנספח 15](#). לאחר קבלת הסכמת הבוחנים על הרשות להודיע לאחראי במטה מינהל הבטיחות על מועד שנקבע לביצוע המבחן.
- 3.2.6. בוחנים אשר יאושרו על ידי מפקח העבודה הראשי לשמש כמרצים בקורסי בטיחות למנהלי עבודה אינם רשאים לשמש גם כבוחנים באותו קורס.
- 3.2.7. לפני תחילת המבחן הסמכה בע"פ יבדקו הבוחנים הימצאות התעודות המקוריות על השכלת המועמדים וניסיונם בתחום הבניה ו/או אישורים חריגים שהוצאו מטעם מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית. על הבוחנים לבדוק גם העמידה של המועמדים בנוכחות מינימאלית לפי דרישות הנוהל.
- 3.2.8. לפני מבחן ההסמכה בע"פ יבדקו הבוחנים כי כל הניגשים לבחינה עברו בהצלחה את המבחן העיוני (בכתב).
- 3.2.9. לא יתקיים מבחן הסמכה בעל פה באותו יום בו יתקיים המבחן העיוני.
- 3.2.10. ועדת הבחינה תיקבע לגבי כל נבחן האם הצליח במבחן. הועדה תתעד את מהלך המבחן בטופס [שבנספח 9](#). על הועדה להקפיד על מילוי הטופס במלואו. תיעוד המבחן יישמר בתיק הקורס ובתיק התלמיד. הועדה תתועד גם באמצעי מדיה מגנטית. התיעוד יישמר לפחות 5 שנים מיום המבחן.
- 3.3 תוצאות המבחנים (בכתב ובע"פ), ושמות התלמידים יועברו ע"י יו"ר ועדת הבחינה למטה מינהל הבטיחות ולמשרדו של מפקח העבודה האזורי באזור בו התקיימו הבחינות באמצעות טופס [שבנספח 10](#). יו"ר הועדה ישלח בנוסף צילומים של כל המסמכים המעידים על השכלתם, ניסיונם של התלמידים, וכן את האישורים החריגים של מפקח העבודה הראשי.
- 3.3.1. העתק מטופס 10 יישאר ברשות בה התקיימו הבחינות והעתק נוסף יישאר בידי הבוחנים.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>110</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

4. ציונים:

עמידה בהצלחה במבחן הבטיחות מותנית בהשתתפות בשני המבחנים לפי המפורט להלן:

4.1 מבחן בכתב – משקלו יהווה 40% מהציון הסופי, כאשר הציון המינימלי יהיה 70%.

4.2 מבחן בע"פ – משקלו יהווה 60% מהציון הסופי. הציון הסופי המינימלי יהיה 70%.

5. תעודות:

- 5.1 הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם, עפ"י דרישות ניהול זה, והצליחו במבחן הגמר בעל פה. נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.
- 5.2 הרשות תודיע למינהל הבטיחות על כל מבחן אקסטרני של מועמד בטרם העברת מבחן ההסמכה בצירוף נתונים הבאים: שם המועמד, השכלתו בתחום הבניה, מסמך המעיד על ניסיון של שתי שנים לפחות בבניה, לאחר שהשלים את לימודיו כאמור, שמות חברי הועדה מטעם מפקח העבודה הראשי ומועד הבחינה.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>111</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/12

תכנית בונה מקצועי לפיגומים

1. תכנית הלימודים:

שעות לימוד	נושא	פרק	מס"ד
6	קריאת תכניות בניין	רקע כללי, חוקים, תקנות, אחריות	1
6	הרקע – החוק, אחריות בעלי תפקידים באתר		
	חוק ארגון הפיקוח על העבודה		
	תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח - 1988		
	הגדרת משטח עבודה ופיגום בחוק		
	תקן ישראלי לפיגומים ת"י 1139 חלק 1		
	תקנות הבטיחות בעבודה (מכירה והשכרה של מכונות, מתקנים וציוד), התשס"א - 2001		
4	הכוחות הפועלים על הפיגום	מכניקה	2
	הכרת סוגי הפיגומים		
	הכרת החומרים המשמשים לבניית פיגום		
	בדיקת התאמה, תקינות והעדר פגמים		
	חישוב כמויות החומרים הדרושים להקמת הפיגום		
3	הכרת סוגי הקרקע והתסבולת	ביסוס הפיגום	3
	בעיות שנתקלים בהן בביסוס הפיגום (מדרון, בריכות מים, ביוב וכד')		
2	קרבת קווי חשמל	סיכוני סביבה	4
	קרבת קווי מים		
	קרבת שטח ציבורי		
	סיכון מבנים שבסביבה		
4	תכנון הפיגום לאורך החזית	תכנון הפיגום	5
	הפיגום בפינות		
	הפיגום בחזית בלתי אחידה		
	תכנון עיגוני הפיגום למבנה (עם וללא פתחים)		
	הגישה אל הפיגום		
4	הזקיפים	מבנה הפיגום	6
	משטחי עבודה		
	הגנות בפני נפילה		
	הקשר בין דיוטות הפיגום		
	חיזוקים אופקיים ואלכסוניים		
	צמתים		
	חיזוק זקפים בפיגום גבוה		

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>112</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מס"ד	פרק	נושא	שעות לימוד
		מתקן הרמה על הפיגום	
7	פיגומים שונים	פיגומים עצמאים – ניידים	4
		פיגומים עצמאים – ניידים	
		פיגומים תלויים	
		פיגומים ממוכנים	
8		פירוק הפיגומים	2
9		תאונות אופייניות	4
10		תכנון בסיסי של הפיגום כולל לוגיסטיקה	5
11		אחריות בונה מקצועי לפיגומים	4
12		סיור ; תרגול במסגרת סדנת עבודה מעשית – הקמת פיגום זקפים	6
13		מבחן בכתב	2
		סה"כ	56

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן.

2. תנאי קבלה לקורס:

2.1 מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות

המפורטות [בנספח 5](#);

2.2 הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים, הרשות תדרוש מהתלמיד אישור המעיד על ניסיון של 3 שנים לפחות בהקמת פיגומים.

2.3 לאחר קיום ועדת הקבלה ולא יאוחר מיום פתיחת הקורס תעביר הרשות לאחראי במטה מינהל הבטיחות את ממצאי ועדת קבלה בהתאם לטופס הבא :

מועד הועדה	שם המועמד	השכלה	ניסיון	מס' אישור חריג	החלטת הועדה

3. מבחנים:

המבחן העיוני :

3.1 המבחן העיוני (בכתב) הינו מבחן מאושר ע"י משרד הכלכלה – מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ומכיל לפחות 25 שאלות אקראיות מתוך

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>113</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

בנק שאלות שיועבר לרשות ע"י האחראי במטה מינהל הבטיחות. המבחן הוא מבחן אמריקאי.

- 3.2 משך המבחן העיוני (בכתב) – 2 שעות (120 דקות) .
- 3.3 חובת הרשות המקיימת את המבחנים לשמור על סודיות המבחן. הרשות תשלח למטה מינהל הבטיחות טופס הצהרה על שמירת סודיות חתום על ידי מנהל הרשות ([נספח 14](#)) יחד עם בקשתו לקבלת מבחן עיוני בציון המועד המדויק ומס' המשתתפים במבחן.
- 3.4 המבחן ייערך ע"י בעל תפקיד ברשות וללא חומר עזר.
- 3.5 לא תותר כניסת מרצים בשעת המבחן.
- 3.6 חל איסור להוציא את שאלון המבחן העיוני, וחובה לצרפו אל דף התשובות.
- 3.7 הרשות תבדוק את המבחנים ותעביר את תוצאות המבחן, תאריך הבחינה שמות התלמידים ופרטיהם, למטה מינהל הבטיחות ולמשרדו של מפקח העבודה האזורי באזור בו התקיימו הבחינות באמצעות טופס [שבנספח 10](#).
- הרשות תשלח בנוסף צילומים של כל המסמכים המעידים על ניסיונם של התלמידים. על הרשות לשמור על המבחנים ותוצאותיהם בהתאם לחוק.
- 3.8 העתק מטופס 10 יישאר ברשות בה התקיימו הבחינות והעתק נוסף יישאר בידי הבוחנים.
- 3.9 הרשות תשלח לפי דרישה בכתב את המבחנים העיוניים לאחראי הנושא במטה מינהל הבטיחות.

4. ציונים :

מבחן עיוני – הציון המינימלי יהיה 70%.

5. תעודות :

הרשות תעניק תעודת גמר לתלמידים שמילאו כל חובותיהם, עפ"י דרישות נוהל זה, והצליחו במבחן הגמר. נוסח התעודה יהיה כמפורט בנספח 11.9.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>114</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 20/13

השתלמות להכשרת בודק מעבדה מוסמך

גוש	נושא	פירוט	מס' שעות
1	מבוא למהות תעסוקתית	מופע חומרים בסביבה מנגנוני חדירה של חומרים כימיים חשיפה עורית השפעת גורמי סיכון כימיים גורמי סיכון כימיים בתהליכי עבודה תקני חשיפה ורמות חשיפה מרביות תחיקת עבודה	17
2	הסקר המכין והערכת חשיפה פוטנציאלית	הסקר המכין ; נהלים מקצועיים של מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית איתור וזיהוי גורמי סיכון כימיים מודלים להערכת חשיפה פוטנציאלית	16
3	הכרת ציוד מדידה	ציוד מדידה לדגימה בלתי רציפה ציוד מדידה לקריאה ישירה	9
4	דגימה ואנליזה : תכנון ושיקולים	שיקולים בבחירת שיטת דגימה שיקולים בבחירת שיטת אנליזה תכנון דגימה : מיקום, משך וכמות דגימות ישום שיטות דגימה כתובות אסטרטגיה של דגימה ממשק דגימה ואנליזה בעבודת הדוגם והמעבדה האנליטית המוסמכת	17
5	כיוול ערכות דגימה		6
6	חלקיקים וסיבים	הכרה מדידה ושיטות מדידה תחיקת אבק מזיק	17
7	ממסים אורגניים	הכרה מדידה ושיטות מדידה תחיקת ממסים	5
8	מתכות	הכרה מדידה ושיטות מדידה תחיקת מתכות	7
9	חומצות, בסיסים, מלחים	הכרה מדידה ושיטות מדידה דגימת אווירוסולים וגזים באימפניג'רים	4
10	חומרי הדברה	הכרה	3

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 115 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

	מדידה ושיטות מדידה		
	תחיקת חומרי הדברה		
11	טיפול בתוצאות דגימה	חשובים ומדידות	14
	ניתוח תוצאות : הסקה לעומת שיפוט		
	כלים סטטיסטיים לבחינת עמידה בתקנים ולהערכת חשיפה		
	תקנים 4351, 4350		
	חשובי שגיאות ואי ודאות		
	הצגת תוצאות		
	אבטחת איכות של דגימה ואנליזה		
12	דו"ח הניטור ודו"ח הסקר	נהלי רגולאטור	7
13	דרישות הרגולטור בדיווח	סיווג ודיווח של נתוני מפעל ונתוני מדידה	2
		חובות הדוגם כלפי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	3
14	פרקים משלימים	ניטור ביולוגי ותחיקה	2
		סקירה על שיטות בקרה ומניעה	3
		איכות הסביבה – היבטים ותחיקה	2
		מערך הבריאות התעסוקתית בישראל	2
15	פרקים משלימים	חשיפה לרעש	4
		עומסים אקלימיים	3

הערות :

1.1. יחידת לימוד היא של 45 דקות ;

1.2. אין ללמד יותר מ – 2 יחידות לימוד ברציפות ללא הפסקה ביניהן .

קורס זה מהווה הכנה עיונית ומעשית לאלו המבקשים לגשת לבחינת ההסמכה לבודק מעבדה מוסמך

הקורס מורכב מ- 30 ימי הדרכה המחולקים :

א. שלב עיוני (20 ימי לימוד)

ב. שלב מעשי (10 ימי עבודה מעשית בשטח, הכוללים התנסות בעבודת שטח בהנחיית בודקים מוסמכים בעלי ניסיון, וביצוע סקרים וניטורים).

2. תנאי קבלה לקורס :

2.1. מועמד המבקש מהרשות להתקבל לקורס חייב לעמוד בדרישות המינימאליות

המפורטות [בנספח 5](#) ;

2.2. הרשות תקיים ועדת קבלה לקורס ותבדוק את התאמת המועמדים. במועד הועדה

יבדקו מסמכים מקוריים בלבד.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>116</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

2.3. בוועדה ישתתפו נציג המינהל ונציג הרשות. מפקח עבודה ראשי רשאי למנות חברי ועדה נוספים.

2.4. בקשה חריגה

2.4.1. מועמד שאינו עומד בדרישות הסף לקבלה לקורס (נספח 5) ומבקש אישור חריג, יפנה, בטרם כינוס ועדת הקבלה ולפני פתיחת הקורס, לרשות להכשרה, אשר תבדוק את התאמתו מבחינת השכלה והניסיון לפי דרישות מפקח העבודה הראשי בעניין (נספח 16).

2.4.2. שוכנעה הרשות להכשרה כי המועמד עונה לדרישות הני"ל, תעביר למינהל, בטרם קיום הועדה הבקשה לקבלת אישור חריג (נספח 17), בצירוף התעודות המעידות על השכלתו הטכנית הנדסית, כולל פירוט מלא של המקצועות שלמד בכל קורס ושעות הלימוד לכל מקצוע, וכן ניסיונו בעבודה.

2.4.3. הרשות תמליץ בפני מינהל הבטיחות על התאמתו של המועמד, תוך ציון הסעיף בנוהל לפיו הוא מועמד מתאים. מפקח העבודה הראשי יחליט אם לאשר למועמד לעמוד בפני ועדת קבלה או יסרב.

2.4.4. הרשות להכשרה תודיע בכתב למועמד שאינו קיבל אישור כמועמד חריג, ותציין את הסיבה לסירוב.

2.5. לאחר קיום ועדת הקבלה, ולא יאוחר מיום פתיחת הקורס תעביר הרשות לאחראי במטה מינהל הבטיחות את ממצאי ועדת קבלה בהתאם לטופס הבא :

מועד הועדה	שם המועמד	השכלה	ניסיון	מס' אישור חריג	החלטת הועדה

3. מבחנים :

3.1. במהלך הקורס יתקיימו לפחות מבחן ביניים אחד, מבחן סופי בכתב ומבחן הסמכה בכתב (מבחן הסמכה ממשלתי) ובעל פה לאחר מכן.

3.2. לא תותר כניסת מרצים בשעת הבחינה.

3.3. תלמיד שהשלים כל חובותיו בקורס, כולל נוכחות נדרשת, ושקיבל ציון משוקלל עובר עפ"י סעיף "ציונים", רשאי לגשת למבחן ההסמכה בכתב.

3.4. מבחן ההסמכה הממשלתי :

כל מועמד חייב לעמוד בהצלחה במבחן הסמכה. מבחן ההסמכה יכלול שני חלקים : מבחן הסמכה ממשלתי בכתב ומבחן הסמכה בע"פ. המבחן ייערך ע"י ועדת בוחנים שימנה מפקח העבודה הראשי.

מועמד אשר יקבל, על פי קביעת ועדת הבוחנים, ציון עובר במבחן בכתב, יהיה רשאי להבחן במבחן בע"פ. מועמד אשר לא עמד בהצלחה במבחן בכתב יהיה רשאי להבחן שנית (מועד ב') בתוך תקופה שלא תעלה על שנה ממועד הבחינה הראשונה בכתב.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>117</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

מועמד אשר עמד בהצלחה במבחן בכתב אולם נכשל במבחן בע"פ, רשאי להיבחן שנית בע"פ (מועד ב' לבחינה) בתוך תקופה שלא תעלה על שנה ממועד הבחינה בכתב נכשל המועמד גם במבחן השני בע"פ, עליו לחזור על הבחינה בכתב ועל המבחן בע"פ במועד הקרוב ביותר ולא יאוחר מ 5 שנים מיום סיום הקורס.

3.5. ביום מבחן ההסמכה בכתב ובעל פה ולפני קיומו, תגיש הרשות לוועדת הבחינה את תיקי הנבחנים, הכולל תיעוד הקורס, וכן את יומן הנוכחות עפ"י הנדרש בנוהל. ועדת הבחינה תבדוק בטרם תחילת המבחן את תיקי הנבחנים. תלמיד שאינו עונה לדרישות החקיקה או/ו נוהל זה לא יתקבל לוועדת ההסמכה.

3.6. ועדת הבחינה תבדוק את ידיעותיו וכישוריו של התלמיד בנושאים הנלמדים בקורס.

3.7. בשעת המבחן יהיו נוכחים בחדר חברי ועדת הבחינה והנבחן בלבד.

3.8. ועדת הבחינה תיקבע לגבי כל נבחן האם הצליח במבחן. הועדה תתעד את מהלך המבחן לפי טופס [שבנספח 9](#). על הועדה להקפיד על מילוי הטופס במלואו. תיעוד המבחן יישמר בתיק הקורס ובתיק התלמיד ברשות להכשרה. הועדה תהיה מוקלטת ומתועדת באמצעות מכשיר מדיה.

4. ציונים:

- 4.1. הציון המשוקלל עובר במבחני הביניים יהיה 70% לפחות (יש להגיש במרוכז את גיליון הציונים לוועדת ההסמכה);
- 4.2. הציון במבחן ההסמכה הממשלתי בכתב חייב להיות 70% לפחות.
- 4.3. במבחן הגמר בעל פה חייב התלמיד להשיג ציון "עובר".

5. תעודה:

תעודת הסמכה יינתנו בהתאם לנוהל הסמכה ועבודה של בודק מעבדה מוסמך לניטור סביבתי תעסוקתי.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>118</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 21

(סעיף 4.4 לנוהל)

לכבוד

מדינת ישראל – משרד הכלכלה

הנדון : אישור עריכת ביטוחים.

הננו מאשרים בזה כי ערכנו למבוטחנו _____ (להלן - המוסד), לתקופת הביטוח מיום _____ עד יום _____ בקשר _____ עבור משרד הכלכלה את הביטוחים המפורטים להלן :

ביטוח חבות המעבידים

1. כלפי עובדיו בכל תחומי מדינת ישראל והשטחים המוחזקים.
2. גבולות האחריות לא יפחתו מסך _____ ש"ח למקרה ולתקופת הביטוח (שנה).
3. הביטוח מורחב לשפות את מדינת ישראל – משרד הכלכלה היה ונטען לעניין קרות תאונת עבודה/מחלת מקצוע כלשהי כי הם נושאים בחבות מעביד כלשהם כלפי מי מעובדי נותן השירותים.

ביטוח אחריות כלפי צד שלישי

1. אחריותו החוקית על פי דיני מדינת ישראל, כלפי צד שלישי בגין נזקי גוף ורכוש בכל תחומי מדינת ישראל והשטחים המוחזקים.
2. גבולות האחריות שלא יפחתו מסך _____ ו- _____ ש"ח, למקרה ולתקופת הביטוח(שנה).
3. בפוליסה נכלל סעיף אחריות צולבת (CROSS LIABILITY).
4. רכוש מדינת ישראל ייחשב רכוש צד שלישי.
5. הביטוח מורחב לשפות את מדינת ישראל – משרד הכלכלה ככל שייחשבו אחראים למעשי ו/או מחדלי נותן השירותים והפועלים מטעמו.

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>119</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

כללי

בפוליסות הביטוח נכללו התנאים הבאים :

1. לשם המבוטח יתווספו כמבוטחים נוספים : **מדינת ישראל – משרד הכלכלה**
 2. בכל מקרה של צמצום או ביטול הביטוח ע"י אחד הצדדים לא יהיה להם כל תוקף אלא אם ניתנה על ידינו הודעה מוקדמת של 60 יום לפחות במכתב רשום לחשב משרד הכלכלה.
 3. אנו מוותרים על כל זכות שיבוב, תביעה, השתתפות או חזרה, כלפי מדינת ישראל - הכלכלה ועובדיהם, ובלבד שהויתור לא יחול לטובת אדם שגרם לנזק מתוך כוונת זדון.
 4. נותן השירותים אחראי בלעדית כלפינו לתשלום דמי הביטוח עבור כל הפוליסות ולמילוי כל החובות המוטלות על המבוטח על פי תנאי הפוליסות.
 5. ההשתתפויות העצמיות הנקובות בכל פוליסה ופוליסה תחולנה בלעדית על נותן השירותים.
 6. כל סעיף בפוליסות הביטוח המפקיע או מצמצם בדרך כל שהיא את אחריות המבטח, כאשר קיים ביטוח אחר לא יופעל כלפי מדינת ישראל, - משרד הכלכלה והביטוח הינו בחזקת ביטוח ראשוני המזכה במלוא הזכויות על פי הביטוח.
- בכפוף לתנאי וסייגי הפוליסות המקוריות עד כמה שלא שונו במפורש על פי האמור באישור זה.

בכבוד רב,

חתימת מורשי המבטח וחותמת המבטח

תאריך _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>120</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 22

(סעיף 4.3.4. לנוהל)

מבדק בטיחות למבנה

מס'	הנושא	לא רלוונטי	תקין	לא תקין	צעדים שניקטו	הערות
1	המבנה עומד בתקני בניה לפי חוק תכנון ובניה					
2	רצפות					
3	מעקות					
4	גגות					
5	מרתפים					
6	מדרגות					
7	כיתות לימוד					
8	ערכת עזרה ראשונה					
9	מיגון ציוד/ כלים והתקני בטיחות					
10	צפיפות/ ניקיון/ מעברים					
11	מערכת חשמל: כבלים/ פחתים					
12	אחסון (חומרים, כלים, גלילי גז)					
13	בטיחות אש: מטפים / דלת מילוט					
14	אביזרי הרמה					
15	סל הרמה					
16	כלי הרמה					
17	פיגומים					
18	עגורנים					
19	מעליות/ מעלונים/ דרגנועים					
20	סקירת סיכונים כימיים					
21	סקירת סיכונים פיזיקליים / קרינה					
22	סקירת סיכונים ביולוגיים					
23	אקלים					
24	חדר מנוחה / אוכל					
25	מים					
26	שירותים					
27	הנגשה					
...	נושאים נוספים					

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף <u>121</u> מתוך <u>122</u>	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 23

(לסעיף 10.8 בנוהל)

תאריך: _____
לכבוד

נציג מינהל הבטיחות

הנדון: הודעה על שינויים בקורס בטרם ביצוע השינוי: _____

אנו מודיעים בזאת על שינויים בקורס, כמפורט להלן:

שם הקורס: _____

☐ שינוי חד פעמי בתאריך: _____

☐ * שינוי קבוע מתאריך: _____

סוג השינוי	עד עתה	מעתה
נושא נלמד		
יום הלימוד		
שעות הלימוד		
שינוי מרצה		
תאריך סיום לימודי		
תאריך סיום הקורס		

* כל שינוי קבוע בימי הלימוד, בשעות הלימוד, בסך השעות והמפגשים, שינוי תאריך סיום הקורס – חובה לצרף סילבוס מעודכן (תכנית לימודים מפורטת).

☐ ביטול מפגש בקורס בתאריך: _____

מועד השלמת השיעור שבוטל: _____

סיבת ביטול

השיעור: _____

תאריך סיום חדש: _____

הערות:

שם הרשות להכשרה: _____

שם החותם בשם הרשות להכשרה: _____

תפקידו של החותם מטעם הרשות להכשרה: _____

חתימה: _____

חותמת: _____

מס' הנוהל :	משרד הכלכלה	
דף 122 מתוך 122	מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית	
נוהל קיום קורסים בתחום הבטיחות		

נספח 24

(סעיף 5 לנוהל)

אישור רשות להכשרה לקיום קורס...

לכבוד

רשות להכשרה

הנדון : אישור/חידוש הסמכה²

שם הרשות : _____

מוסמכת בזאת לקיים קורס להכשרה של

עפ"י פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), תש"ל 1970/חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954 לפי תקנות _____

האישור מותנה בעמידה בדרישות נוהל רשויות הכשרה, כפי נוסחו מעת לעת ומפורסם באתר האינטרנט.....

בנוסף מותנה אישור זה בעמידה בכל דרישות החקיקה והנהלים הרלוונטיים לנושא הנלמד.

תוקף אישור זה הוא מיום _____ ועד ליום _____

לתשומת הלב :

1. אישור זה נוגע לנושאים הפדגוגיים והמקצועיים בלבד, שמוכתבים על ידי המשרד בנהליו, בתקני המקצוע ובתכניות הלימודים. האישור אינו מתייחס לחוסנו הכלכלי של המוסד, שכר לימוד וכל נושא כספי אחר, אשר אינם נבחנים ע"י המשרד. לכן, יודגש, אין באישור זה כדי להעיד דבר על בחינת מצבו הפיננסי של מקבל אישור זה.
2. מפקח עבודה ראשי רשאי בכל עת לבטל אישור זה אם מצא כי מקבל האישור אינו עומד בתנאי נוהל רשויות הכשרה הנ"ל.

בכבוד רב,

ורדה אדוארדס

מפקחת עבודה ראשית

וראש מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

² יש לתלות אישור זה במקום בולט ולפרסם העתק שלו באתרי ההרשמה ללימודים ולהביאו לידיעת המועמדים להרשם עוד בטרם ביצוע ההרשמה ותחילת הלימודים. בנוסף יש לדאוג לצרפו כחלק ממסמכי ההרשמה הנמסרים במעמד התקשרות עימם.